

3/1/29

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2514.

Vol. 12

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మార్చి నెల 16-వ తేది మంగళవారము

370

సంపుటము ౧౨

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర అధిక చైత్రమాస శుద్ధ తృతీయ ౩.

సంచిక ౩౭౦

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్ప వాఠిజే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది పంచభాష చీటి మాచి కొనిన జూనముగలుగడు

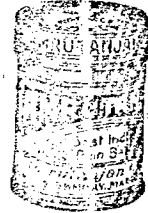
అమృతంజనము న కలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పాఝపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే ఔషుట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

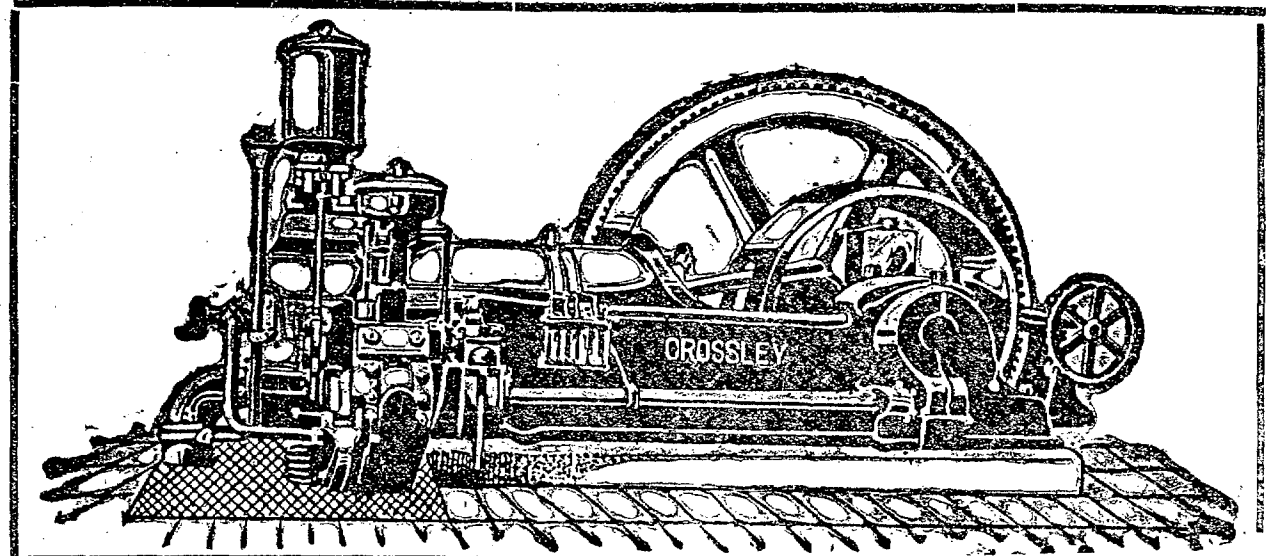

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసి.

అమృతంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్సిగాను అండ్ ఆయిల ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యయముగలది.

మిక్కిల శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
న ప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మూవరు మొద
లగు వాటి తొ
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండవలసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన నూనెనుపొయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యయముగలది.

ఎంజిన్లను, రైసుమిల్లు స్వంత దారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయకొరెడము.

క్రాస్సిబ్రదర్స్, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley & Co., (Limited) 14, Broadway, Madras.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మొదటి భాగమునందు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేర్లు వ్రాయబడినవి. 35000 శబ్దములకు అర్థములు లభింపజేయుచున్న వైద్యకశబ్ద నిఘంటువు, సర్వశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కడలేదు. క్యాటికోజెండు వెల 3-4-0 లు.

“భసప్రదీపిక” అను భిక్షుభిక్షురజము ఇందు సమస్తభిక్షుములు కుదిరేసి భిక్షములు చేయు యా నాని ఆయాభిక్షుభిక్షురజములు గలవు. తు 1 కి రు. 500 కిముతుగల భిక్షములు కూడ గలవు. క్యాటికోజెండు వెల రు. 2-0-0
2454 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

పువ్వులకోలిక!

బోధలకోలిక!

పున్నపుదూలిక!

పురాణ గ్రంథమాలిక, విరాపురము.

ఇహపర సాధకంబులగు పురాణములు మొదలగునవి ఆంధ్రవచన శైలిని జిమ్మి సైజున 250 పుటలకు మించని సంపుటములుగ రెండునెలల కొకటి వంతున సంపుటము 1-కి పోస్టేజి మేమేధరించి చందాదారులకు 1-0-0 కు మాత్రమే పంపుచుండుము. ప్రవేశరసుము రు 0-4-0 లు. సంవత్సరాదికి శివపురాణము మూడవ సంపుటము తప్పక వెలువడును. కొరిన చందాదారులకు వెనుకటి 1, 2 సంపుటములు గూడఁ బంపుదుము. చందాదారులు గానివారికి ఇందలి ప్రతిసంపుటమును పోస్టేజి కాక రు 1-8-0 లు. పురాణ గ్రంథమాలిక, విరాపురము. నడకుదుటి వీరరాజుపంతులు. సంపాదకుడు.

ప్రకటన

2589

మేము ఇండ్లు, రోడ్లు, వ్యవసాయపు కట్టడములయొక్క మరమ్మత్తులు, అభివృద్ధి వగైరాలకు కావలసిన ప్లానులు, యెన్జి మేటులు వగైరాలు రాయించుచుండుదురు. చెరువులక్రిందను, బావులక్రిందను జరుపబడు వ్యవసాయపు సాధనములను గురించి సలహా యివ్వబడును. ఇండ్లు మొదలగు ఆస్తికి మృత్యుచేయుట, పంచిపెట్టుట కట్టడములు కొలతలువేసి జరిగినపనికి కూలి వగైరాలు పరిష్కరించుట, భూమిని కొంతవేయట మొదలగు పనులు జరుపబడును. డ్రైట్టా వ్యవసాయములకు కావలసిన సదుపాయములను గురించి పరిపాలనవారికి విశదపరచుటయు మొదలగు సహాయము చేయబడును. గవర్నమెంటు టెక్నికల్ పరీక్షలకు చదువుకొనదలచినవారికి కావలసిన విషయములు బోధచేయబడును.

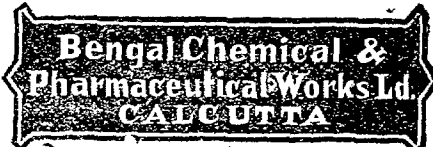
ది ఓరియన్టల్ ఇన్స్టిట్యూట్,

ఇంజనీర్స్, కన్స్ట్రక్టర్లు, అండు మర్చన్స్, బెజవాడ.

ఓషధులచే చేయబడిన దంతచూర్ణము

ప్రతిరోజు దంతముల కుపయోగించుటకు తగిన దంతచూర్ణము

దంతములకు కాంతి నిచ్చును,
నోటియందు దురువాసనను పోగొట్టును,
శ్వాసము విడుచునప్పుడు సువాసనగా నుండును.
డబ్బా 1-కి ధర రు 0 6-0.

నాలుగుభాషలనిఘంటువు

ఇందు కుమారు (5000) అయిదువేల తెలుగుమాటలు అకారాదిగా వ్రాసి వానికెదురుగా హిందుస్తాని, ఇంగ్లీషు, అరబు పదములు చేర్చబడినవి; ఏపదము కావలసినను వెంటనే గ్రహింపవచ్చును. ఇదివరలో ఇట్టిగ్రంథము వెలువడి యుండలేదు. ఇది చదివినచో గురుసహాయ్య మక్కురలేకుండ వైభావము మాటలాడు శక్తికలగును. ఇది స్కూలుమాస్టర్లకు, విద్యార్థులకు, లాయర్లకు, గుమాస్తాలకు, వర్తకులకు, ప్రయాణికులకు, పండితులకు, పామరులకు సమస్త జనులకు, మిక్కిలి యుపయోగించును. వెల 8 అణాలు మాత్రమేగాని 800 రూపాయలకు మించిన సహాయ మొనరింపఁగలదని నిరాశులుముగడ జెప్పవచ్చును.

వేద్యాసహవాసఫలితము

(పద్యకావ్యము) వెల 4 అణాలు

ఇది బెంగళూరులో జరిగినకథ. ఒక అబద్ధతత్వంతి రాభ్యుదయ సమర్థుడగుడ బెట్టుటయు నాతని కుమారుడు వేద్యాలోలుడై తదివ్రతమంతయు వేద్యకర్పించి తుదకు దానిచే వెడలగొట్టుబడి యడవుల పాత్రైపుటయు, మిక్కిలి చక్క వ్రాయబడినది. లభ్యపర్వము, వేద్యామాతృగర్వము జరుపుచో నవ్వు పుట్టకమానదు. ఇందలి నీతిశృంగార పద్యములు తీరవలయును. ఇది చదువ మొదలుచుచో పూర్తియగునపుడు విడువ బాగిరొడవుదు.

చిరునామా:— దాసరి లక్ష్మణస్వామి విరాపురం, (గోదావరి)

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జపులిసరకులు (16-3-26)

ఇరువదిగజముల “ఫీస్” ధరలు
కాకికమ్ములు—22 X 22 ముంగిసమార్కు (2) రు 10-10.
కాకికమ్ములు—22 X 22 వేరు రకములు (3) రు 9-14, సరాసరిరకము రు 8-14.
తెలుపుముల్లు—1708 రు 14-14; గ్లాస్ 9000 రు 15-0; ఎల్. ఎల్. 78 రు 9-12; ఇ. సి. 78 రు 10-6; 88-888 రు 13-12; బి. సి. 78 రు 10-0; 8978 రు 9-12, 1702 రు 12-6. 7978 రు 10-0. 2908 రు 8-12.

నూలు
40 నెంబరు, సీమ (5 పౌండ్లకు)—టాక్రి—రు6-2-0 చూస రు 7-12-0 పచ్చరంగు రు 10-2-0; పడవ రు 8-15-0; కా. రు 8-14-0 సనరను రు 8-8.
40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నక్షత్రము రు 12-15-0, నీలపరమ
60 నెంబరు సీమ (5 పౌండ్లకు)—అడకతెర— నెమలి రు 18-8; “గేట్” రు 18-4; గొడ్డలి రు 10-10 0; గడ్డిబండి రు ఎద్దుగడియారము రు 10-8; సింహము వేటకాడు రు పెనపలు రు 10-8
60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—భూగోళము— నీలంచేప రు 20-4-0.

లోహములు
ఇనుము:—బెల్లియను చట్టకమ్ములు ఒకబారువకు ధర రు 38.
ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 257, 258; జర్మను(డిబ్ మాక్) రు 256; రాగ్లేకు రు 272, 273.
టిక్రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి) 9" రు 18-8-0.
కలాయిపెంకురేకు:—24" గేట్ 8" 7" 8" రు 15-0 9" రు 15-4.
సిమెంట్ పీపాకు వెల:—
నార్వే ఆవుమార్కు రు 11-0; “ఎస్-టే” రు 10-8-0 జర్మని నెమలి రు 10-0.
చక్కెర (రెడి) రు 32-12.
నాయిదాధరలు:—మార్బి రు 32-9.
వేరు సెనగ పప్పులు
మార్బి నోధరలు:—“మిషిక్” రు 51-0, 52-0. సాదా పాను రు 47, 48.
వేరు సెనగనూనె
“గానుగ” రు 117, 118. “ప్రెస్” రు 116-0.
ఆముదము
(గొమ్మధర) రు 97.
పదునుచేసిన తోలు రతి 1 టికి

	మొదలు	వరకు
ఎద్దుతోలు (7½ మొదలు 9½ రతులు)	రు 0 12 6	రు 0 13 4
,, (తేలిక)	రు 0 14 8	రు 0 15 6
,, బెంగళూరు (8 మొదలు 9½)	రు 0 13 6	రు 0 13 9
,, ,, (తేలిక వరకుము)	రు 0 15 6	రు 1 0 0
,, (నుట్వాడ)	రు 0 13 6	
,, (విజయనగరం 7½ 7½)	రు 0 13 6	రు 0 13 9
,, (ఏలూరు 7½ 7½)	రు 0 14 6	రు 0 15 0
గేదతోలు	రు 0 10 0	రు 0 10 8
గేదూడతోలు	రు 1 0 0	రు 1 1 0
ఆవుదూడతోలు	రు 1 10 8	రు 1 11 9
మేకతోలు	రు 2 4 0	రు 2 12 0
గొట్టతోలు	రు 2 10 0	రు 3 0 0

	పదునుచేయని పచ్చితోలు
బెంగళూరు మేకతోలు	100-8 రు 180 0 0 రు 192 8 0
బెజవాడ మేకతోలు	,, రు 170 0 0 రు 185 0 0
బెంగళూరు గొట్టతోలు	,, రు 180 0 0 రు 185 0 0
బెజవాడ గొట్టతోలు	,, రు 120 0 0 రు 175 0 0
రముపట్టు బారువ 1-కి	రు 80 0 0 రు 86 0 0
,,	రు 25 0 0 రు 26 0 0
రక్కాయలు	రు 88 0 0 రు 48 0 0 0

నవాబు ఆలీ చౌదరి

మీదు సమయమున సంఘీభావమునుగూర్చి మాట్లాడుట

కలకత్తా, మార్చి 18—నిన్న రాత్రి సర్ సి. మిత్తలగారి అధ్యక్షతన కలకత్తాలోని నవాబు ఆలీచౌదరిగారిట్లు చెప్పిరి. పరస్పర లాభములను తేమములను గోరుచు ఎక్కువ సంఘములు కలిసినట్లున్న హిందూదేశముగూడ త్వరలోనే వివిధజాతి సభలలో సమాన భాగస్వామి కాగలను. సంస్కరణములలో లోపములున్న మాట నిజము. యూరపియులకు వానియందెవ్వరు లేదుగాని వానిభావములను సూత్రములను ఆచరణలో పెట్టుట వారికివ్యయము. ఇది ప్రతివారును యూరపియులనుండి నేర్చుకొనవలసిన విషయము. మనమొకరినొకరు ఖండించుకొనుట ప్రతిఘటింపట గాక వైషమ్యములను చంపుకొనవలెను. ఈ విధముగా నృత్తిని మార్చుకొన్నట్లయిన మనవిభేదములు తొలగిపోవును. మహమ్మదీయులు స్వల్పసంఖ్యాకులైనను యీసత్రమును గుర్తించి దానిని గట్టిగా పట్టుకొనియే యున్నార.

బు తికియుండగా పూడ్చివెట్టుట

కాలరా నివారణార్థము

కలకత్తా, మార్చి 12—బాండుపూరులోని కచ్చాగ్రామున నొకఘోరము జరిగినట్లు కలకత్తాకు నేడు వార్తవచ్చినది.

అగ్రాములో కలరావ్యాధి వ్యాపించియుండుటచే హుసారీ హాతికుటంబులయందు చనిపోయెను. అంతహుసారీ మరకరువును కలిపించిఅడుగగా ఆతడు ప్రార్థించి ధ్యానముచేసి ఒక మనిషిని బుతికియుండగా పూడ్చివెట్టినట్లయిన కాలరావ్యాధి పోవునని చెప్పెను. కావున అప్రకారము చేయుటకై యిరువురునుఘట్టు నియమింపబడిరి. ఒక చిన్నపెత్తుకొను స్త్రీయొక్క ముగ్గురవాడు పాతిపెట్టబడెను. దానితో గోలబయలుదేరెను. చాండుపూరుపోలీసువారు విచారించుచున్నారు.

కొచ్చి శాసనసభ

సంబూది కుటుంబచట్టము, సెలెక్టు కమిటీ కంపబడెను

కొచ్చి, మార్చి 12—కొచ్చి శాసనసభయందు సంబూది కుటుంబ చట్టము కమిటీలో శంకర నంబూదిగారిచే నిన్న ప్రవేశపెట్టబడెను. యీచట్టము సంబూది కుటుంబమునందలి బాలికలు కంటాంజమందలి చిన్నవారలతో బరితెయి మాడుటకు భార్యలనులే చేయ ప్రయత్నించుచున్నది.

నిరుద్యోగలనముస్య విచారించి తరుణోపాయమును సూచించవలయునని గోరుచున్న కె. టి మాత్యూసుగారి తీరానముపై యింకను చర్చ జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

పశువుల నెతుకొనిపోవుట

సింధు దేశ విచారణ

బాంబాయి, మార్చి 12—సింధుదేశములో పశువు నెతుకొని పోవుటగూర్చి అధికార అసభికారుల ప్రభుత్వము వారునియించినమి సంఘమువారు తమ విచారణలను పూర్తిచేసిరి. వల్లేదాడలను గూడ లావ ర్తించునట్లును నేరములకు 7 సంవత్సరముల కఠింశి విధింపవలసినదియు సాక్షులు చెప్పుచున్నారు. పోలీసువారిని గూర్చి కూడ కొన్ని విషయములు బయట పడునని ప్రజలారు రతతో ఎదురు చూచుచున్నారు. (ప్రీ. ప్రెస్)

ప్రభుత్వోద్యోగులు హిందూనధలో చేరకూడదా?

పూనాపౌరుల అసమ్మతి

బాంబాయి, మార్చి 12—ప్రభుత్వోద్యోగులెవ్వరును హిందూసభలో చేరరాదని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు విధించిన నిబంధనలకే సమ్మతిని దెలుపుటకై పూనాపౌరులు 10 కేంద్ర సాయంకాలమున శివాజీమందిరమున బహిరంగసభచేసిరి.

మదరాసు ప్రభుత్వమువారిచర్య విఠ్ఠోరియా మహారాజ్ఞి వాగ్దానమునకు భంగకరముగనున్నదనియు మహమ్మదీయులపై నటువంటి ఆంక్ష లేనప్పడు హిందువులపైమాత్రముండుట కేల మన్యాయమనియు కరండికారుగారు చెప్పిరి (ప్రీ. ప్రెస్)

నేషనల్ ఫెడరేషన్

స్వరాజ్యనిర్వచనము

కలకత్తా, మార్చి 11—సర్ లేట్ బహదూర్ స ప్రూ, మిసెసు ఆనీబె నెంటు ఇంకా మరికొందరి సంతకములతో నేషనల్ ఫెడరేషన్ వారి ఉద్దేశ్యములు ప్రకటింపబడెను. ఈయుద్దోధ సభల వైనచో ఏప్రిలు 28, 29 తేదీలలో బాంబాయిలో నొక సభ జరుగను. ప్రకటనయం దీవిధముగా నుండెను.

ఇచ్చట సంతకముచిన మేవందరము నేయేపక్షములకు చెందియున్నను హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యమును ప్రయత్నమునకై కలిసి పని చేసెదము. 1914 సం॥ జాతీయ మహాసభ తీర్మానిములో చెప్పబడిన ప్రకారము స్వరాజ్యమనగా సంపూర్ణ అధిని నేత రాజ్య స్వాతంత్ర్యమని మేము నిర్వచించుచున్నాము. దేశ తేనుకరమైన రెస్పాన్సిబు సహకారమును వీటికి భిన్నముగ ఉద్దేశింపబడిన సూచనలపైన క్రమాంధోళన పద్ధతులను మేముంగీకరించుచున్నాము. కామునెల్లు బిల్లు బ్రిటీషు పార్లమెంటులోనున్న ఇండియా కామునెల్లు చట్టమును మేము బలపరచుచున్నాము. మరియు నీప్రకటనకు ఫలితముగా రాజకీయపక్ష సమ్మేళన సంఘమువారు ముఖ్యమని కలంచినట్టి సవరణలను బిల్లు కమిటీలోనున్నప్పు డుపహింపబడుటకై పార్లమెంటుకి ఎగ్జిక్యూటివు కమిటీ కార్యదర్శికి పంపవలెనని మేము శిఫారసు చేయుచున్నాము.

Next drawing for granting Loans under the personal Investment Scheme on 31st July 1926.

Wanted Agents everywhere to canvass Insurance Business and Personal Investment Bonds. Liberal Terms for capable men.

Apply for Particulars and agency Terms to:— 980

V. Rangasami Esq B.A., B.L., Secretary, Asiatic Buildings, Bangalore. D. Rodgers, Esq Chief Agent, Mysore Messrs. P. K. RAO & SONS, Chief Agents, Madras Presidency, 289, Thambu Chetty St. MADRAS.

కౌను థియేటరు 2253

18.8-26 శనివారమునుండి 13-8-26 మంగళవారమువరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు 6-15 గం, రాత్రి 9-80 గం. శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 నిమిషములకు ప్రత్యేక మాటినిగలను.

మ ద న్ థి యే ట ర్సు లి మి లె డ్ విలియమ్ ఫాక్సుగారిచే తయారుచేయబడిన

“నిర్భయము”

ను ప్రదర్శింతురు. పెరల్ వైట్ ప్రధాన కథానాయకురాలు. ఈ కథనందు ఒక యువతి ధైర్యసాహసములతో సంఘాభివృద్ధికై తనయొక్క కులధర్మముల రెండేయక ప్రజారాజ్యమునకు సర్వవిధముల తోడ్పడి పేరుపడెను. ఈ కథ ఉద్రేకమును, సంతోషమును కలిగించును.

హాశ్వముమగూడ చూపబడుచు

గాంధీ జ్యోతిష్కర్లు 258

జననకాలవివరము లేక ప్రశ్ననాయకాలమైనను తెలుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలప ర్చ 1-0-0 పై పత్రికప్రశ్న 0-4-0 సం॥ ఫలము మాసవారిక వ్రాయ 2-0-0. ఆంగ్లపత్రిక: ఈ జ్యోతిష్కర్లు పాండిత్యమును మనఃపూర్వకముగ వినుతించుచున్నాము.

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి-చిత్తూరుజిల్లా.

మద్రాసు పెన్సన్లు

ప్రతి రకము డ్రాయింగు పెన్ సన్లయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సన్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుడు. వివరములకు ఈవిగ్రహ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్సు, మద్రాసు

1964

మాకొతాదారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను. 1812

ఆర్యులారా! మేము ఈదిగవ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి నగలవ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. “ఉమ్మిడి” అను పదమును చూచి అనేకులు అది మా బ్రాంచియాయని పదే పదే అడుగుచున్నారు. ఈదిగవ తెలుపబడిన విలాసముగలదిమాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మారు క్షతరబ్రాంచీలు లేవు. కాన మీరు మోసపోకుండుటకై “ఉమ్మిడి” అను పదమునుమాత్రము గమనింపక ఈదిగవ తెలుపబడిన మా పూర్తివిలాసమును గమనించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తివివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును.

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెని, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మహారాట్ర

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్;

(ఇంగ్లాండులో ఇకార్పొరేట్ చేయబడినది)

ప్రకటన

1926 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 1 ది మొదలుకొని

బ్రాడ్ గేజ్ సెక్షన్ లో బండ్ల రాకపోకలలో మార్పులు చేయబడినవి. దీనిని అందరు గమనించవలెను.

ఈ క్రిందివిధముల కొత్తగా ఏర్పరుపబడినవి

సెం 41 మిక్సెడ్ ఆరెగ్జింజును వదలుట	14—10
చేతిగుంట చేరుట	15—25
సెం 42 చేతిగుంట వదలుట	9—15
అరెగ్జింజు చేరుట	11—25
సెం 155 రైల్వే కోచ్ చిరాల వదలుట	16—45
8 తరగతి మూత్రం తెనాలి చేరుట	18—45
సెం 156 డిటా తెనాలి వదలుట	14—45
చిరాల చేరుట	16—30
సెం 111 లోకల్ మదరాసు వదలుట	18—12
రాయపురం చేరుట	18—33
సెం డిటా మదరాసు వదలుట	14—40
పొన్నేరి చేరుట	15—48
సెం డిటా పొన్నేరి వదలుట	16—0
మదరాసు చేరుట	17—30
రైలుకోచ్ } తెనాలి వదలుట	20—0
8 తరగతి } చేపల్లి చేరుట	21—6
చేపల్లి వదలుట	21—25
తెనాలి చేరుట	22—36
సెం 195 లోకల్ మదరాసు వదలుట	7—5
అరంబాకం చేరుట	9—30
సెం 196 లోకల్ అరంబాకం వదలుట	9—45
మదరాసు చేరుట	12—20

ఈ క్రిందివిధముల వరుసలు రద్దుపరుపబడినవి

సెం 153 లోకల్ మదరాసు వదలుట	12—5
పొన్నేరి చేరుట	18—15
సెం 154 డిటా పొన్నేరి వదలుట	18—30
రాయపురం చేరుట	14—48
సెం 138 డిటా రాయపురం వదలుట	11—10
మదరాసు చేరుట	11—28
సెం 144 ప్యాసెంజరు తెనాలి వదలుట	20—10
చేపల్లి చేరుట	21—13
సెం 147 డిటా చేపల్లి వదలుట	21—40
తెనాలి చేరుట	22—44

ఈ క్రిందివి ముఖ్యమైన మార్పులు

- సెం 1 మద్రాసు—కలకత్తా సెయిండ్ నాల్గవ 14—35 కు బదులు 18—48 కి చేరును. ఈబండి టంగుటూరు తాటివైకలలో నిలువదు.
- సెం 2 కలకత్తా, మద్రాసు సెయిండ్ 13—22 కు బదులు 12—55 లకు బదులుచేరును. ఈబండి దువ్వూరు, పూడి, టంగుటూరు వైకలలో ఆపబడును.
- సెం 9 బెజవాడ ప్యాసెంజరు బెజవాడ బిల్గుంట మధ్య ప్రతివైకలలో నిలుచును బెజవాడకు 10—40 ఘంటలకు చేరి అచ్చటినుండి యిప్పుడు కాకినాడ పోవుబండ్ల ఏర్పాటు ప్రకారము 11—45 ఘంటలకు బదులుచేరి కాకినాడ వెళ్లు పోవును.
- సెం 10 వాల్తేరు ప్యాసెంజరు 17—50 కు బదులుగా 18—0 ఘంటలకు మద్రాసు చేరును.
- సెం 32 వాల్తేరు ప్యాసెంజరు—యిప్పుడు బిల్గుంట లో నెలసబుడువట్టిబండి బిల్గుంట 3—8 గంటలకు చేరును అచ్చటినుండి 3—25 కు బదులుచేరి యిప్పుడు మద్రాసు 12—25 కు చేరు 42 ప్యాసెంజరుబండికి బదులుగా 10—30 కే చేరును. మిక్స్డ్ సెం 196 బండి అరంబాకం నుండి 9—45 ఘంటలకు బయలుదేరి మద్రాసు 12—20 ఘంటలకు చేరును.
- సెం 34 కాకినాడ ప్యాసెంజరు 6—0 ఘంటలకు బదులు 5—55 ఘంటలకు కాకినాడ వదలును.
- సెం 150 లోకల్ (యిప్పుడు 180 గా మార్చబడిన బండి) పొన్నేరి 7—15 బదులు 6—55 కే వదిలి రాయపురం 8—57 కు బదులు 8—25 కే చేరును.

కృష్ణాబిల్వబోర్డు మీటింగు

కంచకచర్ల

(నందిగ్రామ తాలూకా)

ఈనెల 1వ తేది నందిగ్రామ తాలూకాలో చేరిన కంచకచర్లలో జిల్లాబోర్డుసమావేశము జరుపబడినది. ఆహ్వానించిన వారగు నందిగ్రామ తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటు మ.రా.రా.శ్రీ గుమ్మకపు వెంకటరంగారావుగారు సమావేశమునకు వలయు ప్రయత్నములు విరివిగా చేసి తాలూకా ప్రముఖులందఱు, గూడఁ బ్రత్యేకించి య హాజరము లుండిరి. గ్రామమునందంతటను తోరణములు, స్వాగతవాక్యముల పటములు, రాజమార్గముల యందు శతశక్తి వాక్యములు, మనోహరముగా వ్రాయించిరి. ఉదయము 7½ గంటలకు మండలసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీశ్రీరాజా వేంకట రామయ్యప్పారావు బహద్దూరువారు తమ పరిజనముతో ఇకరోబోర్డులతో మండల సంఘసభ్యులతో సేగుచేరిరి. తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటు గారు, నందిగ్రామ హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులు, తాలూకా ప్రముఖులు, బాలభటులతో నెదురేగి ఆగతుల నంగజను బ్యాంకు మేజరుల నురేగించుచు సభాసభకు ప్రత్యేకించి యలంకరించిన లోకల్ ఫండు బంగళా లోనికి గొనివచ్చిరి.

ఉపాధ్యక్షుల బహుల కనంతరము మండలసంఘ సమావేశము జరిగెను. ఉపయక్తములగు తీర్మానము లనేకములు చర్చింపబడినవి. ముఖ్యముగా తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారి తీవ్రకృషివలనపాలేరునకువంతెనగట్టుటకుగవ్యయములో సగము దొరతనమువారు భరించునడ మిగిలిన సగము జిల్లాబోర్డువారు భరించుట కేక గ్రహముగా నామోదించిరి. సాయంకాలము రంగారావురోడ్డు ఆనుచేరుతో తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారు తీవ్రకృషిచేసి స్థాపించు రాజమార్గమునకు, గడ్డయెత్తుట శ్రీజిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటు దొరవారు మహావైభవోపేతముగా జరిపిరి. ఇందులకు ప్రత్యేకించి వెండిపాద, వెండితట్టు, తయారు చేయింపబడినవి. ఈరోడ్డు కంచకచర్లనుండి యెర్రపాలెము రైలువైపునవద్దకు బోవును. ఇదిచాల యుపయక్తముగు విషయము. సాయంకాలము పౌరసభ జరిగెను. అందు డిప్యూటీ బోర్డు ప్రసిడెంటుగారు రధ్యక్ష పదవి నలంకరించిరి. తాలూకా బోర్డు ప్రసిడెంటుగారు కర్పూర హారముతో నధ్యక్షు నలంకరించిరి. తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారు తాలూకా వాసుల పక్షమున నొకవిజ్ఞప్తి పత్రమును బయిచి దానిని వెండిగట్టుము లోఁబెట్టి యధ్యక్షులకు సమర్పించిరి. అందు తాలూకాలోని యిబ్బందులు, వైద్యవిద్యా లోపములు, లోనగునవి విపులముగా జరిపించి తాలూకావాసుల కష్టనిష్ఠురములు హృదయములు కలననటులఁ బూసగున్పిసలుల వాఱినిరి. తరువాత తాలూకావాస్తవ్యులు తమ కోరికలను గూర్చి అధ్యక్షునిగూర్చి స్వాగతమునుగూర్చి పద్యములను మనోహరముగా జదివిరి. శ్రీరాముల సచ్చిదానంద శాస్త్రిగారు అధ్యక్షులఁ బ్రకటించుచు గొప్పపద్యముల జదివిరి. సభ్యులలో ప్రముఖులు తాలూకా బోర్డు ప్రసిడెంటుగారి గూఁగణములను ప్రశంసించిరి. హేమాద్రి కొండల రాయదుగారు ప్రస్తుతరాజకీయ పరిస్థితులను, ప్రజాధర్మములను గూర్చి యుపన్యసించిరి.

అనంతరము అధ్యక్షులగు శ్రీశ్రీమీర్జాపురం రాజావారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు అసభ్యులగు సోకర్యములు కలుగఁ

సెం 13 మాడవతరగతి మిక్సెడ్ బండి 5—0 ఘంటలకు బదులు 4—35 కే బదులుచేరి కంచకచర్ల 11—2 కు చేరును.

సెం 4 S. I. R. మెయిల్ మద్రాసుకు 7—15 గంటలకు మద్రాసు నెం 20 బెంగళూరు ప్యాసెంజరు 8—30 గంటలకు మద్రాసు, సెం 26 రై మారుప్యాసెంజరు 16—50 ఘంటలకుమద్రాసు చేరును.

సెం 86 తిరువళ్ళూరు లోకల్ ఆవడిలో నిలువదు. రాణి పేట, కాకినాడ, వికాఖపట్నం, గుంటూరు, చేపల్లి బ్రాంఛీల లోని బండ్లనుసల కాలనిర్ణయములు మద్రాసు లోకల్ బండ్ల ఏర్పాటుల సరాసరి రైలువర్ణుల ఏర్పాటు ననుసరించి కొలదిగ మార్పు లొనరింపబడినవి.

ఇంకను యితర వివరములగు కాలనిర్ణయములను తెలియగోరువారు వైకలలో త్వరతో విక్రయింపబడెడి కాలనిర్ణయపట్రికలను చూచికొనవచ్చును. (సెం 16)

జేసి నందిగ్రామ తాలూకా పురోభివృద్ధికి దోహదముని తృప్తి కరముగా తెలుగులో నుపన్యసించి సభ్యుల నానందపఱచిరి.

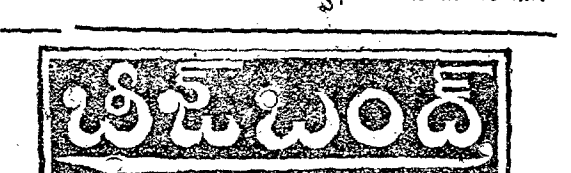
మిమ్ముల కంచకచర్లగ్రామ కరణముగారగు పింగళి వీరాంజనేయులుగారును, శ్రీరాముల సచ్చిదానంద శాస్త్రిలుగారును, బొమ్మ వెంకట సుబ్బయ్యగారును, “శ్రీమీర్జాపురం రాజాగారు తామగర్భశ్రీమంతులై యుండియు వత్సరమునకు యాడులక్షల డూప్యముల యాదాయముగల గొప్ప జమీందారులై యుండియు, ప్రజాసేవయే పరమాపధిగా నెంచి, స్థానికసంఘములయందు ప్రజాప్రతినిధులుగా ప్రవేశించి, కొంతకాలము నూజితిడు యూనియను బోర్డుకు సభ్యులుగను, అధ్యక్షులుగను, జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగను, ప్రకృతము జిల్లాబోర్డుకు అధ్యక్షులుగను, ప్రజారంజకముగఁ జరిజేయు చున్నారనియు, రాజాగారు తాము స్వయముగఁ గొప్ప పలుకుబడి గలవార లగుటచేఁ జానినంతను ప్రకాశ్యమునకు వినియోగించు చున్నారనియు, వినుగు విరామములేక నిరతము తామసర్వమును ప్రయాణముల కనువ్యయములో నొక చిల్లిగవ్వయైనను, ప్రజాధనము నుండి స్వీకరింపక, తమ స్వంత బొక్కసమునుండియే భరించుచున్నారనియు, ఇట్టి ప్రజాసేవాభిలాషియు, స్వాగత రహితుడును అగు శ్రీరాజాగారిని, రాజోవు కాననభద్రా ఎన్నికలలో నెన్నుకొని, మన ప్రతినిధిగా కాపనసభకు గూడఁ బంపినదో, మన తరఫున చక్కగా కృషిచల్పి ప్రభుత్వము వారివలనఁగూడ మనకు సాయముఁ జేయించి, యిప్పటికంటె యెక్కువ సౌకర్యముల నొనగూర్తురనియు, ఇట్టివారిని మన ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనుట వలననె, హనభర్తయును చక్కగ నిర్వహించుకొనినవార మగుదు మనియు, సభ్యుల నుద్బోధించుచు నుపన్యసించిరి.

తరుపతి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షు లగు శ్రీరంగారావుగారు నందిగ్రామ తాలూకా పరిస్థితులు, జిల్లాబోర్డువారు చేయుచున్న సహాయములు, మొదలగు విషయములను క్లుప్తముగా నుపన్యసించి, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు, సభ్యులు, ఇతరాహ్వానిత సభ్యులు, నందిగ్రామ హైస్కూలు బాలభటుసంఘము, మొదలగు వారందరికి వందనముల నర్పించుచు సభను ముగించిరి. ఏలూరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు శ్రీబండా వియ్యన్నపంతులుగారు నందిగ్రామ బాలభటు సంఘమును క్లాఫించుచు, రు 4-0-0 లను బహుమతిగా నొసంగిరి. రాత్రి నందిగ్రామ హైస్కూలు బాలురు బొబ్బిలి నాటకములో నొక యంకమును మనోహరముగా ప్రదర్శించి సభ్యుల నానందపరపకులం జేసిరి.

నందిగ్రామ తాలూకాలో జిల్లాబోర్డు మీటింగు జరుగుట ప్రథమ పర్యాయమే యైనను, ఏర్పాటులన్నియు చాగుగా జరిగెను. సమావేశము జయప్రదముగ జరిగెను. నందిగ్రామ తాలూకాకు శ్రీ తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారి కృషివలనను, శ్రీజిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారి యొక్కయు, వారి మెంబర్ల యొక్కయు, గృహివలనను, కీసరమేటికి వంతెనయు, జగ్గయ్యపేట హైస్కూలును జిల్లాబోర్డుకు తీసికొన తీర్మానించుటయు, కంచకచర్లనుండి ఎర్రపాలెమునకు రోడ్డుఏర్పాటు చేయుటయు, పాలేటికి వంతెనగట్టుటయు, లోనగు సవకాశములు లభించెను. వీనశక్తియందున్న నందిగ్రామ తాలూకాపై నభిమానముంచి యభివృద్ధి ప్రయత్నములు గావించు మండల సంఘమువారి యెడఁ దాలూకా వాసులు కృతజ్ఞులు.

మాదిరాజు వెంకట్రామారావు

సర్ విలియంబడ్డు వుడ్డుగారు అరవగూర్పు రైలుబ్బుకు కలెక్టర్ గా నియమింపబడుటకు సార్వభౌము దామాదించెను.

టిజ్ బింద్:—నీరే పోయిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు లోకప్రసిద్ధి జేసినది. స్వప్నమందుగాని మూత్రముతో, గాని వీర్యము స్ఫురితముగనున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవనమొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారముఖము అనుభవింపునట్లు జేసి సంతానవంతులుగజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ॥ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చారి వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం, 1159-1027 13, బైరాగమతంపేధి, మద్రాసు.

నేటకాన్నిసభ

స్వాతంత్ర్య తమిళ రాష్ట్రము

సర్ శంకరనారాయణగారి తీర్మానము

ధీర్, మార్చి 15:—నేటకాన్నిసభ సేదినము మరల సమావేశమయ్యెను. సర్. డి. యస్. శర్మగారు ప్రత్యేక ప్రేక్షకుల గ్యాలరీయందుండిరి.

సామ్రాజ్య శాసనసభ తీర్మానము రద్దుచేయుట ప్రీవీకౌన్సిలు జడ్జిలజీతములు

ప్రీవీకౌన్సిలు జడ్జిలజీతములు భారతదేశము అనుభవముగలవారి కిరువురకు ఎక్కువజీతములిచ్చుటకు ప్రభుత్వ సభ్యుల డొకతీర్మానమును సామ్రాజ్య శాసనసభయందు పాపాదించియుండెను. కాని ఆ ఉపపాదనమును సభవారు త్రోసి వేసిరి. భారతదేశపు అప్పీల్స్ విచారించుటకై భారతదేశపు విషయములందు అనుభవముగల ప్రీవీకౌన్సిలు జడ్జిలజీతములను సభ్యుల కిరువురకు జీతములను హెచ్చించవలయునని నేటకాన్నిలందు గా॥ కపర్దిగారు నేడొకతీర్మానమును పాపాదించిరి. పీఠ భారతదేశమున పుట్టినవారగును భారత న్యాయసిద్ధాంతములు సాంప్రదాయములందు అనుభవము గలవారగును ఉండవలయునని కపర్దిగారు నూచించిరి. పీఠికి జీతము సాలుకు 4000 పానులు. అందులో సగముభాగము ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇవ్వవలయును. భారతదేశమున సుప్రీంకోర్టు స్థాపించు విషయమునకును ఈ తీర్మానమునకును ఎట్టిసంబంధములేదని కపర్దిగారు చెప్పిరి. భారతదేశమున సుప్రసిద్ధులగు న్యాయవాదులున్నారు. వారు ఇంగ్లండుకు వెళ్లి కొన్ని సంవత్సరములీ ఉద్యోగము నిర్వహించి తిరుగ భారతదేశమునకు రావచ్చును. సామ్రాజ్య శాసనసభవారు త్వరపడి ఈతీర్మానము నిరాకరించిరి. ఈ తీర్మానమునల్ల భారతదేశపు న్యాయవాదులకు గొప్ప ఉత్సాహము కలుగజేసినట్లుగనె.

సర్దారు చరణజతుసింగుగారి రొకసవరణ నుపపాదించిరి. భారతదేశమున వాస్తవ్యులగునట్లు శేర్లూరుమకొనినవారే ఈ జీతము పొంద నర్హులగు నుండవలయునని కపర్దిగారు పాపాదించియుండిరి. ఈమాటలను తీర్మానమునండి తీసివేయవలయునని సింగుగారు సవరణ నుపపాదించుచు ఇట్టివివక్షత వర్ధిల్లవలయునని పెంచుననియు, అర్హతగలవారిని నియమించుటకు అధికారులకు సౌకర్యముండవలయుననియు చెప్పిరి.

హోండిపార్లమెంటు కార్యదర్శియగు క్రియారు గారు సర్దారు చరణజతుసింగుగారి సవరణను అంగీకరించిరి. ఇంగ్లండు ప్రధానన్యాయస్థానమున ప్రీవీకౌన్సిలునందు నూటిలో 60 శేసులు భారతదేశమునకు సంబంధించినవి. ఈకారణమునల్ల భారతదేశపు అనుభవముగల న్యాయమూర్తులు ప్రీవీకౌన్సిలునందు ఉండవలయునని ఉద్దేశించి వారికి తగుజీతముల నిచ్చుటకై ప్రభుత్వమునా రొకతీర్మానమును సామ్రాజ్య శాసనసభయందు పాపాదించింప ఈసభవారు నూచనను నిరాకరించినదియు, సర్దారు చరణజతుసింగుగారిచే సవరింపబడిన తీర్మానమును అంగీకరించుటకు ప్రభుత్వమువారి కెట్టిఅభ్యంతరము లేదనియు క్రియారుగారు చెప్పిరి.

సర్ శంకరనారాయణగారు తీర్మానముపై మాట్లాడుచు రిటైరుడు ఆంగ్లో ఇండియను జడ్జిలను ప్రీవీకౌన్సిలు సభ్యులగు నియమించిన వారికి ఎక్కువజీతములిచ్చుట వీల అవసరమే తెలియదని చెప్పిరి. భారతీయుల కీ ఉద్యోగము లివ్వబడిన ఎక్కువ జీతములివ్వక తప్పదనియు, కాని ప్రీవీకౌన్సిలుసభ్యులకు ఎక్కువ జీతములిచ్చుట ఉచితమనిరి.

సర్దారు చరణజతుసింగుగారిచే సవరింపబడిన తీర్మానమును ఆమోదించుచు దర్బాంగ్ మహారాజు, మేజరు ఆఫ్సరు ఖాను, సర్ ఉవరుహయతుఖాను, బర్మాను మహారాజు, సర్ ఉమరుహయతుఖానుగార్లు మాట్లాడిరి. లాల హేమశేఖరదాసు గారుమాత్రమే తీర్మానమును సవరణను ఆక్షేపించుచు ఇంగ్లండులో పనిచేయువారికి జీతములను హెచ్చించి ఆఖర్చును ఇండియావారు భరించుట వివశితమునవలయునని చెప్పిరి.

ఈ ఉద్యోగములను భారతీయులకే ఇవ్వవలయునని జేక కాచారిగారు వాదించిరి. రాజారాం సాల్వసింగుగారు సవరణను ఆక్షేపించి తీర్మానమును బలపరచిరి.

కపర్దిగారు సవరణపై మాట్లాడుచు సభవారినిర్ణయమును అంగీకరించెదనని చెప్పెను. ప్రీవీకౌన్సిలుసభ్యులను నియమించు విషయమై సార్వభౌమమునకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముండవలయునని క్రియారుగారు నూచించిరి. చరణజతుసింగుగారి సవరణ అధికసంఖ్యకులచే ఆమోదింపబడెను. సవరింపబడినతీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

అరవజిల్లాలకు స్వాతంత్ర్యము

అరవజిల్లాలను ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ శేర్లూరుచి వాటికి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మొసంగవలయునని సర్ శంకరనారాయణగారి తీర్మానమును ముపపాదించుచు టెల్లు చెప్పిరి. మద్రాసు రాజ

ధానియందు 10 అరవజిల్లాలన్నవి (కొంగల్వట్టు ఉత్తరకర్నాట, నేలం, కోయంబుత్తూరు, దక్షిణకర్నాట, తంజావూరు తిరుచినాపల్లి, మధుర, రామనాడు, తిరునల్వేలి) ఈపదిజిల్లాలను ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ శేర్లూరుచి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మొసంగవలయును. ఈ పదిజిల్లాల జనసంఖ్య 2 కోట్లు. ఇందులో 8.లక్షలు మహమ్మదీయులును. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునందలి దొమినియనుల ప్రభుత్వమునలే ఈరాష్ట్రపుప్రభుత్వ ముండవలయును. ఒకరాజు, సెనేటుకామన్సుసభ యుండవలయును. కామన్సుసభ చట్టములనుగావించుట, పన్నులవిధించుట, ప్రభుత్వపురస్కారములను నిర్ణయించుట, పోస్టు టెలిగ్రాఫు రైల్వే సేవలమిలిటరీ వ్యవహారములను నిర్వహించుచుండును. ఈరాష్ట్రము దేశమునకు దక్షిణమున నుండుటచే విదేశీయులవాడిని వెరవ నక్కరలేదు. కేవలము కాంతిసాధనముగాక ఇతరకార్యములకు సేన అవసరమగును. అయినను కొంతసేన యుండవలయును. రాష్ట్ర సంగ్రహమునకు అవసరమగుసేన శేర్లూరుచుట సులభమైనవి. కాంతిసమయములందు సైనికవ్యవహారములను రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారే ఛామించుండెదరు. కాని యాధ్యపమయమున రాజప్రతినిధి ఉత్తరువుల ననుసరించి సైనికవ్యవహారములు నిర్ణయించబడును. కామన్సుసభయందు 300 మంది సభ్యులుండెదరు. 30 సంవత్సరముల వయస్సుగలవారందరకు నోటుండును. 350 నియోజకవర్గము లుండవలయును. ఈ పద్ధతివల్ల అందరకును రాజకీయవిషయములందు పాలుగైకొనుటకు ఉత్సాహ మేర్పడును. ఉత్తరహిందూస్థానమున హిందూమహమ్మదీయ విభేదములు తీవ్రముగనుండుటచే మహమ్మదీయులు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును కోరుచున్నారు. మద్రాసు రాజధానియందు హిందువులకు మహమ్మదీయులకు విభేదములు లేవని మహమ్మదీయనాయకు లంగీకరించుచున్నారు. ఈకారణమునల్ల ఈరాష్ట్రమునకు సాంఘికప్రాతినిధ్య మునవసరము. ఏవీటరై నను తన కిష్టమువచ్చిన నియోజకవర్గమున చేర అధికార ముండును. అందుచే సాంఘికప్రాతినిధ్యములేని కొరత తీరిపోవును. ప్రతిసంవత్సరము సూర్యస్థానములు ఖాళీకావలయును. ఈవిధమున ప్రతిసంవత్సరము సూర నియోజకవర్గములందు ఎన్నికలుజరుగును. సెనేటు సభయందు లక్షరూప్యములు ఆదాయము భూమివల్ల కలుగువారును, ఇంతవరకు ప్రభుత్వసభ్యులుగ నున్నవారును, ఇకను ప్రభుత్వసభ్యులుగ నుండువారును, 25 సంవత్సరముల సర్వీసు చేసి పెన్షనుపుచ్చుకొనిన సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులును సభ్యులుగ నుండెదరు. కామన్సుసభయందు ఆమోదింపబడిన ప్రతిచట్టము సెనేటునం దామోదింపబడవలయును. అవసరమైనప్పుడు ప్రత్యేకప్రశ్నలపై ఎన్నికలను జరుపవచ్చును. ఇన్ని సౌకర్యములున్నను మహమ్మదీయులు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము కోరిన సేను ఆక్షేపింపను. ఏలయిన వారు త్వరలోనే ఆందోళనములను గుర్తెరుగగలరు. ఇంకను 5 సంవత్సరములు ప్రస్తుతపద్ధతిననుసరించియే సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులు నియమింపబడుదురు. అటుపిమ్మట సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులను స్వతంత్రులై నియమించు అధికారము కామన్సుసభవారి కుండును. తమిళభాషి అతిప్రాచీనమైనది. విజ్ఞానవిషయములందు ఇతరభాషల కంటెమాత్రము తీసిపోవుటలేదు. మద్రాసు రాజధానియందు సంస్కరణములు జయప్రదముగ నెరవేరెనని బర్మెను హెడ్ ప్రభువుగారు చెప్పియున్నారు. ఈతీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించి ప్రతిపాతికిని ప్రత్యేకముగ అభివృద్ధిగాంచుటకు అవకాశమును ప్రభుత్వమువారు రివ్వవలయునని కోరుచున్నారు.

ప్రభుత్వసభ్యుని ఆక్షేపణ

ప్రభుత్వమువారి పక్షమున క్రియారుగారు తీర్మానము ఆక్షేపించుచు టెల్లు చెప్పిరి:

ఈతీర్మానము ఎన్నియో చిక్కులను తెచ్చిపెట్టుచున్నది. భాషాప్రయత్నరాష్ట్రము శేర్లూరుచుట రాష్ట్రమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొసగుట ఈతీర్మానమున ముఖ్యవిషయములు. భాషాప్రయత్న రాష్ట్రముల విషయమై బాయింటు పార్లమెంటు కమిటీవారు కొన్ని సూచనలు గావించియుండిరి. ఇందులకు ప్రజాభిప్రాయము బలముగ నుండవలయును. ఈకారణమున శంకరనారాయణగారి తీర్మానము ఆక్షేపింపవలసి యున్నది. చెన్నపురి గతి ఏమి అని గౌరవసంగుని ప్రశ్నించుచున్నాను.

సర్ శంకరను:—చెన్నపురి ఈస్వాతంత్ర్య రాష్ట్రమున చేరదు.

క్రియారుగారు:—రాజధాని ప్రధాననగరమునకు స్వాతంత్ర్యము లేకుండును. ఇతరరాష్ట్రములకు చెన్నపురి చేరును. మరియొక ముఖ్యమగువిషయము. రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము కోరబడినది. కడచిన సెప్టెంబరు 18 వ తేదిన రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమునకు సంబంధించిన తీర్మాన మొకటి ఈ సభ యందు చర్చింపబడి నిరాకరింపబడెను. మరల సంవత్సరములోగా కొద్ది మార్పులతో అట్టి తీర్మానమునే ఉపపాదించుట నిబంధనలకు

విరుద్ధముగ నున్నదని అధ్యక్షునకు నూచించుచున్నాను. ఇట్టివిషయములను పరిశీలించి నిర్ణయమొనర్చు అధికారము రాయలు కమిషనరుల కుండునేగాని ఎక్స్క్లూజివు ప్రభుత్వమువారికి లేదు. సర్ శంకరను నాయరుగారి స్వాతంత్ర్యరాష్ట్ర నిర్మాణమున ఎక్స్క్లూజివు కాన్సిలులేదు. సెనేటు సభయందు వ్యక్తులకును పరిశ్రమాలయాలకాదులకు ప్రాతినిధ్యములేదు. ప్రతిసంవత్సరము సూర్యమందిసభ్యులును తేరిమివేయవచ్చు పార్టీ సాంప్రదాయములు వ్యక్తులు ఏర్పడవు. విదేశీయులవాడికి వెరవనక్కరలేనని శంకరను నాయరుగారు చెప్పిరి. జెర్మనుషి పుండ్లను మద్రాసునబొంబాయి చేసినదినములు వారుమరిచిపోయిరిగాబోలు. ఎక్స్క్లూజివు ప్రభుత్వమువారే ఇట్టి మార్పులనుగావించుట నాగరికత ప్రపంచమున ఎవ్వరు చూచియుండరు?

ఈతీర్మానముపై చర్చింకను ముగియ లేదు. సభ రేపటి వరకు ఆపుగలచెయబడెను. రేపు మరల ఈతీర్మానముపై చర్చ జరుగును.

వాతావరణస్థితి

1926 నటి మార్చి నెల 16-వ తేదీ మంగళవారము

Table with 6 columns: మున్సిల్లాల, గోపాలపురం, విశాఖపట్నము, కాకినాడ, మచిలీపట్నము, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, కడప, కల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, నేలము, కోయంబుత్తూరు, తిరుచినాపల్లి, నాగపట్నము, మధుర, పాంబే, తిరునల్వేలి, తిరువేంగుడు, కొచ్చిక్, కాకట్టు, మంగళూరు, తెంగుటూరు, మేకరాగ, కొడేకనాటి. Rows contain numerical data for each location.

సర్దారులు:—గోపాలపురంలో 0.18 వర్షించెను. ఉత్తరమున ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. దక్షిణమున మేఘములు ఒకమోస్తరుగనున్నవి. గోపాలపురంలో అర్ధరై ఎక్కువ. పగటివేడిమి అచట 65, విశాఖపట్నములో 55 డిగ్రీలు తెక్కువ. రాత్రివేడిమి 25 నుండి 55 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—ఆకాశము నిర్మలముగనున్నది. బళ్లారిలో అర్ధరై తెక్కువ. రాత్రివేడిమి 55 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపూరులో మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నున్నవి. తక్కినచోట్ల నిర్మలముగ నున్నదనవచ్చును. రాత్రివేడిమి 45 నుండి 55 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

స్థానిక చిలువలు కుపాను తప్ప వాతావరణ వసుకాలముగనే యుండవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాట. వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

కలకత్తా రంగూనమునకు వచ్చు తంతివార్లు యువముందు ఆలస్యము లేకుండవచ్చునని కార్యాలయమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

చన్నపురి కాంగ్రెసు, స్వరాజ్య సభ్యులు శాసనసభను వీడుట

ప్రతికూల పక్షనాయకుడు ప్రభుత్వ వైఖరిని ఖండించుట

మంత్రివర్గ సభ్యుల ఆర్థికము

అత్యుత్సాహము చేలగుట

జస్తినుపక్షమున కొకదినమున రెండు పరాజయములు

కాశీ ప్రభావరాయం దీయుదయమున గలపించినంత యుత్సాహము సంరంభము ఇంతవర కెప్పుడును గాంచియుండలేదు. సభాప్రారంభము 11 గంటల క్షేత్రము 10 గంటలనుండియే ప్రేక్షకస్థానము లాక్రమింపబడగలను. శాసనసభాభవనమున సహారాలన్నియు ట్రైక్లెట్లకొరకు నటునిటు పరుగెత్తుప్రేక్షకులతో సంకులముగ నుండెను. ప్రేక్షకప్రముఖుల గ్యాలరీయందు చాలమందికి స్థలము లేక నిలిచియుండవలసి వచ్చెను.

ప్రేక్షకలస్థానములందాసీనులైనవారిలో శ్రీయ్యతులు ఏ. రంగశామి అయ్యంగారు, సి. రాజగోపాలాచారి, మాగంటి బాపిశిష్య, వాల్మీకి వెంకటేశ్వరశాస్త్రి, అబ్దుల్ హమీదుఖాను షాఫీ మహమ్మదు, టి. వి. వెంకటరామఅయ్యర, కె. రంగశామి అయ్యంగారు మున్నగువారు పలువురు గలరు.

గవర్నరుగారును ప్రైవేటు శక్తిబరిగారును 11 గంటల కే వచ్చి, తమగ్యాలరీయందు కూర్చొని, సభాకార్యక్రమమును అకించుచుండిరి.

సరిగా 11 గంటలకు కార్యక్రమము ప్రశ్నోత్తరములతో ప్రారంభమయ్యెను. కాని కాంగ్రెసుపక్షమువా రెవ్వరును కన్పింపలేదు. ప్రశ్నలు అడుగునండ నుండుటకు నిశ్చయించుకొని యుండుటచే, ప్రశ్నోత్తరములన్నియును 10 నిమిషములలోనే ముగిసిపోయెను.

ప్రతికూలపక్షనాయకుడు డా. బి. సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజుగారు 11 X 15 ని. లకు కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యుల విజయధ్వనములనుగట్ట తమపక్షము (కాంగ్రెసుపక్షము) తరపున స్టేటు మెంటుజేయుటకు లేచినిలిచెను.

నరసింహరాజుగారు తా మవలంబించుచున్న కారణముల వివరించుచు ఇరువది నిమిషములనేపునవ్యసించిరి వారిస్టేటు మెంటు నన్ని పక్షములవారును అత్యాచారతతో వినిరి, వారి స్టేటు మెంటు ముగియగానే కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యులందరును తమతమ స్థానములందు లేచినిలిచి అదృశ్యమగు అభివాదన మొనర్చి నరసింహరాజుగారివెంట వెదలిపోయిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారి సర్గమనముతో ప్రభుత్వప్రతిపక్ష స్థానము లన్నియు ఖాళీయయ్యెను. జాతీయవాదులలో ఏ. రంగనాథ మొదలియారు, చివరంబర నాదారా, డాక్టరు గుబ్బరాయను గార్లు ముగ్గురు మాత్రము కాంగ్రెసు పక్షమునందు జేరక నిలిచియుండిరి.

శ్రీ సి. వి. యస్, నరసింహారాజుగారు ప్రతికూలపక్షనాయకుల లన సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారు ప్రతికూలపక్షముందు కరతాళములు ప్రతిధ్వనింప లేచి క్రింది ఉపన్యాసమును గావించిరి.

నే నహించియుండు కాంగ్రెసుపక్షముతరపుననే జెప్పబోయెడి పలుకుల కవకాశ మొసంగియుండు కన్యకా మిత్రుల కృతజ్ఞుడను.

కడచిన దిసంబరమాసమునందు కాన్పూరులో సమావేశమైన ఆఖిల భారతదేశీయ మహాసభవారు గావించిన తీర్మానములను తదుపరి అతీర్మానముల ననుసరించి ఈ మాసము 7 తేదీ శిగ్రియందు గూడిన ఆఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీవారి ఆజ్ఞలను ఈసభవా రెరింగియుండవలెను. ఆ యాజ్ఞలను శిరసావహించు స్వరాజ్యపక్షమువారియొక్క తరపునమాత్రమేగాక కాంగ్రెసు విధానము కార్యక్రమమును సంపూర్ణముగ నామోదించి కాంగ్రెసు సభ్యుల తరపున గూడ ఇదివరలోవలె నిక నెంత మాత్రమును ప్రస్తుతకాశనసభలోనుండి వనిజేయ దలంపలేద వక్కాణించుట నావిధిగ దలంచు చున్నాను. మే మిట్టివర్గములందుంటుంటున్న కారణములను భారతకాశనసభయందు పండి మోతీలాలు సెహ్రూగారు స్పష్టముగవిశదీకరించియున్నారు వారి తాత్పర్యమును ఉపన్యాసమున నేనిటువలకజెప్ప నక్కర

ప్రభుత్వ మన కార్యములు

ఎటులైనను ఈమాచర్యకు చూలకారణములలో కొకటి యగు చన్నపురి ప్రభుత్వమువారియొక్క స్వభావమును ప్రత్యేకముగ కొలదిమాటలతో జెప్పట అవసరమేయగును. జాతీయాశయములపట్లనే గాక, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ సంపాదనకే గావించు ప్రతియొక ప్రయత్నమునందును తమ రెండుకాఖలందును (ప్రభుత్వ ప్రజాయత్న) ప్రభుత్వమువారు వలంబించిన విధానమునభ్యుత్థులరకు జ్ఞప్తియందుండవలెను. శేంద్ర ప్రభుత్వము వారు రాష్ట్రమువైవిధించిన లక్షకొలది దుర్గరమనపన్నులకు పై పెచ్చురాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారదనపు పన్నును విధించిరి. రాష్ట్రీయ కప్పములనుండి 168 లక్షల రూప్యముల ఆదాయముగలిగెను. కాని ప్రజలను పిండిలగిన ఈధనరాములనుండి నిజముగ ప్రజలకు కలిగిన ఫలితమేమి? ఇదివరకే నిండియున్న సివిలు సర్వీసులను, ఉద్యోగాభిమానముల నభివృద్ధిజేయుటయో? ప్రభుత్వమువారియొక్క లాండురివిన్యా విధానమును న్యాయమును సక్రమముగ కాల్వత సెటిల్ మెంటు పునాదిపై నిలుపుటకుగాని లాండురివిన్యా సెటిల్ మెంటు లేక రీసెటిల్ మెంటు లపై విశాసనసభవారి కధికార మొసంగుటకుగాని ప్రజాశ్రుతి నిధులు గావించ యత్నించినకాశనముల నెల్లను ప్రభుత్వమువారు కఠినముగ అడ్డుబెట్టెను. ఇక ఇల్లరోమనుబిల్లు, మలబారు టౌన్ స్పీల్లింగులందు అవలంబించిన విధానము విషయమై నేజెప్ప నగ త్యములేదు. ఈసభవా రెన్నియోమారులు అత్యధిక సంఖ్యాకులలో న్యాయకార్య నిర్వాహక కాఖావిభజనమనకై తీర్మానముల గావించియుండినను వాని నెల్లను లక్ష్యముజేయక ప్రభుత్వమువారు రెట్టివర్గము గైకొనుటకును నిరాకరించిరి. ఈరాష్ట్రీయముపై విధింపబడిన అవినీతికరముగ ఆబ్జూరిపన్నును తీసివేయుటకును సంపూర్ణ నిషేధవిధానము నమలునందు గావించబడిన ఉపపాదనల నెల్ల ప్రభుత్వమువారు అటంకకారకము లగు ఆశేకయ్యై సాధనములచే నోడించెను. రాష్ట్రీయందల స్థానిక స్వపరిపాలనను నిష్కళంకమును ప్రద్రమును, నిజముగ స్వపరిపాలనాయతమును పునాదిపై నిలుపుటకునై గావించిన ప్రయత్నముల నెల్ల నెదుర్కొని ఈప్రభుత్వము అడ్డుబెట్టినది. ఇక సంస్కరణవర్ణముక్రింద గావించిన పనియుతదనుగుణ్యముగ గావించబడిన నియమములను అభివృద్ధి పరాజ్ఞులుమైయున్నవి. చట్టముయొక్క సర్వశక్తియు అభికారములక్రింద ఉద్ధరింపబడిన గ్రాంటుల సంఖ్యలో రాష్ట్రీయప్రభుత్వములన్నిటికంటెను అగ్రస్థానము నాక్రమించునని నమ్ముచున్నాను. (సత్యమూర్తి గారు) వినుడు వినుడు)

భారత ప్రభుత్వము 1921 సం. లో వీరిదివరకెన్నడును కని విని ఎరుగని నిర్బంధ విధానము దేశమునందు సాగించి దేశమందలి ముప్రసిద్ధ దేశీయులను రాజకీయ నాయకులను కారాగారములందు బంధించినపుడు చన్నపురి ప్రభుత్వములతో బాటుబాసబయై నిలచియుండుటయేగాక అట్టి నిర్దయాత్మకమగు నిర్బంధ విధానపు చేట్టితములకు తలయూపుచున్న మంత్రివర్గమును సంపాదించితి మను పరమసంతృప్తి గలిగియుండుటను దేశ మెరింగియున్నది. ఆమంత్రివర్గమే “ఉత్తమ సుఖసంపాదకుడు” నిజముగ ప్రాముఖ్యస్థానమునందియున్నదనియు నెరుంగుదురు. ఆనాడే మంత్రివర్గపక్ష నాయకులు రాజకీయ నిర్బంధితులని రాదరణగా విం చి నందులకు తమకుదామే ప్రశంసించుకొని, నిరంకుశ ప్రభుత్వముతో చేతులు గలుపుటకు ఒకరినిమించి యొకరు పాలుబడిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వమందలి రెండుభాగములును గలసి ఎల్లపుడును ధైర్యముయొక్క యుగ కార్మికులయొక్క స్వత్వములకు, క్షేమమునకు భంగము గలిగించినవి. దుర్బుద్ధులవంతులగు తింజాపూరు జిల్లావ్యవసాయ

దాగలై క్రూరముగ విధించబడిన భూమిపన్నును తగ్గించుటకై ప్రజాప్రతినిధులు గావించిన ప్రయత్నములకు మంత్రివర్గము వారు రాజకీయముగ తమకసిద్ధియుకొన దలంచి ఆయుధపాదనలను సైతము ప్రతిఘటించిరి. కానద్వంద్వ ప్రభుత్వము జయమొందడి విధాన వియ్యదియైనచో ఇట్టిపనులను ఆదరించుటకు కాంగ్రెసువారు మను మే మేమాత్రమును తోడ్పడకుండుటకు నిశ్చయించుకొనుటయందును, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్బంధించుటకు సక్రమసాధనములకై నుపయోగింక సంసిద్ధులమైయుండుటయందును అత్యుత్తముండజాలరు.

ఇంకనిట్టినిదిర్బంధము లనేకము లొసంగుట అనగత్యము సంస్కరణముల ప్రసారానంతరము మేమెట్టి యభివృద్ధి గావించితి మో తెలియగలం దులకై వై విషయములను కొన్నిటిని మోత్రమే చేర్కొంటిని.

ఈరాష్ట్రీయందు ద్వంద్వప్రభుత్వము జయప్రదముగ బని జేసెనని చన్నపురి ప్రభుత్వమువారు ఎలుగై చిచ్చాటిరి గాని అంతముత్రముచే బల్లనుపొడు ప్రభుత్వనను దీనిని సంపూర్ణముగ సంగీకరించియుండలేదు. కారణమేమన గడచినసంవత్సరము ప్రభువులసభలో మాట్లాడుచు వారు కడుబాగాయాకతో నుదయొగించిన పదములుదానిని విశేషముజేయగలవు. మనఃపూర్వముగావి అప్రశంసావాక్యము తమకెంతవరకు తోడ్పడునో చన్నపురి ప్రభుత్వమువారే విచారించుకొందురుగాక!

స్వరాజ్యవాదులు గాకపోయినను కాంగ్రెసు ఆజ్ఞకు బద్ధులమైయుండనిశ్చయించిన ఇతరప్రభువులవిషయమై ఒకమాట జాతీయాశయములకై అఖిల భారత దేశీయమహాసభ కృషిసలుపుచున్నదనియు, జాతీయాశయముల కందునిజమును ప్రాతినిధ్యము గలవనియు, మేము సంపూర్ణముగ, మహమ్మదీయ నమ్ముచున్నాము. మేమాదినమందు గావించున్న చర్యలననుమ్యులసిసభకంపిన ప్రజలయొక్క కోర్కెలకు ప్రతిహేతులుగ నడచుచున్నామని జెప్పబడినది. కాని కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను శిరసావహించునో మేము ప్రాతినిధ్యమువహించు ప్రజలకుజేయు సేవయందు లోపముజేసినవారమగుదుమని మేము తలంచుచున్నాము. గతవత్సరము కాంగ్రెసు శేంద్ర, రాష్ట్రీకాశనసంస్థలలోని కార్యములనిర్వహణ భారము గైకొనిన వాటనుండియు, ముఖ్యము గనీ రాష్ట్రీయందలి ప్రజలు కాంగ్రెసుపక్షముననే చలింపక నిలచియున్నారనుట ప్రత్యక్షముగ తెలిసియున్నది. కాన్పూరు సభాసంతరము దక్షిణకనరా, ఉత్తరాంధ్రాటుజిల్లాలందు జరిగిన రెండు దై ఎన్నికలయందునుగల ఫలితములందలి పాతమును దేశమును ప్రేమించువాడెప్పుడును గమనింప కుండజాలదు.

అట్టిపరిస్థితులలో సాధ్యమైనంత త్వరలో తిరిగి జనరలు ఎన్నికలవలన రాష్ట్రీయ ప్రజల యభిప్రాయముల నీవిషయములో నాశించుచున్నాము. అందుచే అట్టిజనరలుఎన్నికలు జరుగువరకును కాంగ్రెసువారి ఆజ్ఞలను నెట్టికార్యములనుగాని ఈసభయందు నిర్వహించుట యుక్తముగాదని నిర్ణయించుకొంటిమి. మాస్థానములను మేము కాల్వతముగ వదలివేయుటలేదు. తలవని తలంపుగ ప్రత్యేకపరిస్థితు లేవైనను గలిగినచో కాంగ్రెసుప్రత్యేక సంఘముయొక్క అనుజ్ఞకొని సభ కరుదెంచి చర్యలయందు పాల్గొందుము. ఈవిషయములో నిట్లాచరించుటవలన మమ్మిటకంపిన ప్రజలయొక్క ఆయుముల కనుగుణ్యముగ ప్రవర్తించుచున్నామని నమ్ముచున్నాము. ఇంతటితో వినించి నేను సభను వీడుచు ఈవలిపక్షముందలి నా సోదరులను కూడ నన్నను సరింపవలసిగదిగ కోరుచున్నానని పల్కిరి.

నరసింహరాజుగారు తమ యనుచరులతో సభను వీడిపోయిన తరువాత గవర్నరు ప్రభువు ప్రైవేటు శక్తిబరితో వెదలిపోయెను.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు

కాంగ్రెసు పక్షనిర్ణయనానంతరము, ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు వర్తమానప్రకటన మాలాడుచు, కాంగ్రెసు పక్షమువారు కాశనసభనుండి వెదలిపోవుటచే తమనుమహాపకార మొనర్చిననియు, ఇకమీదపభావకార్యక్రమము నిరాపూటముగత్వరత్వరగ జరుగుననియు నుడివిరి. స్వపరిపాలనాదృష్టమును వాంఛించుటలో మంత్రివర్గపక్షమువారే ఇతరపక్షమువారికిని వెనుకబడియుండలేదు. చెన్నరాష్ట్రీయనునకు రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమొనగవలసినదని మంత్రివర్గపక్షమువారు మొదటినుండియు బలముగ వాదించుచున్నారు. ఆవర్గముకొరకు ప్రయత్నించు పద్ధతులలోమాత్రమే మాకును ఇతర పక్షములవారికిని అభిప్రాయ భేదములు గలవు. ప్రతికూలపక్షమువారి దీనినను నవలంబించిన పద్ధతులన సంస్కరణము లేమాత్రమును చేదనకు రాజాలవు. మనీయోజకవర్గముల నిర్ణయముప్రకారము మేమీ సభయందు నిలచియున్నాము. ఎచ్చటనోయున్న ఎదోఒకచిన్న కాంగ్రెసుగ్రనిర్ణయము మాకుపనిోద్ధృత మోయోజక వర్గనిర్ణయమే మాకు కర్తవ్యము. ప్రతికూలపక్షనాయకుడు తన స్నేహ మెంటునందు, మంత్రివర్గమువారి సన్మన “అన్యాయముగనింపియు. చేయక విడచిన న్యాయము”ల నిరంధియు నుడిచెను.

మొత్తమువారి చర్యలను శీఘ్రము సమర్థించు కార్యమునకు పూనుకొనను. కాని వాడు రాజకీయ నాయకులను కారాగారమునందుంచుటకు ప్రభుత్వమువారికి పట్టుబట్టేవరకు చెప్పట సత్వరము.

చెడలిపోవుటలను కార్య సాఫల్యముగనని నేను విశ్వసింపను. స్వల్పముకే ఓర్పును గొల్పవుట నాస్వభావము గాదు. అగ్రహ కారణ మెంత తీవ్రమైనను సహనమును గొల్పవరాదు. ఇంతవరకును ప్రతిహతమును వారలప్పుడును విమర్శించుటయే గాని రిజర్వేషన్లు వంట తరుచుగ విమర్శించెడి వారుగాదు. గ్రహణమును "పట్టువున్నదే" "విడుపు" గూడ నుండును. కాంగ్రెసుపక్షమునా రిసర్వేషన్లు చెడలిపోవుట గొప్ప వర్తమానమునకు సంబంధములేదు. ఇకవిద్యనైనను ఈ పథవారు నిరాశాపరులగు ప్రజాపక్షము కరములగు కార్యముల వోష్యుటకు వీలుండును.

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు

కాను సభనుండి లేచిపోయిందని నివేదియవ్వందలకు గల కారణములు చెబుచును. కానపథమునందుండి ప్రభుత్వమువారి తో పోరాడుటయే ప్రయోజనకరమని తలచువారిలో తానొకడననియు అందుచే తాను కాంగ్రెసుపక్షమున చేరలేదనియు నుడివెను. ప్రతిహతమువారు ఎల్లప్పుడును ఒక్కమొత్తమున పరిపాలనాకాళులనే విమర్శించుచుండిరి ఏ. రామస్వామి మొదలియారుగారు నుడువుట శోచనీయము.

అధ్యక్షా: మీరవచ్చుచు సమర్థించుకొనుట కేమైన చెప్పదలచుకొనినందులకు చెప్పడు. అంతయుగాని ఈవిషయమును చర్యగా మార్చుడను.

ఎ. రం. మొదలియారుగారు: వారు నడిచిన వాక్యములందు సత్యము లేదనియు ప్రభుత్వము ప్రకటించినవిషయములందు సభవారి సెవ్వరను అడ్డుపెట్టలేదనియు స్పష్టపరుచుటయే నే నెచ్చలించినవిషయము. నే నిచ్చట నిలిచియున్నంతమాత్రమున ప్రభుత్వవర్గము వామోదించుచుండినని యెంచరాదు. ప్రభుత్వమువారి నిరంకుశచర్యల విషయమున మేము కాంగ్రెసు పక్షమువారి తో పూర్తిగ నేకీభవించుచున్నాము.

సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు

మాటలాడుటకులేచి, కాంగ్రెసు పక్షమువారు లేచిపోవుటకు కాంగ్రెసుపక్ష నాయకుడు దెలిపిన విషయములు మాత్రమే కారణములు గావనియు, ఇదిఎన్నికలయే తనయు నుడివెను.

ఎ. రం. మొదలియారుగారు: అధ్యక్షా మీరు నన్నీ విషయమున మాటలాడుకొండ నిషేధించిరి గౌరవనీయసభ్యుడావిషయము నే మాటలాడుచుండెను.

అధ్యక్ష: గౌరవనీయ సభ్యుడు లేవచర్యను సమర్థించుకొనవచ్చునేగాని, చర్య సాగించరాదు.

సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు ఇంకను మాటలాడుచు, కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఎన్నికలకొర కిమ్మెత్తువచ్చిరినియు, వారి ప్రయత్నములు ఎన్నికలలో భగ్నములగుట నిదమనియు నుడివెరి.

టి. ఎం. సరసింహాచార్యులుగారు

ఏవత్తు మనకును చెందిని స్వాతంత్ర్యసభ్యులతరపున మాటలాడుచు, తమకు ఓటిహావారి సహజవిశాల భావమునందును స్వాతంత్ర్యనిరతియందును న్యాయాభిమానమునందును సంపూర్ణముగ విశ్వాసము గలదనియు, అందుచేతము కాంగ్రెసుపక్షము తో కలియు లేదనియు నుడివెరి. ఆచర్యముందు వారికిని మాకును ఎట్టి భేదమును లేదు. పద్ధతులందు మాత్రమే అభిప్రాయ భేదము. కాంగ్రెసుపక్షమువారు, కానసభలందింకను నిలిచియుండటం వలన లాభములేదని అభిప్రాయపడిరి. వారిఅభిప్రాయమే సరియైనదై యుండవచ్చును. కాని మమటలు చెల్లవచ్చును. అటుపిమ్మట పటికయందలి కార్యక్రమము ప్రారంభించబడెను.

డిమాండులపై చర్య

కాంగ్రెసు పక్ష సభ్యులు చెడలిపోయిన తరువాత, బడ్జెటు డిమాండులపై చర్యప్రారంభమయ్యెను. రెవిన్యూసభ్యుడు ల్యాండు రెవిన్యూ కాళుకు రు 252-23 లక్షల నొసగవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. కాంగ్రెసు పక్ష సభ్యులు చెడలిపోవుటచే చాల సవరణల నుపపాదించువారే లేకపోయిరి. ఎ. రంగనాథము మొదలియారుగారు రు 101 ల తగ్గింపవలసినదని సవరణ నుపపాదించుచు, ల్యాండు రికార్డు పనిని సరిగా నిర్వహించుటకు సగ్గితమునీర్మము లేనియెడల తాసిల్దారులకు ప్రత్యేకించిన మొత్తమును మినహాయించవలసినదని కోరిరి. కాని ఈప్రతిపాదన మోడిపోయెను. రా. బ. టి. ఎం. సరసింహాచార్యులుగారు గ్రాంటునందు రు 80 వేల తగ్గింపవలసినదని యుపపాదించిరిగాని కుద మపసంహరించుకొనిరి.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునుగురించి చర్య

డా|| సి. వల్లభ మొదలియారుగారు ఉద్యోగకాళులందు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము నొసగుట గురించిన ప్రభుత్వపు టు సభ్యుల సరిగా గమనింపబడుచున్నదియు లేనిదియు చర్చించుట

గాను రు 200 తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. ఈయు తరపు నుద్యోగము గమనించుటయే లేదని తన విశ్వాసము. ఉద్యోగములలో బ్రాహ్మణేతరులస్థితి ఇదివరకుకంటె చాల అభ్యాసము గ నున్నది. తమపక్షము అన్ని కులములవారికిని సరిసమానహక్కులకొరకు ప్రయత్నించు చుండేనేగాని ఏకులమువారిపైనను ద్వేషభావముతో నిట్లుగొందటలేదు ఈయు తరపు నమలుజరుపుటకు రిజర్వేషన్లులేవో లేమియుజేయలేదు. మే మింతకాల మిచ్చట నుండియును ఏమియు జేయకాలకపోతిమి. రాబోయే ఎన్నికలందు, నియోజకవర్గమువారియెదుట కెట్లు వెళ్లగలగుదుమా యని విచారముగనన్నది

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు ప్రతిపాదనలనులపరచుచు, టి. ఎ. సాలానాగారు, ఉద్యోగముల నొసగుటలో, ప్రాంతీయ క్రైస్తవులకు సరియగు న్యాయమొనర్చబడుటలేదనిరి

ఆర్. మదనగోపాలునాయుడు, ఆర్, వీరయ్యనగార్లు ప్రభుత్వమువారి విధముగ ప్రజాభిప్రాయమును నిర్లక్ష్యమొనర్చుటను తీత్రముగ ఖండించిరి.

టి. ఇ. మాయయగారు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, ప్రభుత్వమువారేకాలమునను ఒక ప్రత్యేకసంఘమువారిపైనను ప్రత్యేకాభిమానమును గన్పరుపలేదు. ప్రభుత్వమువారి రన్ని కులముల వారికిని విద్యాసౌకర్యముల నొసగిరి. కాని అందొక్కకులము వారు మాత్రమే ఆచరణల పూర్తిగ నుపయోగించుకొనిరి. అందుచే వారే, ప్రభుత్వోద్యోగమునందు దళితభాగము నాక్రమించుటకుపట్టించెను. ఇది తప్పనిసరియగుఫలితము. ఇటీవల నితరకులములవారుగూడ విద్యాభ్యాసమొనర్చి ప్రైవేటువులవచ్చారు. సమర్థులగు బ్రాహ్మణేతరులను మొదటి యవకాశ మొసగుచుండెను. రెవిన్యూకాళుయందు ఉద్యోగముల పంచిపెట్టుటలో అన్ని కులములవా, యెడలను సరిసమాదిద్వప్తితోడనే ప్రభుత్వమువారు ప్రవర్తించుచున్నారు. అట్టిచందర్యమున నిప్రతిపాదనను చెప్పుట చాల అభ్యాయము.

రెవిన్యూసభ్యుడు చర్యకు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు నేమి యోచెప్పెనుగాని పరిగిరినిపించలేదు.

జస్తి సుపక్ష పరాజయము

ప్రతిపాదనను వోటునకుతెట్టి ఓటిపోయెనని దివ్యభట్టి అభ్యుక్తుడు ప్రకటించెను. పోటుదీసుకొనగా 25 మంది అనుమా లముగను 20 మంది ప్రతిహతముగను సమ్మతుల నొసగుటచే నోటిపోయినట్లు నిర్ణయింపబడెను. తటస్థులు 9 మంది వోటింగు నందు మంత్రులు తటస్థులుగ నుండిరి మంత్రుల కార్యరంగులు అనుకులముగ నుండిరి. వామినేలెకు సభ్యులు ప్రభుత్వమువారి తో వోటుజేసిరి.

సభవారంతట ఫలహారములకు లేచిరి

ఫలహారాంతరము చెన్నపురి కానసభ సమావేశమైన పుడు 11 బి యం. కృష్ణకౌనాయకు గారు రెవిన్యూభోగము రద్దుజేయవలెనని యుపపాదించగా నది యోడిపోయెను. 16 మంది అనుకులముగను 31 మంది ప్రతిహతముగ నుండిరి

సభనుండి లేచిపోయిన కాంగ్రెసుపక్షసభ్యులు

- (1) రా. బ. సి. వి. ఎస్. సరసింహారాజు (2) టి. ఆనీనారాయణచెట్టి (3) సి. శివరావు (4) ముత్తయ్యమొదలియారు (5) సి. గోపాలరాజు (6) సి. పెద్దిరాజు (7) ఎం. ఆర్. నేతురత్తు రాజయ్య (8) వింగంటిశీతయ్య (9) సి. సి. వెంకటపతిరాజు (10) ఎస్. సత్యకూర్తి (11) సి. ఆంజనేయరావు (12) మురుగవంశి (13) రా. బ. టి. ఎ. రామలింగం చెట్టి (14) జి. రామేశ్వరరావు (15) సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు (16) బి. వెంకటరత్నం (17) నాగన్న పేడ్ల (18) సి. వెంకటరంగం నాయుడు (19) శిఖరామగిరి (20) ఆశ్రీనివాస ఆయ్యంగారు (21) ఆ. ను. కృష్ణరావు (22) సామి వెంకటాచలచెట్టి (23) పంతులుఅయ్యంగారు.

కె. కోటిరెడ్డిగారుగూడ, కాంగ్రెసుపక్షమువారి చర్య యందు సానుభూతిని చూపుటకు కాంగ్రెసుసభ్యులతో కలసి లేచివెళ్లిరి.

కాంగ్రెసు కానస సభ్యులను వ్రజలు సత్కరించుట

కానససభను విడిచివచ్చిన వెంటనే సభాభవనముయొక్క తూర్పు ద్వారముయొద్ద సభ్యులను సమావేశపరచి వ్రజలు వారి నెల్లరను పుష్పమాలలం కృతులుగనొనర్చి హర్షద్రవ్యాలచే గౌరవించిరి. వీరప అచలనే సభ విడిచివచ్చిన సభ్యుల ఛాటాదీ యుపడెను. వీరప ఆత్మకృత్యము చురక జయజయధ్వనములతో వ్రజలు వెంబడించ సభ్యులు మోటారులుందుగంఘాభ

జాతీయమిత్ర గొడవ

పోలండు స్వేయినుదేశ్ ములు తమహక్కులను వదలుకొనుట

జర్మనీకి స్థానము నిచ్చుట

జినివా, మార్చి 14:—ప్రస్తుతము అందరిని గాపాడు నటుల పరిష్కార పాథనము త్వరలో ముగియవచ్చునని ఆశంబించుచున్నదనుచున్నారు. జాతీయమిత్ర సభవారు వాడెచ్చెల్లి గారి విధానమును అనులు జరుపుటకు ఆలోచించుచున్నారు. దీని ప్రకారము తక్షణము జర్మనీకి జాతీయమిత్ర సభ్యత్వముచ్చునట్లు. తరువాత తక్షణమే శాశ్వతముగాని ఇంకొక స్థానమును జేర్చుటకు ప్రకటించెదరు. ఆస్థానము నెవరాక్రమించునది నెట్లెంబరులో సమావేశమున జాతీయమిత్ర అసంఘ్నివారు నిశ్చయించెదరు. ప్రస్తుతము శాశ్వతస్థానముల నేర్పాటు జేయుటను మానుకొన్నట్లు గన్పించుచున్నది. స్వేయిను, బ్రెజిలు శాశ్వత స్థానములకు కావలెనని కోరిరి. మొదట ఇప్పుడు ఆకోర్కెను వదలుకొనిరి. ఎట్లవరకును లేకనే జర్మనీకి శాశ్వత స్థానము నిచ్చునట్లు ఓటుజేసెద రట్లు. పోలండుగూడ తనకోర్కెను వదలుకొనునట్లు. దీనివలన జాతీయమిత్రగొడవ లేచిపోయెనను కొనవచ్చును.

బ్రియండుగారి ప్రకటనము

మిత్రమండలి జర్మనీకి స్థానిక అధినేత మ్యండేలు నిచ్చెదమని వాగ్దత్తము జేసిరిని బ్రెంచి ప్రతికా ప్రచారముల తో బ్రియండుగారు దెలియ జేసిరిని కొన్ని ప్యాగిరిసు ప్రతికా ఆశ్చర్యమును చెలుపుచున్నవట.

లండనులో సంతకులన్నియు దెలిసినవారు నిరుత్సాహ పడవనర మెంతమాత్రము లేవననున్నారు. లోకర్నో ఒడంబడిక సంతకులకుభంగమురాదనుచున్నారు. కాని జర్మనీని జినివాలో జాతీయమిత్రో జేర్చుకొనువరకు లోకర్నో ఒడంబడిక అమలు జరుగవననున్నారు.

డాక్టరు ప్రెస్టెక్ గారు

జినివాప్రతికలో జాతీయమిత్ర గొడవను గూర్చి డాక్టరు ప్రెస్టెక్ గారు వ్రాసినలేఖ ఆందరమున నచ్చెననున్నారు. పోలండు జాతీయమిత్ర ప్రవేశమును గూర్చి సిద్ధాంతము నాధారము జేసికొని వాదించుటలేదు. జాతీయమిత్రలో జేసిన వెంటనే మిగిలిన సమస్యలను నెట్లెంబరు సభలో పరిష్కారము జేయుటకు జర్మనీ సిద్ధముగనుండును. శాశ్వతేతర సభ్యులుగ జాతీయమిత్రలో ఎవరు జేరవలెనని అసంఘ్ని నిశ్చయించునో ఆవిశ్చయమునే జర్మనీ అంగీకరించును. జాతీయమిత్ర సభకు సమర్థించుటకు అసంఘ్ని ప్రత్యేక కమిటీ సభ్యులు ఒక నివేదికమును తయారుజేయవలెను.

లండను ప్రతికలవ్యాఖ్య

లండన్ ప్రతికలు నిష్కాపట్యముగ వ్యాఖ్యజేయుచున్నవి. జాతీయమిత్ర స్వతంత్రమంతయు విరామము దురభిప్రాయము గలుగజేసెను. లోకర్నోలో సాధించినసంధి, శాంతి యుద్ధములన్నియు లోపలి ప్రయత్నములను పానుజేసినవి. గొప్ప జాతులకు శాశ్వతస్థానములను జాతీయమిత్రసభయందు నిచ్చుటకు సది సదుద్దేశ్యముతో గూడుకొన్నదిగాదు, ఇదియే నిజమయ్యెను.

ఇంగ్లండు తపస్

మొదటలోనే గ్రేటుబ్రిటను విసిరి విమర్శించు ఈ గొడవ వేలేకపోయెదని సకల జే మెప్పురత్రిక వ్రాయుచున్నది. త్వరలోనే మన యధికారమును నిర్ధారణ జేసికొనవలయును మనకు ఉత్తరవాదులము. జర్మనీ ప్రవేశము వంతెనాతియ గౌరవ ప్రకృతిని దెలియజేయవలగులకు మనమే ఉత్తరవాదులము. గొప్ప ప్రభుత్వములకు జాతీయమిత్రసభలో సభ్యత్వమునిచ్చెదమని ప్రకటించుటగూడ ముందేతప్పు.

డి. సాయంత్రము నాలుగుగంటలకు మహాజన సభా భవనముందు సమావేశమయ్యెదమను, 6 గంటలకు సమస్తతీరమంగు బహిరంగసభ జరుగును.

హిందూమతానికి హిందూమతానికి

ఫిబ్రవరి 13 వ తేదీని ప్రారంభమైనది

18 వ తేదీ మధ్యాహ్నము పెరిగింట్లకు సభ ప్రారంభమైనది. ఉదయమునుండియు వర్ష సూచనలు కనబడుచు నేయుండెను. సభా ప్రారంభమునకు నర్షముగా ప్రారంభమైనది. సభలో 15000 మందికి తక్కువగాని వర్షమువలన 4000 మంది మాత్రమే వచ్చిరి. వచ్చినవారిలో చాలమంది ప్రేక్షకులే. ప్రతినిధుల సభను చాలాభాగమునకు చేతులవలన కూర్చుండిరి. భిక్షువులనుగా వాడబడెను. అలంకారము మితముగానుండెను సభలో ఆదర్శకవాక్యములు గలభుక్తులు చాల అమర్చబడెను. "దైత్యమును వదలము" నిరాశను పారదోలుము "స్త్రీలను గౌరవింపుము" మున్నగు వాక్యములు కలవు. సరిగా మధ్యాహ్నము పెరిగింట్లకు పండిత మదవకాహనములవ్యా, లాలాజనకరావు, స్వామి శ్రీధానంద, విజయభాగవాదారి రాజా సర్ రామపాలింగు, లాలారామ శరణదాసు, భాయివరమానంద, ఆచార్య, రామకృష్ణ గారు, జి. పి. సింగు, ఎ. ఎన్. దత్తు, పండిత పేకేరాం, పండిత కే. కే. మాలవ్యా, లాలాహంసరాజు, డాక్టరు చోటేరాం, జయరాం దాసుగార్లు మున్నగు నాయకులు అధ్యక్షుడును సభకు వచ్చిరి. వర్షముగూడ హెచ్చినది. ప్రార్థనలతో సభ ప్రారంభమైనది.

మరియు నిమిషములకు యునుదాసు మహాత్మా, రంగాచారి, డాక్టరు మూంజీ, జి. పి. సింహ, పండిత మోతీ లాలు ప్రభృత, రంగయ్యగార్లు వచ్చిరి. నెహ్రూగారు వేడి ప్రకటనగానే కరతాళధ్వనులు చెలగెను. స్త్రీలకు ప్రత్యేక స్థలమమర్చబడెను. చాలమంది స్త్రీలు వచ్చిరి.

ఫిబ్రవరి రాజాను కళాకాలను ఏర్పరచినవారిలో ప్రధానము రిక్టర్లు సెన్. న్యూ జెడ్డయు సగు రాయి కేదారా ధుగారు సన్మాన సహస్రభుక్తుడగుటచే ప్రతినిధులకు ప్రేక్షకులకు స్వాగతము సగెను. ఆయన హిందీలో స్వాగతోపన్యాసమును చదివెను: "హిందువులు ప్రాచీనకాలమున చాలపునఃపునః గడించిరి. దానినిమరల మనము కలుగజేయవలెను. అతిబాల్య వివాహములను రద్దపరచిన బాలవిత్తములు దేశమున నుండరు. వితంతువులు ఇతరమతములలో కలియుండుటకు వారికితగిన విద్యను చేర్చి బాగుగా నాదరింపవలెను.

ఒకపంచముడు ఒక నూతనగర్ నీళ్లు తోడుకొనుటకు రాగా హిందువులవానిని తోడుకొన నియ్యలేదు. ఆపంచము దేవహమ్మదీయ మతమునవలం బించివచ్చి అమాతీలోనిర్భయముగా నీరుతోడినపుడు ఎవరుమోరే త్రజాలరైరి. ఇదిఎంత అవివేకము! హిందువులు నిప్పుబాతులను బాగుగా నాదరింపవలెను. హిందూసంఘము చాల అపదలకు పాలుగానున్నది గాన శుద్ధి సంఘమును బలపరచుట కందరును శక్తివంచనలేకుండ పని జేరవలెను. (హర్ష ధ్వని) భిలాభురు విషయమున హిందువులు మహాన్యుదీయుల కత్యధికముగా సహాయముచేసిరి. భిలాభునిధికి లక్షలొలిది ధనమొసంగిరి. చెలసాల కేసిరి. దొరతనమువారి అగ్రహమునకు పాత్రులైరి. కాని అదియంతయును నిష్ఫలమే యైనది. మలబారు, మూల్యూరు మహారానుభూరులలో దొమ్మి పోంతులును కోపాతులలో సతిదారులును ధూర్జకత్వములును మాత్రము కలిగినవి. సంఘమును బలపడవలెను. హిందూసంఘమున క్రమపద్ధతియేర్పడవలెను. అపుడు మహాన్యుదీయులు తమంతటతామే మననెయ్యవలసికొనవచ్చును. (హర్ష ము) నేనుకావలెనని దొరతనమువారి సాక్షియింపగోరనుగాని ప్రస్తుత నితిలో హిందువులకు దొరతనమువారి సహాయముండక తప్పదనియే నాఅభిప్రాయము. ఫిబ్రవరి 13 నుండి సభలలో దొరతనమువారి సహాయముపై హిందువు లాధారపడవలసి వచ్చెను.

క్రిందటివలె రు. పండితలో 10 మందిహిందువులను హత్యచేసిరి. ఆహంతకులలో పోకడెక శిక్షింపబడెను. (సిగ్గు సిగ్గు) కాసనసభలన్నికలకు మహాన్యుదీయులు మరసంబుగముగా ప్రత్యేకముగా ప్రతినిధులను పంపింపుటకు హిందువులుగూడ నలుల చేయవలసియే యిచ్చును. కాని ఇప్పుడేమియనున మనలో నే భిన్నాభిప్రాయములు కలసిరి. నెహ్రూగారుగూడ ప్రస్తుతము ఏయేధములలో హిందువుల కున్నట్లయి భంగము కలుగునటులున్నదో అచటమాత్రమే ప్రతినిధులను పంపించవలెను. అని సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు నడిచెను. (హర్ష ధ్వని)

సిక్కులు మూలానా మహాన్యుదీయగారును, రామస్వామి

సత్యదేవుగారును వచ్చిరి. సభ్యులు కరతాళధ్వనులతో స్వాగత మొసగిరి. అంతట సభాధ్యక్షుడు ఉపన్యాసమునధిష్టింపి హిందీభాషలో ఒకగంటసేపు ఉపన్యసించిరి. హిందువులు నేనలో చేరవలెను. శుద్ధిసంఘములను బలపరచవలెనని అధ్యక్షుడు నుడివినపుడు సభ్యులు హర్షధ్వనులను గావించిరి.

మహానురాజా, పాటియాలా మహారాజా, మహాత్మా గాంధీగార్లు మున్నగువారు సాయభూతి తంతివార్లను పంపిరి. గాంధీమహాత్ముని అభిప్రాయమును సభలో చెల్లడించుటకు ప్రాధానము చేకూర్చుకొనినగూడ మహాత్ముడు పంపెను.

చనిపోయిన వారిబంధువులకు సాహభూతిని తెలుపు తీర్మానమును అధ్యక్షుడే ఉపపాదించెను. హిందూసేవక సంఘము నేర్పరుపవలెనను తీర్మానమును భాయి వరమానందగారు రుప పాదించిరి. "అన్ని మతములను మిళితముచేయుటకు కొందరుహిందూమతమువీడి బ్రహ్మసమాజము నేర్పరచిరిగాని వారిప్రయత్నము విఫలమైనది. హిందువులలో నైకమత్యము కలిగించుటకు దయానంద స్వామి ఆర్యసమాజమునేర్పరచెనుగాని ఆర్యసమాజమువారుహిందువుల ఆచారముల నాడేమిందుటచే సభాతనీలు ప్రతిఘటించి సంఘముల నేర్పరుపసాగిరి. నేను ఆర్యసమాజమునకు చేరినవాడనే యైనను హిందూమతాసంఘమునకు ఆపదకలుగనున్నపుడు యివిభేదములను పోటింపక మనమందరమును కలిసి పనిచేయవలెననియే నమ్మెదము. (హర్ష ము) ఈపనిని కాంగ్రెసువారికేల వదలగూడదని కొందరుగవచ్చును. 40 ఏండ్లనుండి కాంగ్రెసువారికే వదలియుంటిమిగానివారై కమత్తుమకలిగింపజాలరపోయిరి. (అంతలో శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు వచ్చిరి.) అటుగో కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడవని నిపుడధిష్టించిన మనసోదరమణిగూడ వచ్చినది. ఇది వరకు మీరుజేసినప్రకారము హిందువుల హక్కులను వదలకొనుటవలన మీ రెన్నటికిని వికమత్వమును కలిగింప జాలరు. (హర్ష ము) హిందూసంఘమును బలపరచినగాని వికమత్వముకలుగదు. (హర్ష ము) అందులకు సంఘటనములు ముఖ్యముగా నుండవలెను. 5 ఏండ్లవరకును అన్నిప్రయత్నములను వదలివేసి సంఘటనములనుగూర్చియేర్పడుటగా పనిచేయవలెను. అందులకు తగిన కట్టుబాటును యావజ్జీవసభ్యులును సేవాదీక్షితులును కావలెను. స్వరాజ్యముకావలెనని మేమును కోరెదము గాని హిందువులలో నైకమత్యమును బలములు వృద్ధియొనగేగాని స్వరాజ్యమురాదు. అని నేను సరోజినీదేవిగారికిని తక్కిన నాయకులందరికిని గూడ తెలుపుచున్నాను. మనహక్కులను మనము కాపాడుకొనవలెను. కాంగ్రెసు వారు మనహక్కులను పోగొట్టుకొనడమూడవలెను. నేడు పంజాబువారికి తటస్థింపచున్న దురవస్థ రేపు వంగరాష్ట్రమునకును యితరరాష్ట్రములకునుగూడ తటస్థింపజలదు. అని భాయి వరమానందగారు నడిచిరి. ఈతీర్మానములు జగత్ నారాయణగారనువ దించిరి. సభ్యులు కరతాళములతో తీర్మానము నామోదించిరి.

బొంబాయిలేఖ (స్వకీయవిలేఖరి)

బొంబాయి స్వరాజ్యవాదులు

బొంబాయి, మార్చి 18:—ఫిబ్రవరి ప్రాజ్యకాసనసభనుండి స్వరాజ్యవాదులు పండిత మోతీలాలుగారి నాయకత్వము క్రింద సభను విడచి వచ్చుటయు వారు చెప్పినట్లు మొట్టమొదట వినిన తరువాత బొంబాయి స్వరాజ్యవాదులకు కొంత ధైర్యము వుట్టెను. సుమారు మూడునెలలనుండి జయకరుగారు వీరిలో లేకపోవుటయు ఉన్నను స్వరాజ్యసంఘమువారికి వ్యతిరేకభావము చూపినతరువాత యిచ్చటి కాసన సభలోని 22 మంది స్వరాజ్యసభ్యులలో భేదములు హెచ్చి పోవుచున్నవి. వీరిలో యిదివరకుగల సంఘబద్ధులు తగ్గినవటలో సందేహములేదు. మొదట (Back bay) బాక్ చే రిక్ల మేషను విషయమై వీరందరు కొంతవరకు కలిసి పనిచేసెదరని సమ్మతన క్రిందటియివారము నెహ్రూగారి ఆజ్ఞాసారము కాసనసభనుండి వెడలినప్పుడవరకు వీరు ఒక్కరిటిగ ప్రవర్తించెదరని తెలియలేదు. అప్పటికిని భోపలుగారు చెప్పినట్లు వారిలో వారికి వ్యతిరేకాభిప్రాయములున్నను ప్రస్తుతము కాసనసభనుండి వెడలినప్పుడు మాత్రము వారిలో భేదాభిప్రాయములు లేవట. క్రిందటిదిగ వారము మధ్యాహ్నము సుమారు 20 మంది స్వరాజ్యసభ్యులు గవర్న మెంటువారి అగ్రముద్రమును చూచియు, కాంగ్రెసువారి అజ్ఞాసారమున్న అందరుకలిసి వారి నాయకుడగు భోపలక ర్గారి వెనుకటిసభను విడిచి వెడలినప్పుడు గవర్న మెంటువారికి కూడ కొంతవరకు భయము కలుగజేసెను. వీరు అట్లు వెడలిన చివరతరువాత గవర్న మెంటుసభ్యుడు వీరు 20 మంది వెడలినను, యింకను 90 మంది సభ్యులు సభలో గలరనియు అందుచే ప్రజాభిప్రాయము చెల్లడించుటకు అందులో తావుగలదియు చెప్పినను వారట్లు తొందరతో లేచివెళ్లుటలో వారికగల యభిమా

నమునుకూడ చెల్లడించిరి. కాసనసభ అధ్యక్షులగు గౌరవ హబి బుల్లాగారుకూడ బి. జి. పటేలుగారివలె సభలోని ముఖ్యసభ్యులు వెడలిపోవుటచే ఆనాటిసభను ఆపివేతురని వారు తెలిచి యుండవచ్చును. గాని అట్లులేలంచుటకు కారణమేమియు కానబడదు. నారిమనుగారు చెప్పినట్లు యీ స్వరాజ్యసభ్యులు మరియొకపర్యాయము కాసనసభకు పోవలసియున్నది. నిన్నటి దినము మోతీలాలుగారివద్దనుండి వచ్చినతంతిలో వారు స్పష్టముగ పన్నులను హెచ్చుచేయుచట్టమునున్న బాకులెబడటును ప్రతిఘటించుటకును సభకు వెళ్లవచ్చునని తెలియజేసిరి. గవర్న మెంటు అక్రమముగను అన్యాయముగను ప్రజలపై యింకను హెచ్చుపన్నులను విధించుటకు చట్టములను యేర్పాటుజేయునో ప్రజాప్రతినిధులును స్వరాజ్యసభ్యులు సగు ఈ 20 మంది కాసన సభకు పోయి అట్టిచట్టములను ప్రతిఘటించి ప్రజలకు గవర్న మెంటువారిచర్యలను బాగుగ తెలియ జేయుదురని యెంచవచ్చును.

ఇందోరు యువరాజుగారు

ఈనెల 11వ తేదీని యస్సంతరావుసోత్ కరుగారు తన తండ్రి సింహాసనమును మిక్కిలి ప్రభవముతో అధిష్టించిరి. ప్రాధున అరుగంటలు మొదలు సాయంకాలము 8 గంటలవరకు అనేక ఉత్సవములందును, దర్బారులందును, పాల్గొనిరి. ప్రజలు తమ క్రొత్తసోత్ కారు రాజా సాహెబుగారిని మిక్కిలి గౌరవముతో అన్నిస్థలములలోను ఆదరించిరి.

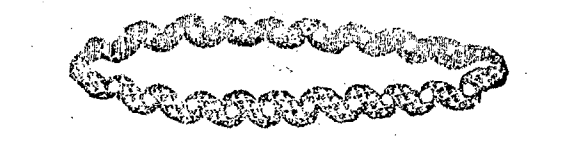
బి. జి. హర్షి మన్ గారు

బొంబాయి క్రానికలుపత్రికకు సంపాదకులగు బి. జి. హర్షి మనుగారు సుమారు వారముదినములక్రిందట ఆకస్మికముగ వారి సంపాదకత్వమును చాలించుకొనిరి. క్రానికలుపత్రికసభ్యులు వీరి చర్యబాగుగలేదని ఆపదనినుండి తప్పించిరిని తెలియచున్నది. మొన్నను గురువారము సాయంకాలము గెయిటి హాలునందు బి. ఎ. దేశాయిగారి అధ్యక్షత్వక్రింద పురజనమహాసభ జరుపబడెను. బి. జి. హర్షి మనుగారు తాము పత్రికకొరకై యెట్లు పాటుపడినదియు, సుమారు 8 సం॥ క్రిందట తాము యిచ్చట నుండివెడలిపోవునపుడు పత్రిక యేర్పిరిలోనున్నది, వారు మరల తిరిగివచ్చునప్పటికి యేర్పిరిలోనున్నది మొదలగు సంగతులు చెప్పి, డైరెక్టరులవారిని తీసివేసిరిగాని తాము రాజీనీయలేదని చెప్పిరి. దీనికికారణ మేమన రెండునెలలక్రిందట హర్షి మనుగారు యిచ్చటకువచ్చినదిక వారికి సంపాదకత్వము నెలకు 1500 రూ. వేత నముపై నిచ్చిరనియు, తరువాత బోర్డులో ఒకనెల జరిగినప్పటి కు జేర్చుకొందుమనియు తెలియజేసినదియు అట్లు నెలజరిగిన పిమ్మట డైరెక్టరుగా వీరిని యేర్పరచేదమయు జెప్పిరి. తరువాత హర్షి మనుగారు కోరినదేమన సంపాదకునికి సంబంధించిన గుమాస్తాలందరు సంపాదకుని అధికారముక్రిందనే యుండ వలయునని వీరుకోరిరి. డైరెక్టరులకు అట్లుచేయుటకు యిష్టము లేకుండెను. కాని డైరెక్టరులు హర్షి మనుగారి భారతదేశసేవను ఆలోచించి వారుకోరినప్రకారము డైరెక్టరులలో ఒకరినిగా జేర్చుకొనిన కానుండెది.

కొత్త దినపత్రిక

గురువారము జరిగినసభలో హర్షి మనుగారు చెప్పినదేమన తాము బొంబాయిపట్టణము విడచిపోవుటకు యిష్టపడుటలేదనియు యెట్లుయినను యిచ్చటనే యుండి ప్రజాసేవచేయ కోరినట్లుచెప్పిరి. అందుకుగాను 5 లక్షల రూపాయల మూలధనముతో తాము ఒక క్రొత్త దినపత్రిక పెట్టెదమనియు అందుకు ప్రజలంధరు సహాయము చేయవలయుననియు కోరిరి. ఒక్కొక్కపేరుఖరీదు రూ. 10. ఈప్రకారము కంపెనీని తయారుజేసి దినపత్రికను పెట్టుటయే సంభించినయెడల క్రానికలుపత్రికకు చాల అనగకము వాటిల్లునని చెప్పవచ్చురలేదు. కాని ఈపత్రికను యేర్పాటు చేయునోపల బోర్డువారికిని, హర్షి మనుగారి కిని రాజీజరిగినయెడల బాగుండవని కొందరు జాతీయవాదులు తెలచి దానికొరకై ప్రయత్నించుచున్నారు.

సవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జుల 1 కి మజూరీ రు 4-0-0 మాత్రమే
జైమును కట్టించుచేయబడినవి. అప్పుతమయిన పని తనము. అనేక రకములలో గలవు. సవరను బంగారును గాంగటి, యెప్పుడయినను సరే మీ కవసరము లేనియెడల సవరను ధర ప్రకారం సొమ్ము. పాపము యివ్వబడును. కోరువారికి క్షేట్రాకు పులితముగా పంపబడును. 2489-1264
గోల్డుబేంగిల్సు మేనుపాక్పరింగ్ కో
18 జనరల్ ముల్తయ్య మొదటివీధి, సాపుకారుపేట మద్రాసు.

మహాప్రవాళము

సెనేటుసభ: సేనేటుసభ వాయిదా వేయబడిన సమావేశము మార్చి 17 వ తేదీన మధ్యాహ్నము 2 గంటల 6 గ వరకు జరుగును. పిమ్మట వార్షిక సమావేశము జరుగును.

కెడిటరుల సంఘము: ఈసంఘమువారి యాజమాన్యమున వీరామాతెలు బారిష్టరుగారు శేపు రెడ్డి గ. లాకా శేషిగో దివానివిషయములగుర్తి ఉపన్యసించెదరు. గౌరవ్యా వీసిగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

నౌకలో స్ఫోటకము: రంగంపండివచ్చిన వీరిం శ్రు ర ఆను నౌక యం దు స్ఫోటక బొమ్మ మంట చే ఈ రృద నం దు క్వారంటైను లోనుంచి. రోగనివారణ యత్నములు జేయుచున్నారు.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ యాత్రానాగూజీగారు సోమవారమునాడు హైదరాబాదు ఆంధ్రభాషామెలయ వసన రావుబహదూరు వెంకటరెడ్డిగారి అధ్యక్షత నొకసభ జరు పుచి బొంబాయిలో జనిపోయిన ఆంధ్రుడు శ్రీయాత్రానాగూజీ గారి యెడ సంతాపమును దెల్పుచు వారికుటుంబమునకు సాంత్వ్య వాక్యముల దెలుప. తీర్మానించినటుల ఒకవిలేఖరి నేడు తంతి పంపెను.

నూతన పంచాంగశ్రవణము: నిన్నటిదినం సాయంకాలము. 4 గంటలకు మద్రాసు ఆచారప్పకొనిధి సమీపముననుండు. మారుతి బహదూరును బ్రహ్మశ్రీ విద్యాకొ ములుకుట్ల కోటయ్య శాస్త్రిగారిచే మాతనపంచాంగశ్రవణము జరుపబడిన పిమ్మట మ. రా. శ్రీ. బై సానీ కృష్ణయ్య శ్రేష్ఠిగారిచే వైశ్య కులాభివృద్ధిని గురించి, స ప్రమాణముగాను, ఉదాహరణ సహితముగాను, ఉపన్యాసము జరుపబడినది.

విజ్ఞప్తి

ఆత్మవశ్యకమున ఒకానొక ధర్మకార్యార్థము మాన్యగ ర్భవకాశిని సంపాదకులు ఆంధ్రదేశమునందు కొన్ని తావులలో దూరప్రయాణ మొనర్చుచుండుటచేత ఫిబ్రవరి 18 నుంచి యిం తనంత ప్రకటించబడియుండ లేదు. 10 రోజులలో స్వగర్భ ప్రకాశిని ప్రతికాసంపాదకులు మదరాసు చేరగలరు. వారు చే రినవెంటనే ఫిబ్రవరి, మార్చి 18 న ప్రతికలను చందాదారుల కంద చేయగల మని యింగుమాలముగా మనని చేసికొనుచున్నారము.

మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని, మదరాసు

భూస్వామి హత్య: నెలరోజులక్రిందట జనరలు ఆస్పత్రిలో కిరియప్ప మొదలియను భూస్వామిని పొన్నేరినండి తెచ్చి చికిత్సగావించుచుండిరి. ఈ తనికి వేదోకానికి వైరముం డెను. ఒకనాడు సాయంకాలము యీతని పాలముకాపరి చె ప్పమండపనిలోనుండిపోయెను. కావున స్వయముగా పాలములో కాపలా జేయుచుండగా ఎవరోచచ్చి చావమెదిరి. వెంటనే జనరలు ఆస్పత్రిలో వేసిరి. నిన్నను మరణించెను. పొన్నేరి పాలమువారు అనుమానముగల ముగ్గురిని ఆశ్రయ జేసిరి. పనినుండి వెడలిన నాథుడుగుడ పట్టుకొని బామిన నై ఒకరిని విడచిరి. ఇద్దరు బంధో బస్తులో నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

రాకపోకలు: ఇకొకముటాప్పు కమిషనరు స్ట్రా డీగారు, సి. ఇ. జోన్నగారు, సర్ ఎ. గిబుగారు, నిన్నరాత్రి వెడలిరి.

జేకోధారక క. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు లెజివాడ నుండి డి. బి. కృష్ణన్నయ్య, జె. ఎ. డేవిసుగారు, నేడు చయము వచ్చిరి.

ఎన్. మామమైకలుగారు, సి. ఎఫ్. విలియమ్సు వి.సి.ఎస్ గారు, బి. జె. హాల్స్టెన్బర్గ్ గారు, జె. ఎ. సాలదానా, రా. బి. సి. వి. నరసింహారాజు, టి. ఎ. రామలింగచెట్టి సి. వి. వెంటట రమాయంగార్లు నిన్నఉదయము వచ్చిరి.

డి. బి. టి. రామయ్యగారు టి. ప్రకాశంపంతులుగా రు, వి. రామదాసుపంతులుగారు, సి. రాజగోపాలాచారిగారు సర్ గోర్డను లేడ్జిఫేజరుగార్లు ఆదివారము ఉదయం వచ్చిరి.

సంవత్సరాదిపండుగ

దొరతన పువారి భారతీయవైద్యకళాకాలయందలి ఆయుర్వేదాంధ్ర విద్యార్థులు చింతాద్రెపెటలో వేంకటేశ గ్రామణిపిథి నందు ఆంధ్రనిశితసంబున సభ కూడి వారికళా శాలోపాధ్యాయులను మలి రాల్ రాల్ శ్రీ పి. వి. కృష్ణరావు గారికి, యస్. మాధవమీననుగారికి, టి. నాగరాజుగారికి, ఎ. కనకరత్నముగారికిన్ని విందొసర్చిరి. కార్యక్రమము: సంవత్సరాదిపాటి సాయంకాలమున 4 1/2 గంటలకు పంచాంగశ్రవణ మున్ను, తదుపరి కొంతతడవు వేదాధ్యయనంబును పలిపిరి. గరు శిష్యులందఱను విందారగించిరి. వెంటనే ఆవాసకాలోపయోగ పుష్పధారణ, చందనాద్యనులేపన, సాహిత్యసంగీతములున్న జరిగినవి. విద్యార్థులలో నొక్కరు శ్రీయుత పంగనామల జగ న్నాథరావు రచించిన ఈ క్రిందిపద్యమును శ్రీయుత లక్క రాజు విజయగోపాలరావుగారు చదివెరి. గ్రామభోజన, హరు మోనియాది వాద్యసంగీతముతో సభ ముగిసెను.

నీ! నేడవేదదాంతనివేరనార్యుడైన
వారిఁ దేరెడి శ్రీనివాసానూరి;
దేశభాషారక్షి దేవభాష్యాభక్షి
కృష్ణరామలఁ బోలు కృష్ణరావు;
ఆంధ్రబాలర కల్ల నాచార్యవర్యుండు
మాధవకుఁ బోలు మాధవుండు,
తనవైదుషిని శిష్యులతి కెఱిగించుచో
నాగేళు ముఱపించి నాగరాజు,
సోదరభావముతో దరిఁ జేరంగ
గాపాడుమొక గనకరతనంబు;
గీ! శంకుని, పాకీమును మురుగేశ్వరపులు
నాంధ్రబాలరు శిష్యులు నక్షయమున,
నాయారోగ్యములచేత నమరి వెలయ,
మాధవచరణంబులను నమస్కరింతు.

చెన్నపురి మైకోర్టు తెనుగు నాటక సమాజము:

ఈసమాజమువారు నిన్నటిరోజు (యూగాది) సాయంత్ర ము పొందర్యునుపోలూ (శ్రీయుత న్యాయమూర్తులకు మత్తా వెంకటసుబ్బారావుగారి అధ్యక్షత క్రింద శ్రీధర్మవరము క్రిష్ణ మాచార్యునిచిత ప్రహ్లాదనాటకములోని కొన్ని భాగములనుమా త్రము మిగుల జయప్రదముగ ప్రదర్శించిరి. సభాభవనమంతయు సంపూర్ణముగ నిండియుండెను. హిరణ్యకశ్యపుని వేషమును ధరించిన వెంకటరావుగారును ప్రహ్లాదునివేషమును ధరించిన రామకృష్ణయ్యయ్యను బాలురును మిగుల క్లాస్యముగనటించిరి. ఒకటిలివానికి శ్రీయుత న్యాయమూర్తులను వెంకట సుబ్బారావు గారు బంగారు వుంగరము నొసంగిరి. రామకృష్ణయ్యకు మైకోర్టులోనుండు ఆంధ్రన్యాయవాదులలో కొందరు ఒక సువర్ణసభ కమును యిచ్చుటకు సంకల్పించుకొని పామలరానివేషము మిగు లస్వాభావికముగా నుండెను. ఈసమాజమువారు ఇట్లే చక్కని నాటకములను ప్రదర్శించుచు చెన్నపురి ఆంధ్రులకు సంతోష ము కలుగ జేయుచుండెదరని నమ్ముచున్నాను. రా. వెం. రం.

దక్షిణాయుధియా ఆర్యవైశ్యసమాజము-మదరాసు వైసమాజముయొక్క సూతనవత్సర సమావేశము సమా జ భవనమున శ్రీయుత తుంపూడి భగవంతుంగుప్ర వి. ఏ. వి. యల్. ప్రెసిడెన్సి మేజిస్ట్రేటుగారి అధ్యక్షతక్రింద ఈనెల 14 వ తేదీ ఆదివారమునాడు జయప్రదముగ జరిగినది. మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటుగారు శ్రీయుత సాను వెంకటాచలం శెట్టి (యం. యల్. సి.) గారు ఆంధ్రమున ఆర్య వైశ్యుల ప్రస్తుత స్థితిగతులను గూర్చియు వారి రాజకీయ ఆర్థిక సాంఘికాది కర్తవ్యములను గూర్చియు విపులముగ నుపన్యసించిరి. తదుపరి శ్రీయుతంబు చే. వెంకటసుబ్బయ్యగుప్ర వి. ఏ. గారు, నుంకు సుబ్రహ్మణ్యంశెట్టి బి. ఏ. గారు, కార్పొరేషన్ కౌన్సిలరుగోనుగుంట్లసుబ్బారావుశెట్టిగారు, శతావధానిదోనూ వెంకటస్వామి గుప్తగారు, రామమూర్తి బి. ఏ. యల్. టి. గారు మరొకొందరును పంపుమును పునరుద్ధరణతేయు మార్గములను గురించి ఉపన్యసించిరి. మునుపటి బొన్న త్తయ్యను విడి ప్రస్తుతము క్షీణించుచున్న సమాజమును ఉద్ధరింపజేయవలయునని ఆర్య వై శ్యులందరిని ప్రోత్సహించుచు కార్యదర్శిగారు శ్రీయుత కృష్ణ స్వామిశెట్టిగారు బి. ఏ. సభాసభ్యులనును ఉపన్యాసననును వందనము లర్పించిరి. సభ సాయంకాలము 6 1/2 గంటలకు కర తాశస్థనలతో ముగిసినది.

చే. వెంకటసుబ్బయ్యగుప్త.

ప్రకటన

కోటగిరిసంస్థానమునకు 1926-27 సంవత్సరము అనగా 1-4-26 మొ. 31-3-27 వరకు నక్ష చేయవలసిన అచ్చుపనులు, వ్రాతకాగితములు ఆఫీసుకు కావలసిన స్టేషనరీ పరికరములు, లేకు మూలములు వగైరాలకు నీలుచేయబడిన తెండర్ల పంపుకొనవచ్చును.

2. ప్రతి తెండరున్నూ రెండువందల రూపాయలు కరెన్సీనోట్లు డిపాజిట్తో సహా “ఫిఫ్ డివిజన్ ఆఫీసరు, కోటగిరి సంస్థానం, క్యాంప్ తుంగ (గోదావరిజిల్లా) కి పంపుకొన వలయును. ప్రతీ కవరుమీదను ఏ తెండరుకు సంబంధించినది వ్రాయ బడవలయును.

3. మంజూగుకాని తెండరుదార్ల ధరావత్తు పయికము తెండర్లు పరిష్కరింపగానే వాపసు పంపబడును.

4. మంజూరు కాబడిన తెండరుదారుడు ఏ విషయము అతనికి తెలియజేయబడిన 14 యరోజులు లోపుగ 12 అణాల స్టాంపు కాగితముమీద అగ్రి మెంటు వ్రాసి పంపుకొనవలెను. ఇందుకు తప్పి నచో ధరావత్తు పయికము రద్దుచేయబడుటయే గాక మొదటి తెండరుదారు నష్టము భరించుకొనే పూచీపయిని మరియొక తెండరుదారు కివ్వబడును.

5. తెండర్లన్నియు యీక్రిందివారికి 1926 మార్చి 15-వ తేదీ లోపుగ పంపుకొనవలయును. మరిన్ని ఏ తెండరునుగాని కారణము తెలుపకయే త్రిప్పివేయుట కీక్రిందివారికి అధికారము గలదు. కావలసిన వస్తువులు వగైరాలవివరము.

ప్రింటింగు డెమిస్టా కాగితములు 14, పోటాలు, 16, 18, పోటాల తూనిక గలవి. } 600 మూడురకములు కలిగి
ప్రింటింగు రాయల్ 50 పౌనులు కాగితము 2000
" రఫ్. 9 పౌనుల తెల్ల " 3600
ఇంగ్లీషు ఫుల్ స్కేపు క్రింలెయిడ్ }
వేవరు 8-10-12 పౌనులు అన్ని } 16000
రకములు గలిగి
లేకుదూలము ఒక్కొక్కటి 12" X 9" X 12"-30
లేకువానములు ఒక్కొక్కటి 4" X 3" X 6"-400
స్టేషనరీ పరికరములు కాగితములకు మాదిరిలు పంపవలెను. ప్రతిసవైకిని వేర్వేరు తెండరు పంపవలెను. ప్రింటింగు తెండర్లు వారివారి స్వంత ఫారముతో పంపుకొనవలెను.

(సం) ఎన్. గణపతి,

ఆక్టింగ్ చీఫ్ డివిజన్ ఆఫీసరు.

Office of the Chief Divisional Officer, Kotagiri Samsthanam Kotagiri Camp. Tuni Date 1-3-26.

బాపట్ల సబారినేట్ జడ్జికోర్టులో

ఎ. సి. నెం 19/24లో - ఎ. ఏ 66/26
ఇన్ సాల్వెంటు (వివాలాదారుడు):-కర్నూ బాలకోటప్ప
అండు

కెడిటరులు (ముఠాదాతలు)
గట్ట సుబ్బారాయుడు, ఇతరులు
(సావికేషియట్ ఇన్ సాల్వెన్సీ 1926 సం||రం 5 ఆక్టులోని 27 (2) సెక్షను ననుసరించి ఇన్ సాల్వెంటును దివలాదారుని విడుదలచేయవలసిన కాలము 31-4-1926 తేదీవర) పాడిగించబడినది.
సబారినేట్ జడ్జిగారి ఏ.ఎస్.కృష్ణస్వామిఅయ్యర్ కోర్టు బాపట్ల, 9-3-26 ప్రధాన సబారినేట్ జడ్జి

మద్రాసు శాసనసభా పరిత్యాగము

నేటికినము స్వరాజ్యపక్షసభ్యులతో బాటు జాతీయ పక్షమువారుగూడ మద్రాసు శాసన సభను పరిత్యజించి కాంగ్రెసుసంఘేషమును గౌరవించినందుకు వారిని మనఃస్ఫూర్తిగ నభినందించెదము. స్వరాజ్యపక్షమువారు నిర్గమనమును విధిగ కొనసాగించవలసి యున్నను తదితర కాంగ్రెసు సభ్యుల కట్టిబాధ్యత లేదు. అయినను కాంగ్రెసు హెచ్చరిక ననుసరించి జాతీయపక్ష సభ్యులలో ముప్పురు దప్ప మిగిలినవా రందఱును తమధర్మమును నిర్వహించి ఆత్మగౌరవమును మద్రాసు రాజధానిగౌరవమును కూడ కాపాడిరి. మద్రాసు రాజధానియందు ప్రజాయత్తశాఖలతో బాటు ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలుగూడ ప్రజాభిలాషలకు విరుద్ధముగ పరిపాలింపబడు చున్నవి. స్థానికస్వపరిపాలనమును నిర్వహించు చున్నవిధ మేమి ఎక్సైజు శాఖను పరిపాలించుచున్న వైఖరి యేమి సారి శ్రామికశాఖా పరిపాలన మేమి ప్రజల కేవగింపు కలిగించు చున్నవి. జస్టిసు పరిపాలనము అధికార వర్గమునకు చేయూత నొసగుటకును జాతిద్వేషమును పెంపుజేయుటకును అక్కరకు వచ్చుచున్నది. చెన్నరాజధాని కిందువలన గలిగిన యనర్థము మిక్కుటము. స్వపరిపాలనాభిలాషకు ఇరు శాఖలును అడ్డుపడుట చే ప్రజలకు నిరాశ జనించుచున్నది. ప్రభుత్వప్రతి కూలపక్షనాయకులగు నరసింహారాజుగారు దెలిపిన సంగతులం దతిశయోక్తి ఏమాత్రము గనుపింపదు. జస్టిసు పరిపాలనము బ్రాహ్మణులకన్నను బ్రాహ్మణేతరుల క్షేమమున కెక్కుడు భంగకరముగ నున్నది. త్రాగుడును నిషేధించుటకు తగిన ప్రయత్నముల నలుపకుండుట బ్రాహ్మణేతర క్రేయోభివృద్ధికి భంగకరము గాదా? రివిన్యూ కొరకు ప్రజల దుస్థితిని తొలగింపగూడ దనుట ఎంత విపరీతవాదమో యూహింపవచ్చును. నరసింహారాజుగారు తెలిపినటుల స్థానికసంఘములకు నామినేషను జేయు పద్ధతి, స్థానికస్వపరిపాలనమును పరిహాసాస్పదము గావించుచున్నది. డిప్రీక్టు మ్యూనిసిపాలిటీల నవరణ చట్టము స్థానిక స్వపరిపాలనాభివృద్ధి కెంత ప్రతిబంధకముగ నుండునో దెలుపనక్కరలేదు. దేవాదాయచట్టము ప్రజలలో గలిగించిన యలజడి నిట వివరింపబనిలేదు. రిజర్వుడు శాఖా పరిపాలనము గూర్చి విస్తరించి దెలుపనవసరములేదు. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలే యిటులుండ రిజర్వుడు శాఖ తిటులుండునో యూహించుట

సులభసాధ్యము. అరవిందయోగివట్ల ప్రవర్తించుచున్న విధ మిటీవల బయల్పడెను. లాండురివిన్యూ పద్ధతి రయితుల యభివృద్ధికి దారి జూపజాలను. ఇంతవరకు కొత్త చట్టమును ప్రవేశపెట్టలేదు. మద్రాసునందు ద్వంద్వప్రభుత్వము విజయము గాంచె ననుట సత్యదూరము. రెండుశాఖలును ప్రజలస్వాతంత్ర్యము నిరోధించుటకు మాత్రము కలసి పనిచేసెను. ఇట్టి స్థితిలో, ఆత్మగౌరవము గల శాసనసభ్యు లింకను నిలిచి ప్రయోజనము లేదు. రాజావు ఎన్నికలలో సత్వరస్వరాజ్యసంపాదనాభిలాషులగు కాంగ్రెసు పక్షమువారికి తప్పక విజయము చేకూరునటుల, తోడ్పడుట వోటరుల విధ్యుక్తధర్మము. కాంగ్రెసు సభాశయములు సఫలీకృత మగుటకై తమ శక్తిసంతను ధారబోయుటకు, మద్రాసు రాష్ట్రవాసులను నేటి నిర్గమనము పురిగొల్పుగాక!

శాసనసభానిర్గమనము ఎన్నికలలో విజయము గాంచుటకు చేయబడిన ఎత్తని వాకొనిన రామస్వామి మొదలియారు, సర్ కే. వి. రెడ్డినాయుడు గాడ్ల ప్రసంగములు నిస్సారము లనుటకు సంతయము లేదు. 1924 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెలలో స్వపరిపాలన తీర్మానమును సామ్రాజ్యశాసనసభ వారు గావించిరి. ఈ తీర్మానమును 1926 సంవత్సరము ఫిబ్రవరిమాసాంతములోపల ప్రభుత్వము వారు సఫలపరుపనిచో శాసనసభలను విడనాడవలయు నని కాన్పురు కాంగ్రెసుసభవారు గత డిసెంబరు మాసములో తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వ వైఖరిని గాంచి డిల్లీలోగూడిన కాంగ్రెసు కమిటీ వారు శాసనసభాపరిత్యాగమును నిశ్చయించిరి. తదనుగుణ్యముగ దేశమందంతటను స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలను విడనాడిరి. కాంగ్రెసు సంఘేషమును నిర్వహించుటలో మద్రాసు శాసనసభకు నేటివరకు అవకాశము చిక్కలేదు. ఈ కార్యమును గావించుటలో మద్రాసు శాసనసభ కడపటి దని చెప్పవచ్చును. శాసనసభవారి చర్య ప్రభుత్వమువారి వైఖరి బట్టి మాత్రమే ప్రేరేపింపబడినది. ఎన్నికలకొర కిటుల గావింప లేదు. రాయల్ కమిషను నయినను నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించినపుడు, జస్టిసుపక్షము వారు సంతృప్తి చెందుటకు కారణము గనుపింపదు. శాసనసభలో వీరికహాయిగ కాలము గడుపవచ్చును. ఈ పక్షమువారి విచిత్రపు యోచనలను గ్రహించుటకు నేటి సభాకార్యక్రమము తప్పక తోడ్పడగలదు. ప్రజ లిక నయినను నిజస్థితిని గుర్తెగుట అత్యావశ్యకము.

బెంగాలు ప్రతిజ్ఞ

దేశబంధు చిత్తరంజన దాసుగారు స్వరాజ్యపక్షమును స్థాపించినపుడు తాము ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానమును చేతనయిన సంస్కరించెదము లేనియెడల అంతరింపజేసెదమని ప్రకటించి యుండిరి. అధికారవర్గమువారి పంతము మూలమున సంస్కరింపజాలక బోయినను అంతరింపజేసిరి. ఈ సంగతినే బెంగాలు శాసనసభను వదలి పోవుచు నేనుగుప్తగారు విశదముజేసిరి. కాంగ్రెసు

తీర్మానము తమను బాధింపక బోయినను పలువురు నేషనలిస్టు పక్షసభ్యులు శాసనసభా కార్యములలో నికముందు పాల్గొన నిరాకరించిరి. స్వరాజ్యపక్షసభ్యుల మార్గము ననుసరించిరి. బీహారురాష్ట్రములో గూడ స్వతంత్రపక్షసభ్యులు కొంద రిటులనే మొలగిరి. సామ్రాజ్యశాసనసభలో గూడ జిన్నా ప్రభృతు లిటుల ప్రవర్తించినచో పిమ్మట జరిగిన పరిభవమునుండి తప్పించుకొనెడి వారు. కాని వారి కటుల బుద్ధిపుట్టదయ్యెను. నేను గుప్తగారి ప్రతిపాదనము చెప్పదగిన విషయములను క్లుప్తముగ తేటపరచినది. ద్వంద్వప్రభుత్వము దొలగి పోవుటచే అధికారవర్గమే నిరంకుశపరిపాలనమునకు సంపూర్ణ బాధ్యతను వహింపవలయును. సంస్కరణముల బూటకము తొలగినన్ని నిర్బంధశాసనములను రద్దుజేయవలయునని స్వరాజ్యపక్షమువారు గోరిరి. కాని బెంగాలు ఆర్డి నెన్సు ప్రయోగింపబడెను. రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదల జేయగోరిరి. కాని వందలకొలది బెంగాలీలు నిర్బంధింపబడిరి. తుట్టుతుదకు మరికొన్ని శాఖలను ట్రాన్సుఫర్డు జేయవలయునని స్వతంత్రపక్షమువారు గావించినతీర్మానము గూడ నిష్ఫలమయ్యెను.

కీర్తిశేషులగు దేశబంధుదాసుగారు గౌరవప్రదమగు సహకారమునిమిత్త మొసగిన అవకాశమును గూడ అధికారవర్గము గోల్పోయెను. ఇట్టి దురవస్థ సౌభవింతు దేశమున కొక విధమున మేలేయగు నని నేనుగుప్తగారు భావించుచున్నారు. ఏల ననిన సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి నాయకులు ప్రజలపై నెక్కుడుగ నాధారపడి, స్వతంత్ర నవయోగించుటకు తప్పక బూనుకొందురు. దేశము తన శక్తిబిదాను గ్రహించును. దేశము స్వరాజ్యపక్షమువారి కృషిని గుర్తించె ననుటకు, అధికసంఖ్యాకులను మరల శాసనసభలకు పంపుటయే నిదర్శనమగును. ఈమారు గూడ అధికారవర్గము తన పంతమును విడువనిచో, దేశము ఎక్కుడు ఫలప్రద మగు ప్రతి క్రియల నవలంబించుటకు వెనుదీయ దని గుప్తగారు స్పష్టపరచిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారి నిర్గమనము నామోదింపనివారు నయితము, ఆ పక్షమునందు ప్రబలెడి శిక్షణమును గుర్తించుట ముఖ్యము. ఆ నేతు హిమాచలపర్యంతము ప్రతి రాష్ట్రమునందును సభ్యు లొక్కకట్టుతో నిర్గమించుట జూడ, రాజకీయ వ్యవహారములందు గలిగిన నూతనపరిణామమును గుర్తించవచ్చును. సర్వెంటు ప్రతిక గూడ ఈ కట్టు గాంచి ఆశ్చర్యము జూపచున్నది. భావిరాజ్యాంగపరిణామమున కిది శుభచిహ్నము. ఇంతవరకును ప్రజలలో ముఖ్యముగ లోపించినది, క్రమశిక్షణ దప్ప వేరుగాదు. ఒక్క కట్టుతో నేపని నయినను నెరవేర్చుటకు భారతీయులవాటుపడలేదు. బుద్ధిప్రతిభలో వీరి వెరరికిని తీసిపోవరు. వక్రత్వసామర్థ్యమునందును, హేతువాదనైపుణ్యమునందును, వీరి నితరులు మించజాలరు. కాని పాశ్చాత్యులలో నుండు ఐకమత్యముగాని శిక్షణముగాని వీరియందు చాల కొరవడి యున్నది. ఆలోచనము క్రమక్రమముగ తీరుచున్నందులకు సంతసింపవలయును.

శిల్పినుండి పంపిన సందేశము అన్ని రాష్ట్రములందును ప్రతిధ్వనించుట అద్భుతమని చెప్పవచ్చును. కాని శాసనసభానిర్గమనము సులభకార్యము.

కాంగ్రెసు తీర్మానము ప్రకారము, ఇంతకన్నను కఠినకార్యములను జేయవలసివచ్చును. ఎక్కుడు త్యాగముల సలుపవలసివచ్చును. అట్టితరీ, కాంగ్రెసు సందేశము నెల్లరును మారుమాటాడక వధులపరుచుచో, భావిఫలము గూర్చి సందేహింప వచనరము లేదు. ఇంతవరకును కాంగ్రెసుపట్ల గౌరవము ప్రబలియున్నది. ఆగౌరవము ఆచరణలో గూడ కనిపించుచో, ప్రజావాంఛాఫలసిద్ధి అతిత్వరితముగ గలుగుననుటకు సందియములేదు. కాంగ్రెసు తీర్మానములను సభ్యు లిదివరకే సఫలపరచియున్నచో, నేటినితీ వేరువిధముగనుండెడిది. గత మెటులున్నను, ఇకనుండి యైనను కాంగ్రెసు తీర్మానములను ప్రమాణము లని ఎంచి తదనుగుణ్యముగ శృషిసలుపుటకు, సూతనోత్సాహము జనించు గాక. శాసనసభానిర్గమనము శుభచిహ్న మై వెలయు గాక!

మతసభలు

హిందూ మహాసభ, మహమ్మదీయ మహాసభ మున్నగు మతసభలు, మతసాంఘిక విషయములను చర్చించి సంఘాభివృద్ధికై శృషి సలుపునేని, దేశాభ్యుదయమునకు తప్పక తోడ్పడగలవు. అందుకు మారుగ దేశక్రేయమును పాటింపక స్వార్థభావమును పెంపొందించుచో లాభముకన్న నష్ట మధిక మగును. స్వరాజ్యసిద్ధి యొకను దూరమునకు జనును. మతసభలు అనవసరముగ రాజకీయవ్యవహారములలో జోక్యము కలుగజేసికొని, ప్రత్యేకాభిమానములను పురికొల్పుట అనర్థహేతువగును. స్వల్పసంఖ్యాకులగు మహమ్మదీయులు అనవసరముగ భీతి జెంది, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నిదివరకు గోరిరి. కాని అయ్యది రాను రాను అన్ని జీవితశాఖలలో ప్రవేశించి భారతజాతిని రెండు ప్రతికూలకక్షలక్రింద విభాగము గావించుచున్నది. వీనిని దాటుటకు గాంధీమహాత్ముడు మున్నగు మహామహులు చేసెడి ప్రయత్నములను నిష్ఫలము జేయుచున్నది. హిందువు లిదివరకు నవాసముతో మెలగిరి. స్వలాభముల కడ్డుగలిగినను నహించిరి. కాని, రానురాను వారియందు గూడ ప్రత్యేకాభిమానము హెచ్చి జాతీయతను విఘ్నపరుచు నే మోయని భీతి ఏర్పడుచున్నది. ఢిల్లీలో జరిగిన హిందూమహాసభా వ్యవహారములు అనుకూలపరిణామమును సూచింపవు. అధ్యక్షులగు రాజా సరేంద్రనాథుగారి ప్రసంగము వంకుచితభావము గనుపఱచుచున్నది. భాయి పరమానందుగారి ఉపన్యాసము ఎక్కుడు తీవ్రముగ గనుపించును. కాంగ్రెసును, కాంగ్రెసు వాయకులనుగూడ వీరు అనవసరముగ నిందించుట, మిక్కిలి అక్రమము. హిందూమహాసభవారు శాసనవధుల ఎన్నికలను ప్రత్యేకముగ జరుపవలయు నను తీర్మానము పూర్తిగ నంగీకరింపబడక పోయినను, అవసరమనితోచినపుడు ప్రత్యేకముగ అభ్యర్థులను నిలుపవలయు నని తీర్మానింపబడుట శుభచిహ్నము గానేరదు. సండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారివంటి దేశభక్తులను రానీయకుండుట కిట్టి తీర్మానమును గావించుట మరింత అనమానకరము. హిందూ మహమ్మదీయసభ్యము గోరెడి గాంధీ, నెహ్రూల జోలు హిందువులు పనికిరానిచో, హిందూ

సంఘము నిర్జీవముగ నుండక మానదు. ఇట్టి విషయములందు లాలలజపతిరాయిగారు దెలిపిన హితము నాలకింపకుండుట, అసంభావ్యము. హిందువు లింతవరకు కాంగ్రెసును పెంచి పోషించి, సాంఘికవైషమ్యము ప్రవేశింపకుండ కాపాడిరి. మహమ్మదీయ సోదరులు సంకుచిత పథము ద్రోక్కినంత మాత్రాన, హిందువులు వారిననుకరింప నక్కరలేదు. వారు తమ విశాలాశయములను విడువనక్కరలేదు. కొలదికాలములో మహమ్మదీయులు తాము ద్రోక్కినదారి సరిగాదని గ్రహింపగల్గుదురు. ఇటులనే దక్షిణదేశమునందు బ్రాహ్మణేతరులను సరియగు మార్గమునకు దెచ్చుటకు బ్రాహ్మణసంఘమువారు నిగ్రహ మవలంబించి, దేశక్రేయమును ప్రధానముగ బెట్టికొనవలయును. అన్యమతములవారిని తమలో జేర్చుకొనుటకు క్రైస్తవులు మహమ్మదీయు లాతురము జూపినను హిందువు లట్టి మిషనరీమార్గము నవలంబింపక ఎక్కుడు విశాలభావము జూపవచ్చును. ఏలనన సర్వమతములును మోక్షమునకే దారి జూపునని హిందూవేదాంతమతము బోధించుచున్నది. మార్పు హృదయమునందు గలుగవలెను గాని బ్రాహ్మచిహ్నములందు గాదు. హిందువులు ఉన్నత భావప్రేరేతులై మతముయొక్క నిజతత్త్వమును ప్రపంచమునకు బోధించుట యవసరము. సర్ అబ్దుల్ రహింగారు ప్రపంచమునంతను మహమ్మదీయమతముతో నింపివేయ గోరుచున్నారు. బెంగాలులో పలువురు మహమ్మదీయులు బెంగాలీ భాషను వాడుచున్నారు. అట్టివారిపుడు స్వభావను త్యజింపవలె నని గూడ వీరు గోరుచున్నారు. వీరికోర్కెను మహమ్మదీయులు పలువురు నిరసించిరి. అబ్దుల్ రహింగారివలె హిందూనాయకులును దూరదృష్టి లేక ప్రవర్తించుచో జాతీయసంయోగమునకు తీరనిభంగము కలుగును. హిందూ మహాసభ హిందూసంఘోద్ధరణకు పాటుబడుట క్రేయస్కరము. అందు కవలంబించెడి మార్గములు నిరాక్షేపణీయములు. హిందూ సంఘమునకు వేరుపురుగుగ నున్న అస్పృశ్యతను నివారించుటకు హిందూ మహాసభవారు తీర్మానింపగనే పూర్వాచారసరాయణలు వారిపై ధ్వజ మెత్తిరి. మాలవ్యాగారిహితోపదేశమును సయితము వారు లక్ష్యపెట్టకబోయి. ఇకముందునుండియు హిందూ మహాసభ హిందూ సంఘోద్ధరణ మార్గముల నన్వేషించుట యుత్తము. అటుగాక రాజకీయ వ్యవహారములను నిర్వహింపనెంచుచో తనపలుకు బడిని నుపయోగమునుగూడ కోల్పోవును. హిందువులలో స్వరాజ్యపక్ష వాదులు, మితవాదులు, స్వతంత్రవాదులు, ప్రభుత్వనేపకులు మున్నగు వారెందరో గలరు. ఇట్టివారి నందరను సంతృప్తి పరచు మార్గ మేమి? ఏమార్గము నవలంబించెడి వారిని అభ్యర్థులుగ పేర్కొనవలయును? ఇట్టి ప్రయత్నమును విరమించుట, హిందూసభ వారి కర్తవ్యము.

తమిళరాష్ట్రము : శంకరనాయరుగారి తీర్మానము సర్ శంకరనాయరుగారు ప్రతిపాదించిన స్వతంత్ర తమిళరాష్ట్ర నిర్మాణ తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు రామోదీని రని ఎవరును ఎంచ

లేదు. ప్రభుత్వసభ్యులుగ నుండిన శంకరనాయరు గారిట్టి తీర్మానమును ప్రతిపాదించుట మరింత విచిత్రముగ నున్నది. శంకరనాయరుగారి ధైర్యమును మాత్రము మెచ్చుకొనవచ్చును. కాని, ప్రభుత్వము వారు తమ యభీప్సమును కొంతవరకయినను నెరవేర్చెదరని, నాయరుగారు భావించియున్నచో వారు భ్రమపడిరని చెప్పక తప్పదు. నాయరుగారి తీర్మానమునందు రెండువిషయము లిమిషియున్నవి. తమిళజిల్లాలను ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ నిర్మించుట యొకయంశము. వీనియందు మద్రాసును జేర్పరయిరి. రెండవయంశము, తమిళరాష్ట్రము నకు మున్ముందుగ సంపూర్ణస్వపరిపాలన మిచ్చుట. అధినివేశరాజ్యము లెట్టి స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్నచో అట్టి స్వాతంత్ర్యము నొసగవలయు నని నాయరుగారు కోరుచున్నారు. రాష్ట్రపరిపాలనమునందు, రాజ, సేనేటు, కామన్సునభయు నుండవలెనట. కామన్సునభకు శాసననిర్మాణాధికారము కలదు. సర్వశాఖాపరిపాలనమునకును ఈ సభ బాధ్యత వహించును. తమిళరాష్ట్రము హిందూదేశపుచివర నుండుటచే, అన్యులందడమూతను గురించి భయపడనక్కర లేదని నాయరుగారు సూచించిరి. శాంతిసమయములందు రాష్ట్రప్రభుత్వమే సైన్యపరిపాలనమును నిర్వహించు నట. యుద్ధసమయములందు మాత్రము రాజప్రతినిధి నిర్వహించునట. కామన్సు సభవారి ఎన్నికలలో పాల్గొనుటకు ప్రతివారికి హక్కుండవలెనని నాయరుగారి యుద్దేశ్యము. ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముతో బనిలేదని వీరు తెలిపిరి. అందుకు వలసిన రక్షణోపాయములను సూచించిరి. ఇట్టి తీర్మానమును ప్రభుత్వసభ్యు లగు క్రేరారు గారు ప్రతిఘటించుట వింత గాదు. వీరు మామూలు హేతువులను ఏకరువు బెట్టిరి. ప్రజాభిప్రాయము సుముఖముగ నున్నటుల, తమకు తెలియలేదట. ప్రభుత్వమువారికి ఈ సూచన సరియగు త్రోవన జేరలేదట. రాయల్ కమిషనును నియమించిన గాని, యిట్టి సూచనలను విచారింప ఏలులేదట. తమిళరాష్ట్రమును జర్మనునొక యగు "ఎస్టేను" దర్శించిన సంగతిని జ్ఞాపకముచుకొనవలయు నని, క్రేరారుగారు నాయరుగారి నడుగుచున్నారు. శంకరనాయరుగారి తీర్మానపు గతి ఏమగునో చెప్ప నవసరములేదు. కాని ప్రభుత్వమువారు రాక్ష విషయమును మాత్రము గ్రహింపవలయును. ప్రభుత్వసభ్యులై, గాంధీమహాత్ముని అనహయోద్యమమును నిరసించుటలో ప్రసిద్ధిపహించిన శంకరనాయరుగారే, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధిని కోరుచుండ, తదితరు లెటుల దలంతురో యూహింపవచ్చును. ప్రజాభిప్రాయ మెటులున్నదో గ్రహించుట కింత కన్ను వేరు నిదర్శనముతో బనిలేదు. ఎట్టి మితవాదులయినను లోలోపల తీవ్రాశయముల గలవారనుటకు సందియము లేదు. స్వరాజ్యసాఫల్యము విషయమై ప్రభుత్వమువారు కాలయాపన జరిపిన కొలదియు భారతీయు లెల్లరును ఏకరాజకీయ మతమునే అనుసరించెదరనుటకు సందియములేదు. త్వరలో అతివాదమితవాద భేదము లంతరింపక మానవు. శంకరనాయరుగారు తమాషాకొర కిట్టి తీర్మానములను ప్రతిపాదించుటతో తృప్తిజెందక సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై యావచ్చుకొని వినియోగించుట వివేకము.

ఇన్ని ప్రభువు

ఇన్ని ప్రభువు ఏప్రిల్ 1 వ తేదిన బాంబాయి నుంచి వచ్చి పరమేశ్వర మందిరమునకు చేరుకొనినది. సామాన్యమయినది కాదు. ప్రస్తుతమున తిని నివారించుటకు కేవలము బుద్ధివంతియే ముఖ్యముగా ఎంచగూడదు. రీడింగు ప్రభువుగారి తెలివితేటలు విన్నవించి మాత్రమే కర్మరూపము. సదయహృదయము బాపుట ముఖ్యము. ప్రజల కోర్కెలను సఫలపరచుటకు రాజప్రతినిధి మనఃస్ఫూర్తిగ ప్రయత్నించుచో, ఎక్కువ ప్రయత్నములు చేయవలసింది. ఇట్టి ప్రభువుగా రెట్టి త్రోవ ప్రాక్కెడలో లేదో చూడవలయును. రాజప్రతినిధులు వచ్చుచుండునపుడు పోవుచుండును. అధికారవర్గము మాత్రమే మెప్పటివలె నిలిచియుండును ను సూక్తిని ఇన్ని ప్రభువుగారు సార్థకము చేయకుండురగాక యని కోరెదము. స్వరాజ్యక్షేత్ర నిర్వహణమును గాంచి, తీవ్రనిర్బంధముల నుపయోగించుట కిది యొక కారణముని భ్రమపడక, ప్రజల హృదయములలో నాటుకొనిన అశాంతి కిది ప్రబలచిహ్న మని ఇన్ని ప్రభువు భావించుచో, మూలకారణమును నివారించుట తమధర్మమని ఎంచకమానరు. అటుగాక, రీడింగు ప్రభువుగారివలె వీరును వైచిత్త్యము లను చూపుమాన బ్రయత్నించుచో, అశాంతిపెచ్చు పెరుగుట నిశ్చయము. ఇన్ని ప్రభువుగా రిటీవల ఇంగ్లండులో గావించిన ప్రసంగము ఆశ కేవలము చుట్టలేదు. రీడింగు ప్రభువుగారి పరిపాలనము దేశాభివృద్ధిని దెచ్చిపెట్టెనని తలంచుట కెట్టి కారణము గానరాదు. వ్యవసాయమును, విద్యను చక్కబరచెదమని, ఇన్ని ప్రభువుగారు వాగ్దానము చేసిరి. ఇట్టి వాగ్దానములవలన దేశము తృప్తిపడెదనెదరు. శాంతియు, ఆర్థికము ముఖ్యమునగా ఇన్ని ప్రభువుగారు సూచించిరి. రీడింగు ప్రభువుగారు లాఆర్డరు లను పదము నుపయోగించి, నిర్బంధములను ప్రయోగించిరి. ఇన్ని ప్రభువుగారు సూచించిన శాంతియు, ఆర్థికము లను పద మట్టిఫలమునకు మరల దారి జూపకుండుగాక యని కోరెదము.

ప్రీవీకౌన్సిలు-వ్యాయాసము

ప్రీవీకౌన్సిలునందు భారతదేశానుభవముగల వారి జీతములను వృద్ధిచేయవలెనని ప్రభుత్వము వారు దెచ్చిన తీర్మానమును, సామ్రాజ్యశాసనసభ వారు నిరాకరించి యుండిరి. ప్రీవీ కౌన్సిలును హిందూదేశమునందు సాహసపరులను సని కోరుచున్నపుడు ఇంగ్లండులో నున్నవారికి వేతనములను వృద్ధిచేయ గోరుట పరిహాసపదము. పరిపాలనావ్యయము తగ్గవలయునని యొకవంక గోరుచున్నపుడు ఉన్నతోద్యోగుల వేతనముల నికను హెచ్చుచేయ గోరుట పాడి యగునా? గా. కవర్తిగారు సామ్రాజ్యశాసనసభ వారిని అపమానపరచుటకు గాబోలు, వారు నిరాకరించిన తీర్మానమును స్వేటుకొన్ని సభలో మరల ప్రతిపాదించిరి. కవర్తిగారి తీర్మానమునందు హిందూదేశమును నివాసముగ నేర్పరుచుకొనినవారను పదముగలదు. భారతీయోద్యోగులకే వీరు లాభము గలిగింపవలెనని. కాని మరెయొక ప్రముఖుడు ఈపదమును దీసివేయగోరెను. కవర్తిగారు సవరణ నంగీకరించిరి. సవరణతో గూడిన తీర్మానము స్వేటు

కొన్ని సభవారిచే నామోదింపబడెను. తుదకు ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యము నెరవేరుటకు కవర్తిగారు తోడ్పడిరి. అయ్యవారిని చేయబోయిన కోరిక యయ్యవారు విధమున వీరితీర్మానము పరిణమించెను. ఈ తీర్మానము ఉపకారవేతనము బుచ్చుకొను అంగ్లో హైందవుల కధికముగ లాభించును. స్వేటుకొన్ని సభవారి వివేకము నెంతని కొనియాడగలము!

వ్యాయామ క్రీడలు

ద.భా.వ్యా.సంఘ టెన్నిసు పంచెములు

బ్రహ్మానంద, సుబ్బారావుగారలు కమలాకర లక్ష్మణులను ఓడించుట

మరికొన్ని వింతఫలితములు

మొన్నటిదినము ఆడబడిన టెన్నిసు పంచెములలో విరోధకములగు ఫలితములు కలిగెను. నాలుగు పంచెములందును డబ్బులుపోటీలో కె. బ్రహ్మానందరావు, సుబ్బారావుగారలు కమలాకరరావు డా|| లక్ష్మణగారలతో నాడిగెలుపొందిన పంచెమునందు రెండుపక్షములవారును అత్యుత్తమును, విమోక్షమును, విలాసయుతమును టెన్నిసు ఆటను ప్రదర్శించిరి జెప్పిన అతిశయోక్తిగా నేరదు. కమలాకర బ్రహ్మానందుల కలియక కృష్ణార్జునులబోలి చన్నపురి క్రీడలుసంఘపు రంగమున, పేర్కొనిన ప్రఖ్యాతిమీరులైన నెదుర్కొని సాటిలేని జయమును సమకూర్చినది. దక్షిణ భారత వ్యాయామసంఘమువారి పంచెములందు కమలాకరునకు డా|| లక్ష్మణులను, బ్రహ్మానందునికి సుబ్బారావును తోడ్చిరి. వీరిరువురనుబోల్చి జెప్పిన సుబ్బారావు లక్ష్మణునికి వైచియ్యన జెప్పనొప్పును. అంతమాత్రమేగాదు కమలాకర బ్రహ్మానందులరు ఆడినపుడెల్లంజెనో బ్రహ్మానందరావు, సుబ్బారావులూడినపుడును అందులకేమాత్రము కొరతపడియుండలేదు.

మొట్టమొదటిసెట్టులో 4 ఆటలవరకు కమలాకరరావు ఒకయాటను తాగెననుచు రెండవదానిని ప్రత్యేక లక్షింసగుచు వచ్చెను. నిడు ఆటలు మాత్రము తనకనుకూలముకాక, నాల్గింట్లు, ఆరాటలతో మొదటి సెట్టును జయించెను.

రెండవ సెట్టు

రెండవ సెట్టు నందుకమలాకర లక్ష్మణులు మొదటి మాడాలలు తాము జయించువరకు బ్రహ్మానంద, సుబ్బారావు లొక తీరున నుండిరి. మొదటి సెట్టును గోల్పోయి, రెండవ సెట్టులో మాడాలలు ప్రత్యేకము కనుకూలమైనవిధము వారికి మరుకుదనము కలిగెను. ధైర్యోత్సాహము లతితయ్యెను. ఎట్టి సరిదిగ్ధతరుణమున దైనను ఒక్కొక్కరైన వలెనని అద్భుత ధైర్యము, శాంక్షమాలోచనములుగలవాడు బ్రహ్మానందుడు; నిరుత్సాహ, నిస్తేజులు లెరుంగని వాడుగూడ. ఈతనికి తోడ్చిన సుబ్బారావు (బందరు) చన్నపురికి నూతనుడైనను క్రొత్తవనముచే తని యాటను మరుగుపరచక బ్రహ్మానందునకు బాసటయై మెలంగెను. వీరురువురకు నుంచి పాత్రుగదిగినట్లు మొన్నటి యాటవలన రుజువాయెను.

అట్లు మాడాలల గోల్పోయిన బ్రహ్మానందుడు ద్వితీయోత్సాహముతో పిదప నాలుగు ఆటలను వరుసగా గెలిచెను. పిమ్మట కమలాకరు డొకయాట, బ్రహ్మానందుడు మరెయొకటి, మరల కమలాకరుడు పిదప బ్రహ్మానందుడు; తుట్టుకుదకు కడపటి రెండాలలును బ్రహ్మానందుడే జయించి సెట్టును గెలిచెను. పట్టుదలను తగినఫలితమును బొందెను.

కడపటి సెట్టు

చెరియొక్క సెట్టువచ్చుటచేసి మాడవ సెట్టు ఆడవలసి వచ్చెను. ఈసరికి కమలాకరునియం దొక్కొక్క యుత్సాహము తరగెను. కమలాకరుని నలసమీపమున వేయు“వేడివేడి” డబ్బులకు బ్రహ్మానందుడు తగురీతిని సమాధాన మొసంగుచు వచ్చెను. ఇక మన బండరు సుబ్బారావునతో మిక్కిలి చాకచక్యముతో; ప్రయాసకులెక్కేయక బంతులన్ని చక్కగ దీయుచుండెను. మాడవ సెట్టులో బ్రహ్మానందుడు మొదటి రెండాలలను గెలిచి మాడవమాటను కమలాకరు లక్ష్మణులకొసంగినను తిరిగి వరుసగా మాడాలలను జేసెను. ధైర్య యొకయాట కమలాకరుని కనుకూలమాయెను. తుదియాటను

బ్రహ్మానందుడు జయించి, ప్రేక్షకులను నిరతిశయానందవారి నోలొడించెను. ఇంతజెప్పి లక్ష్మణునివిషయమును మరువజాలము.

డా|| లక్ష్మణ్ పాశ్చాత్యక్రీడలందు గొప్ప సమర్థుడనై ఇదివరలో జెప్పియుంటిమి. పార్టిల్లు పంచెము, పరుగెత్తుపంచెములలో ప్రపంచమునందెల్ల విఖ్యాతిపడెనవాడు. ఈజిడు టెన్నిసు ఆటకు నూతనుడనియు, సంపూర్ణానుభవము లేదనియు తెలియుచున్నది. కాని ఈతనియాట మనోహరముగ నుండును. ఇందులకుదోడుగ పాడగరియు, అలుపు అనునది ఎరుగనివాడును. తగినంత యనుభవముండిన ఆచిరకాలములో నీతను ఉత్తమును ఆటగాడు కాగలడనటకు సందియములేదు.

వీల్సు, కోరేకులు, రంగసామి, కృష్ణమూర్తిగార్లతో పోటీ. రెండవవారు కడచినసంవత్సరము ద.భా.వ్యా.సం. పంచెములందు డబ్బులుపంచెములలో మొదటిపంచెమునను ముగ్ధులై, ఇరువురును బాగుగ నాడెడివారని పేరుగలవారై గాని మొన్నటిదినము కృష్ణమూర్తి ఆనతివదగినట్లు అడలేదు. మొదటి సెట్టును మాడెంట్లు ఆరాటలతో తాము జయించితి. రెండవ సెట్టులో పాశ్చాత్యులు కనుతీర్చుగ పోరిరి. ఇరువురు ములవారును సమధిక ధైర్యములతో నాడినను క్రమక్రమముగ భారతీయుల శక్యతాసూచు ల తగ్గజొచ్చెను తుదకు రిట్లు 10 ఆటలతో పాశ్చాత్యులే రెండవ సెట్టును గెలిచిరి. మాడవ సెట్టునందు రెండుపక్షములవారును చేరి యూడాలలు గెల్చుకొను నప్పటికి చీకటియగుటచే నాటికి ఆంధ్ర నిగిసివేసిరి.

స్ట్రీలసింగిల్లు

పంచెములందు జడ్ సతి లీరుసుసతితో బోరాడి జయము గాంచెను. జడ్ ఇవిరలో చన్నపురియందు రెండుమాడుపంచెములలో నాడియుండెను గాని లీరుసుఆటకు కిదియే ప్రథమము. హేన్లరుసతికిపిదప చన్నపురి క్రీడలుసంఘమువారి పంచెములలో జడ్ సతియే స్ట్రీలలో సమర్థులందరి జెప్పనచ్చును. అటులే ఈవిడ మొన్నటిపంచెమునందు జయముగాంచినను లీరుసు యొక్క ఆటయందు గల సాంపు ఎందును లేదు లీరుసు బంతులను వేయుటయందలి విన్నాదము, నాగరికత, విమోక్షవద్ధతులూ కనులారమాచి ఆనందింపవలెను. జడ్ ఎడతెగనిఆటను ఆమనే గాని అందు ప్రేక్షకులు ఆనందింపదగిన దేమయ్యలేదు. లీరుసు ఆటనుజూచి వినుకుడెంచువారుండరు. ఈవిడ పోకడలే వేరు. రెండు సెట్టులలోను జడ్ సతి మడిపడముగ ఆటలను గెలుపొంది తుదకు లొంగిపోయెను.

కె. రంగప్రసాదు, చలపతిరావు నోడింపుటకు బహు ప్రయాసపడవలసిన వాడాయెను.

ఫలితములు

కె. రంగప్రసాదు చలపతిరావునోడించెను 6-4; 6-4;

జడ్ సతి కోలముసతినోడించెను 6-4; 7-5

బ్రహ్మానందరావు సుబ్బారావుగారలు, కమలాకరరావు, డా|| లక్ష్మణ్ గారల నోడించిరి. 7-5; 4-6; 6-2

కృష్ణమూర్తి రంగసామిగారలు విల్సుకుకారికులతో డిరి. ఇరువురు సమానులైరి. 6-8; 8-10; 8-8

ఆదివారమువారములనాటి ఆటలు

ఆదివారము నాడైన ఆటలలో నెల్ల రాజగోపాలము, పార్థసారథితో నాడినయాట మాడవగియుండెను. రాజగోపాలము బంధిని గొట్టుటలో మంచి హస్తలాఘవము గలవాడు. మీరు మిక్కిలి ఈతని యాట బహు నాజూకుగ నుండును. కాని ఈతని కాటయం డలక్ష్యముధికమని చెప్పకలేవుదు. “నాజూకుడెల్లకొరకై ఆటవైనను త్యాగముచేయువా డీతడు. ఎన్ని యో మారులు కడుగులభయగ దీయకాలినబంతులనుగూడ వృధగ బోగొట్టుకొనుట యభివృద్ధివోందదనవారికి యుక్తముగాను. మొదటి సెట్టులో రాజగోపాలనే జయించెను. రెండవ సెట్టునందు పార్థసారథి యొకింత పట్టుబట్టి గెలుపునందెను. కాని ఆపట్టుదల తుదవరకుని లునదాయెను. కడపటి సెట్టును తిరిగి రాజగోపాలనే జయించెను.

విచిత్ర ఫలితము

కలవనితలంపుగ క్రీష్ణమూర్తి విశ్వనాథముచే నోడిపోయెను. క్రీష్ణమూర్తికి సింగిల్సులో గొప్ప పేరుగలదు. నిజముగ పేరునకుదగినయాట నాడుచుండెడివాడే!

అట్టి క్రీష్ణమూర్తి ఆనాడు ఆటనంతయుగోల్పోవుట విచిత్రముగాకేమి! మొదటి సెట్టులో నాలుగుఆటలవరకు మరుసగా క్రీష్ణమూర్తి గెలవినపుడు క్రీష్ణమూర్తి జయమును శంకించువారే లేరైరి. మొదటి సెట్టువారడే జయించెను. కాని రెండు, మాడవ సెట్టులందు విశ్వనాథము పూనికతో నాడి గెలిచెను. క్రీష్ణమూర్తిచేతికి దొరికిన సర్వము ఆటలన్ని పాడువేసికొనెను. నిజముగ నీ ఫలితము ప్రేక్షకుల లెల్లరకు మిక్కిలి ఆశ్చర్యమును గలుగజేసెను.

వి. వి. యస్. ప్రసాదరావు గణపతి కడుగులభముగ నోడించెను. శ్రీనివాసాచారి ప్రభుమున ఎంతటి యాటాడె నో గణపతియొ కొంచె మిందుమిందు అటులే నాడెను అందు చే వెంటవెంట రెండు పెట్టూ ఓడింపబడెను.

నిన్నటిదినము ఆశినపండులలో కమలాకరరావు ఉ గ్గప్పచెట్టి నోడించెను. ఈ పండుమందు జనుపజను నిర్ణయ మును గూర్చి ప్రేక్షకులు పలువురు పలువిధముల నూహింప జొచ్చిరి. ఉగ్గప్పచెట్టి వెల్లు నోడించుటలో జూపిన అద్భుత వైపువ్యమువలన కమలాకరుడాతనిని జయింపగలదాయన సంది యము నొడమెను: నిజముగ ఆతడాదిన ఆటము మొదటిపెట్టు లో నట్లే తోపజేసెను. కాని ఈతనికి స్వభావసిద్ధముగ నొక గొప్ప లోప ము గలదు. పాపము మనిషి చాల పొట్టి వాడు అందుచే సర్విశు ఆటలన్నియు తప్పిపోసాగెను. అప్పటికిని రెండుపాదముల బొటనవ్రేళ్లపై నిలచి ఎగిరి సర్విశు చేసినను వలకుచైగ నుండెడివాడుగాదు. ఈలోపమే లేనినో ఈతని యాటకు సామాన్య రెదిరి యాడ జాలదు. కమలాకరుడు జేయు బంతులకు ఉగ్గప్పచెట్టియే తగుతీరి బదులు పట్టజాలెను. నిన్నటి సాయంత్రము కమలాకరు డనుపమాన ము ను పటిమను జూపెట్టెను. కమలాకరుని సర్విశుబంతులందును, వలసనూపమున ఆడెడి ఆటయందును మంచిలావణ్యముగలను.

ప్రతిబంధిని గొప్పకత్తితో చేయి చితుకబాదుమం డును. మొదటిపెట్టులో జయమందుట కొకింత కష్టముగ దో చినను రెండవపెట్టునందు ప్రత్యర్థిని మలభముగ జయించెను.

- ఫలితములు
విశ్వనాథను కృష్ణమూర్తి నోడించెను. 2-6; 8-8
రాజగోపాలన్ పార్థసారథి నోడించెను. 8-1; 8-8; 6-4.
ప్రసాదరావు, గణపతి నోడించెను. 6-1; 6-4.
విశ్వనాథను, రాజగోపాలను నోడించెను. 6-1; 7-5;
కమలాకరరావు ఉగ్గప్ప చెట్టి నోడించెను. 9-7; 6-8
బాలయ్య వెల్లుగారలు సుబ్బయ్య మరియొకని నోడిం
గ. 6-1; 9-7.

బెజవాడ టెన్నిసు పండుములు

సింగిల్సు ఆఖరు పండుము
పైపండుములుగూర్చి ముగియనన్నవి గావున కొన్నివిష యములు చెప్పవలసియున్నవి. మొదటినుండియు యీ పండు ములు సక్రమముగ జరుపబడలేదు. ప్రతిదినము 4-80X. జరుగ వలసిన ఆటలు పోటీదారులు కేళకు రానందున ఏనాడు 6 గ లోపున ప్రారంభింపబడలేదు. అలస్యముగ ప్రారంభింపబడుటచే ఆట ముగియకమున్నే చీకటిపడి తరువాయి ఆటవేరొకనాడు జరుపవలసి వచ్చెను. ఈ తరువాయి ఆట పూర్తి జేయుటలో కమిటీవారి యిష్టప్రకారము ఒకనాడు మరల ప్రారంభమునం డియు ఆడించెడివారు. ఒకప్పుడు మిగిలియున్న భాగము మాత్ర ము జరిగెడిది. ఈ విషయమున ఒక నిర్ణయము లేకుండెను. కమిటీవారు గడియారకొకరితి నిర్ణయముల జేయుమం డిరి. డబుల్సు పెద్దపైసలన్ని ఆఖరు పండుమునకు పూర్వముది నిర్ణయమునకు పోటీదారులెవరు రాజాలనుండినందున మొద లు ఓడిపోయినట్లు ప్రకటించి మరునాడు మరల ఆటకు కనజ్జ నిచ్చిరి. నారాయణమూర్తి గారితో సింగిల్సు పోటీ జేయవలసి యుండిన యాతడు యెవో కోర్టుపరిమిద రాజాలనుండి నని సహాయుడై జెప్పమండగా ఓడిపోయినట్లు ప్రకటించిరి. ఆయన శుక్రవారమునాడు ఆడనియ్యకొనెను. వారికి డబుల్సులో అవ కాళము పోగొట్టి నను సింగిల్సులో మాత్ర మవ కాళ మియ్యవలసి యుండెను. దీనివలన ప్రేక్షకులలో అటగాండ లో కొంత ఆసంతృప్తి జనించెను. కొందరి విషయమున కమి టీవారు అతి నభిమానముగ జూచి అనవసరముగా అవకాళము లిచ్చి పండుములను పదిహేను రోజులవరకు సాగించిరి. నిర్ణ యింపబడిన ఆటలు కొన్ని రోజులలో జరుపనేలేదు. మరికొన్ని రోజులలో తరువాయి యుండిన పండుములే సాగించిరి. ఇంత గొప్ప పోటీ పండుములలో సరియగు నిర్ణయములు సక్ర మప్రవర్తనము లేకుండుటచేతను అనవసరముగా యెక్కువ రోజులు ముగించుటచేతను ప్రేక్షకులకు చాల యిబ్బంది కలిగె ను. ఇక ముందైన యేర్పాటులు సరిగ జరుగునని నమ్ముచు న్నాడు.

శుక్రవారమునాడు వర్షముగ నుంటుండే మిక్కిడు డబుల్సు ఆఖరు పండుము జరుగలేదు. మంగళవారము జరుగు సోమవార మునాడు పురుషుల డబుల్సు ఆఖరు పండుము నిర్ణయించిరి.

శనివారమునాడు పురుషుల సింగిల్సు ఆఖరు పండుము నారాయణమూర్తి సుబ్బయ్యగార్లకు జరిగెను. నాలుగు పెట్టు ఆట జరిగిన పిదప నారాయణమూర్తిగారు సుబ్బయ్యగారి నో డించిరి. నారాయణమూర్తిగారు మొదటిరెండు ఆటలు గెల్చిరి. సుబ్బయ్యగారికంటే గెల్చినపిదప మూర్తిగారు వరుసగ 4 ఆటల గెల్చిపెట్టుగెల్చిరి. రెండవపెట్టులో సుబ్బయ్యగారు మొదటికన్న బాగుగనే ఆడిరి. కాని 9-అటలాడినపిమ్మట మూర్తిగారే గెల్చిరి. టెన్నిసులో సహజముగ జరుగు విచిత్రముగ మార్పు తటస్థించి సుబ్బయ్యగారు మూడవపెట్టును గెల్చుకొనిరి. నారాయణమూ ర్తిగారు 4 ఆటలనుమాత్రమే సాధించిరి.

2-1 పెట్టులాటతో ప్రారంభించి ప్రఖ్యాతిఅటగాడగు మూర్తిగారు నాలుగవపెట్టులో మొదటిఆటనుగెల్చిరి. కాని ప్రత్యర్థియొకసారి కష్టపడి రెండవఆటను గెల్చిరి.

అంతట నారాయణమూర్తిగారు మిగిలిన 5 ఆటలను ను నాయాసముగ గ్రహించిరి. ఆటముగి సెను.

ఫలితములు:—నారాయణమూర్తిగారు సుబ్బయ్యగారి నోడించిరి. 6-1; 8-8; 4-8; 8-1;

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

పరిశోధక సంఘము

నిజాము రాష్ట్రము
ఈసంవత్సర మిసంఘపత్రికను నిజాములోని మహా బూబునగరము జిల్లాలో కాసనములు, ప్రాచీన గ్రంథములు సంపాదించుటకు జేపవిసెలపులలో మేము వెడలసన్నాగము. బి.యే. విద్యార్థులు మాకు సహకారముచేయ నామోదించిరి. మహాబూబునగరము పూర్వము విద్యాశీతము. దీని పూర్వనామము పాలమూరు. గద్వాల వనపర్తి ఆత్మకూరు జటప్రోలు లోనగు సంస్థానము లీ మండలమున సంబంధించినవి. కాజాచదువూరు ప్రగడరాజా వారు లోనగు సుప్రసిద్ధపు లీ ప్రాంతమునఁ గలరు. ప్రాచీన గ్రంథములు కొన్ని గృహములలో బండ్లతరబడిగ నున్నటుల వినుచున్నారము. ఆలంపూరు సుప్ర సిద్ధత్రైత్రము. ఇవలను, మామిళ్లపల్లి, వడ్లమాని, బూదపూరు లో నగు చోటుల విలువగల కాసనములు గలవు. ఈసంవత్సరమున సమగ్రముగ పరిశోధనము ఇంతవఱకు జరుగలేదు. కావున ఆయాప్రాంతవాసులు స్థలపరిచయముగల బ్రతిభు ఆంగ్రులు మాయాద్యమును నెడ సానుభూతి జూపి తోడ్పడఁ బ్రార్థితులు. శ్రీశేషాద్రిరమణకవులు, నందిగామ.

దేవాంగ పత్రిక
నాగూరు దేవాంగసంపాదకత్వము లగు పి. టి. కుమార్ సామివెట్టిగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—
దేవాంగ పత్రిక 1920 ఫిబ్రవరి 28న లేదీ సంచిక మామూలుగ జరుగునట్లు యీసంఘమువారి అనుజ్ఞపై వారు పరిక్షించి జూచినపిమ్మట ప్రకటింపబడలేదు. కావున ఆస రైతా కాలేదు. దానిపై సంఘమువారి బాధ్యత తొలగినది. అందుచే సగరుప్రతికను సంఘమువారి తీర్మానమునకు విరుద్ధ ముగ ప్రకటించిన సంపాదకుడు పొన్నేరి రామకృష్ణయ్యగారే సర్వమునకు బాధ్యులు.

గాంధీమహాత్ముని నీతిమంజరి పల్లెటూరు గ్రంథమండలి

నిడదనోలు 2671
పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సాలీనా చందూరు 2లు మా (తమే. సాలునకు రమారమి 1200 పేజీలు. డెమ్మి 1/16 సైజు న 2 సెలల కొకలుక్కు ప్రయరించి తపాలాఖర్చులు మేమే భరిం చి పంపుదుము. ప్రజా సామ్యములో మత, సాంఘిక, రాజ కీయ, ఆర్థిక, వైతికభాషప్రచారము పెంపొందించు సుద్దేశ్యము. ముదిగంటి జగన్న శాస్త్రి బి. ఎ. శనివారపు సుబ్బారావు సంపాదకులు.

అచ్యుత భస్మము

శ్రీ ముక్త్యులరాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా 800 పుటములు వేయబడినది. డయిటింగ్ అనే బహు మూత్ర వ్యాధిని బోగొట్టిఅందుడు తీవ్రపదార్థమును మాయముచేయును. వేడిని, దగ్గును, తుయను బోగొట్టి కఫమును తగ్గించును. అనుపానవి శేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చును. సహస్రప్రతాపధ్రుకమున కంటె మెచ్చునణమిచ్చును. ఉపయోగించు విధము మందులో పంపబడును. 2126 వెల తులం 1 కి రూ 5-0-0 లు. 2
మేనేజరు, ఆర్చర సాయనశాల, ముక్త్యుల. (కృష్ణాజిల్లా) 264

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ - పార్ల సీలిమి టెడ్
1920 హారిన్ రోడ్, మాంటు రోడ్, మద్రాస్
భిషగ్గత్తు డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం గారితో స్థాపింపబడినది.
కాస్తాక్రమగా తయారుచేయబడు నమ్మకదైన మందులు దొరకకష్టము.
"సిద్ధ మ క ర ధ్వ జ"
ఈ టానికు, ఇంద్రియ పటుత్వము, మేహవ్యాధులు, మెదడు దుర్బలత్వము రొమ్మునొప్పలు మున్నగువాటికి ఆమోఘమైన గుణము నిచ్చును. సీసా 1 కి రూ. 5-0-0 కావలసినవారికి క్యాటలూరు ఉచితముగా పంపబడును. ఏజంట్లు కావలెను.
వి. కృష్ణస్వామి బి. ఏ. మేనేజరు.

మైసూరు పాశ్చాత్య వేంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిములలో ఒకటియగు వడ్డాధ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు
5. మ. శేకనారాయణముల్లు జాక్. బరకారనవాఘర్ P. O. క్రుగ్. డిప్టిప్రు, సి. పి. వీరు వ్రాసి నది మీ కస్తూరిమాత్రలు, అన్ని జ్వరములహా దగ్గులకు, నిశ్శక్తిని, దివ్యవృక్షముగావున్నది. గావున ఇంకను 6 సీసాలను పంప కోరినాను.
6. మ. వి. కె. సుబ్రహ్మణ్యశర్మ, ఎన్టీబి ఆఫీసు కడపూరు, తిరుచినాపల్లి వీరు వ్రాసినది. ఇతర ఔషధములవలన గుణముకాని అనేకరోగములు తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలవలన గుణమెయించుట వలన మరియు 12 సీసాలను పంప కోరుతున్నాను.
7. మ. ఎ.కె. ఎ.కె. సోమ ఎమ్. ఎ. ఇ. ఎ. సి. ఎ.కె. అశ్వనాథ అస్సాం 8-8-24 లేదిన వ్రాసి నది:-తమరి కస్తూరిమాత్రలకు వుపయోగించి చూచినదానిలో పత్రికలలో ప్రకటించియుండు మేరకు అన్నిగు ణములు గలిగియుండుటవలన ఇంకను 12 సీసాలను యిప్పించ కోరుతున్నాను.
8. మ. అయోగ్యప్రసాద్ డిపారి పోలీస్ సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ మురవార జబ్బిత పూరునుండివ్రాసినది:-వెనుకటివత్సరము నందు తమరుబంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాలా మేలుచేసినవి. ఇప్పుడు మరల 25 సీసాలను బంపుము.
250 నుండి 800 మాత్రులగు సీసా 1-కి ధర రూ 0=4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. పోస్టుఖర్చుతో 6 సీసాలకు రూ 1-8-0. 12 సీసాలకు రూ 2-18-0. 25 సీసాలకు రూ 5-8-0 సీసా 1 కి 4 అణాలనొప్పన అన్నిగుకాములందు దొరకును.
(2) శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

బెంగాలు శాసనసభ

స్వరాజ్యవాదుల నిర్ణయము

సేన్ గుప్తాగారి స్టేటుమెంటు

భావికార్యక్రమము సంగ్రహముగ చెప్పుట

(ప్రీ-ప్రెస్ తంతి)

కలకత్తా, మార్చి 18:—బెంగాలు శాసన సభయందు ప్రభుత్వ తరముల నిచ్చిన బిల్లను గ్రాంటులకొరకు డిమాండులు ప్రభుత్వము గోరక పూర్వమును సామాన్యము వాడు స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభయందుండి వెడలిపోయెదరని ప్రీ-ప్రెస్ విలేజ్ లో స్వరాజ్యపక్ష నాయకులగు సేన్ గుప్తాగారు వచించిరి. వారిచర్య ధీర్ఘ, కామపురం తీర్మానముల ప్రకారము జరపెదరనియు, బెంగాలు శాసనసభ రద్దుచేయుటకు పూర్వము బెంగాలు టెనంట్ల సవరణచట్టము శాసనసభయందు ప్రజేత బెట్టి నచో స్వరాజ్య వాదులు సభయందు హాజరుగటకు బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమునకు అవకాశ మొసంగ బడెననియు సేన్ గుప్తా గారు బల్గిరిరి.

ప్రతిస్థానముకొరకు మేము పోటీచేసెదము. (బెంగాలు శాసనసభ స్థానములు, సభ్యుల పేర్లు, అసంబంధించి బెంగాలునకు గల స్థానములు, సభ్యుల పేర్లు గలచెందుపట్టిలను సేన్ గుప్తాగారు విలేజ్ లోకి జూపిరి) బెంగాలు శాసన సభాస్థానములను, అసంబంధిం బెంగాలు నందుగల స్థానములను స్వరాజ్యవాదులు పోటీ చేసెదరు, హిందువులు మహమ్మదీయులు పోటీచేయుటకు అవకాశము గల జనరలు స్థానముగను ప్రత్యేక స్థానములను స్వరాజ్యవాదులు నిలచెదరు. ఏషియలు మానవజ్ఞులకు అసంబంధిం కిని, శాసనసభకును పోటీచేయు స్వరాజ్యవాదుల పేర్లు ప్రకటింపబడును. ప్రతిరాజా, సమైక్యము లందును, ప్రతిజిల్లా యందును కాంగ్రెసు కమిటీల స్థాపించి హిందూ మహమ్మదీయ నాయకులు ప్రచారము సల్పెదరు

“మహమ్మదీయ స్థానములందుగూడ మాకు జయము కలుగునని మేము తలచుచున్నాము. హిందువుల కంటే మహమ్మదీయ కాంగ్రెసు సభ్యులే కాంగ్రెసు నందు దాని కార్యక్రమముందు విక్రీతి అధికముగ విశ్వాసము గలవారు. దేశబంధు నిర్యాణానంతరమున జరిగిన ప్రతిజ్ఞ ఎన్నిక చేసెనని నువ్వక్తము చేయుచున్నది. గవర్నరు మెంటు పార్టీ అధినమందున్న స్థానములలో నల వల బాబులతో హక్కుగారు స్వాధీనము చేసికొనిరి. ప్రకృతిమందు కార్యనిర్వాహక వర్గ సభ్యుడుగ నున్న నవాబు నవాబాద్ షాహిద్ ఖాన్ గారు ఖాళీచేసిన స్థానమందు వకులవి అబ్దుల్ లాటిఫ్ విస్వాస్ గారు ఎన్నుకొనబడిరి. చిట్టగాంగు డి వి జను నందు పోటీలేకుండ అసంబంధింపబడుగ మాజీ ఆఫీసర్ అలీగారు మొన్న ఎన్నుకొనబడిరి. వైస్ రోయ్ న బడిన వారు ముగ్గురు స్వరాజ్యవాదులే. ఈ అంశముల నలన సత్యము వ్యక్తమగుచున్నది. ఇప్పుడు మూడు 18 మహమ్మదీయ స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులు శాసనసభయందున్నారు. మేము శాసనసభలో ప్రజేతించింపుడు మరి ఆయిగురు రచనముగ గలరు. వారు మాపక్షమును విడిచి ప్రతిపక్షములో చేరిరి” అని సేన్ గుప్తాగారు భావి ఎన్నిక ప్రయత్న విజయ సూచకముల చెప్పెను.

స్వరాజ్యపక్ష నిర్ణయము

సేన్ గుప్తాగారి స్టేటుమెంటు

కలకత్తా, మార్చి 15:—స్వరాజ్యపక్షము తరపున నాయకులగు సేన్ గుప్తాగారు నిర్ణయమునకు గారాముల స్పష్టికరించి, సభనుండి వెడలిపోవు నప్పుడు శాసనసభయందు, గ్యాలరీలును కిటకిట లాడుచుండిన నిశ్శబ్దముగ నుండెను. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులలో తొమ్మిదిగురు శాసనసభకు హాజరు కాలేదు. బి. చక్రవర్తిగారు కాలేదు. స్వరాజ్యవాదులు ఖాళీచేసిన పట్టిబెంచీలను రేండ్రవాధరాయి యొక సభ్యుడు అలంకరించిరి. శాసనసభకు వెలుపల హాసమునామ స్వరాజ్యవాదులకు జైత్రధ్వనుల నీయుటకు వేచియుండెను.

స్టేటుమెంటు

“ప్రజల యిష్టానుసారముగ పరిపాలన గావింపబడుచున్నదను నటనను అంతమొందించుటకుగాని లేక కాంగ్రెసు నందు ప్రజలు వ్యక్తముచేసిన రీతిని పరిపాలన జరుపుటకు రాజకీయ విధానమును సంస్కరించుటకుగాని చెందు సంవత్సరముల క్రితము స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభలందు ప్రవేశించిరి. మారడెన ఆశయమును మేము నెరవేర్చ బాలకపోయినను, దుర్మార్గి లేక ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును మేము నిశ్చయముగ వాటిమొందించుచు. పాలకుల అనుమతి యెంతమాత్రము లేకుండ నేడు ప్రభుత్వము బి. సి. ఎస్. ఉద్యోగుల యేజెంట్లచే, నడవబడుచున్నదని ఎల్లరికి స్పష్టమయ్యెను. మేమువలంబించిన చర్య మంచిదిగాదని తుణమాత్రమైన నెవ్వరును సందేహించవలదు. ప్రకృతముందు యాదేశీయులు ఉంచబడిన కృత్రిమ పరిస్థితులందు మేము లంబించుచున్న చర్య సమర్థనీయమైనదని మేము సంతసించుచున్నాము. మరపించుటకు దుష్టవేషము లవలంబించిన నిరంకుశత్వము కంటే, యధార్థమునిరంకుశత్వము హితము గావించుట నునాయాశముని మానవ్యము. బురాక్రసీ వేసిన మాయవేషమును నటనను భగ్నముచేసి, వారి పరిపాలనను జాగ్రత్తమున దుర్బలముల స్పష్టముచేయుటయొక్క, ప్రజల న్యాయాశయములను, నెరవేరిన రాజకీయ హక్కులను శాసనసభయందు ప్రకటించితిమి. ప్రజాప్రతినిధుల డిమాండులకు దొరతన మేమి సమాధానమిచ్చెను? కఠినశాసనముల రద్దు చేయవలసినదని మేము కోరితిమి. అందులకు సమాధానముగ బెంగాలు ఆర్థికసభ ప్రభుత్వము గావించెను. రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదలచేయవలసినదని మేము కోరితిమి. దానికి ప్రత్యుత్తరముగ యీ శాసనసభ సభ్యుల నిర్ణయము అరెస్టు చేసి, చార్జి లేక నేరారోపణముగాని, విచారణగాని, చేయకుండు మూడు వందల మంది బెంగాలు యువకుల దొరతనము నిర్బంధించెను. రిజర్వుడు కాఖనుండి ప్రజావ్యక్త రాఖలోనికి మరికొన్ని విషయములను చేర్చవలసినదని స్వతంత్ర సభ్యునిచే ప్రతిపాదించబడిన తీర్మాన మధికసంఖ్యాకులచే అంగీకృతమైనది ప్రభుత్వపార్టీయందును బుట్టదాఖలు చేసెను. దేశబంధు శాంతవచనములు వినిపించలేదు. న్యాయమును మాజీ క్లెల ప్రభుత్వము నెరవేర్చకుండుట బాగుగనే యున్నది. భారతదేశ బానిసత్వ విమోచనకొరకు ప్రభుత్వము ప్రజల బంధిఖానాలందు విచారణ సలకకుండ నుంచి, ప్రజలకుత్తుకల దిగించి నిర్ణయతో పరిపాలన గావించినగాని ప్రజలు మేల్కొంచి అట్టి పరిపాలన నంతమొందించుట కిటుల ప్రజాప్రతినిధుల హితబోధ చెవికి సోకుండుట బహుశః అవసర మేమో యని తోచుచున్నది.

భావికార్యక్రమము

ఈ శాసనసభయందు దింతవరకు మేమువలంబించిన విధానము సరిగనున్నది లేనిదియు ప్రజల అభిప్రాయమును బడయుటకు మేము శాసనసభనుండి బైటికి వెడలుచున్నాము. భావియందు మేమువలంబించునట్లు కార్యక్రమముయొడ దేశీయుల ఆమోదనమును మాండేలును పొందనున్నాము. ఇంతవరకు అవలంబించిన విధానము మాదేశీయు లంగీకరించెదరను విశ్వాసముతోనే గాక, శాసనసభయందు తక్కువ సంఖ్యాకులుగ నుండుటచేగల యిబ్బందులను దొలగించుటకును మాపార్టీని బలవంతముగ చేసికొనుటకు మేము ప్రజల ప్రబోధింపనున్నాము. భావియందు జరగ నున్న విషయములను గాని లేక ముందు సంభవింపనున్న కార్యక్రమమును గాని నేను యిప్పుడు వచింపజాలను. అధికసంఖ్యాకులతో 1927 సంవత్సరములో మేము శాసనసభ ప్రవేశించినను బురాక్రసీ అప్పటికిని జాతీయము నెరవేర్చక మార్గ పట్టు పట్టి కొండదిగని యేడల, నిరాయుధులును, పతితులును, పీడింపబడు ప్రజలు తుదయందు అవలంబింప న్యాయమనిధానమును జాతి తప్పక అవలంబించునని నా నిశ్చయ సమ్యక్ము. అని సేన్ గుప్తాగారు బల్గిరిరి.

నాయకుని వెంబడి స్వరాజ్యవాదు లందరు వెడలిపోయిరి. వారిని పరిపాలించుటకు నెవ్వరిగ చుట్టలు చేయబడెను మక్కమొరగిన జంకమువరవలె బోలేడగ దాయని తెల్పుటకోయన స్వరాజ్య వాదులు వెడలిపోయిరి.

నిర్ణయంతరము

స్వరాజ్యవాదులు శాసన సభయందుండి వెడలిపోయిన పిదప పల్కగనున్న శాసన సభయందు గ్రాంటులపై వోటులు జేయబడెను. రూ 2877000 లు ఎక్సైజునకు గావలయునని నవాబు నకాబాలి చౌరీగారు డిమాండు చేసిరి. రూ-196000 లు తగ్గించ వలయునను తీర్మాన మొడిపాయెను. ఒక రూపాయ తగ్గించవలయునని వినిమర్మ ప్రతిపాదించెను. అందుపై యిటు చేరిన గర్భయందు జేమ్యు అను సభ్యుడు ప్రభుత్వము ఎక్సైజు కాఖయందవలంబించుచున్న విధానము గురించి తీవ్రముగ ఖండించెను. ప్రజలు సంపూర్ణ నిషేధము గావలయునని స్పష్టముగ నున్నట్లయి చేసినగాని సంపూర్ణ నిషేధము గవర్నమెంటు ప్రభుత్వమువలంబింప జాలదని జి. ఎస్ దత్తుగారు దొరతనము తరపున ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. డివిజను లేకుండ ప్రభుత్వము ప్రతిపాదించుచుండిన సభ్యులు నిరసన తీర్మానమును గావించిరి. స్టాంపులకును అడవులకును డిమాండులు ఆమోదించిన బిల్ల లేవదీయవలసినది నిలిపివేయబడెను.

స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభనుండి వెడలిపోయిన పిదప బి. చక్రవర్తిగారు మెల్లగ శాసనసభలో దూరిరి. తనమామూలు స్థానము వాయన అలంకరించెను. అయినప్పటికిని ఆయనయు మరియిద్దరు స్వరాజ్యతరఫభ్యులును శాసనసభ నాలుగు గంటలకు పది నిమిషములు నిల్చివేయగనే సభనుండి వెడలిపోయిరి.

మరికొన్ని వివరములు

(అపోసియేటెతులంతి)

కలకత్తా, మార్చి 15:—ప్రభుత్వ ప్రభుత్వము సమాధానమిచ్చిన పిదప, జె. ఎమ్. గుప్తాగారు స్టేటుమెంటునిచ్చినతర్వాత నేటి మధ్యాహ్నము స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభనుండి నిష్క్రమించిరి.

తన అభిప్రాయమును ప్రకటించుటకు అనుజ్ఞయాయ వలసినదని జె. ఎమ్. గుప్తాగారు అభ్యర్థన గోరిరి.

అభ్యర్థన:—ఏనబంధన ప్రకారముగ లేక యేస్తాం డింగు ఆర్డరు క్రింద మీరు స్టేటు మెంటు చేయవలసినాలో చెప్పెదరా?

సేన్ గుప్తాగారు:—ఈ శాసనసభ విగతా దేశీయతల మందు మాపక్ష మవలంబింప నున్నవర్తను బట్టి మీరు ప్రత్యేక సౌకర్యముల నిచ్చిన స్టేటుమెంటు నిచ్చుట కవకాశ మిచ్చెదరని నేను దలంచితిని.

అభ్యర్థన:—మీ పక్షము తరపున మీరు మాట్లాడ దలచితిరని నేనుదలంచుచున్నాను. సేన్ గుప్తాగారు సంగ్రహముగ స్టేటుమెంటు నిచ్చుటకు సభ అంగీకరించునని నేనువిశ్వసించుచున్నాను. కాని వివాదాంశములను సేన్ గుప్తాగారు స్టేటుమెంటు నందు జేర్చరని నేను నమ్ముచున్నాను.

సేన్ గుప్తాగారి స్టేటుమెంటు

అభ్యర్థన డిజి. జి. ఎస్. దిగవ ప్రకటించిన స్టేటుమెంటు సేన్ గుప్తాగారు గావించిరి.

బెంగాలు శాసన సభయందు స్వరాజ్య పక్ష నాయకత్వము వహించుగౌరవము నొందిన నాకు స్వరాజ్యపక్షము తరపున స్టేటుమెంటు నొసంగుట కనుజ్ఞయిచ్చెదరా? ఖాను పురమందు నిశ్చయింపబడి ధీర్ఘ ధౌరత కాంగ్రెసు సంఘముచే పునః స్పష్టికరింప బడిన రీతిని స్వరాజ్యపక్ష సభ్యు లెల్ల నేడు శాసనసభ నుండి వెడలిపోయెదరని మీకు బహుశః తెలిసి యుండును. ప్రజల అనుమతి ప్రకారముగ పరిపాలన ప్రభుత్వము గావించుచున్న దనునట అంతమొందించుటకు గాని లేక కాంగ్రెసునందు ప్రజలు ప్రకటించిన రీతిని ప్రభుత్వము నడపుటకు విధానమును సంస్కరించుటకుగాని సమకట్టి రెండుసంవత్సరముల క్రితము మేము శాసనసభ ప్రవేశించితిమి. మా ఆశయములను సంపూర్ణముగ నెరవేర్చలేక పోయినను, ద్వంద్వ ప్రభుత్వము హితమార్పుటయందు మేము విజయ మొందితిమి. పాలకుల అభిప్రాయము నంతమాత్రమును గౌరవింపకుండ యిండియను సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగుల యేజెంట్లచే పరిపాలన కొనసాగింపబడుచున్నదని నేడు మేము స్పష్టము చేసితిమి.

విధానము సమర్థనీయమైనది

మేమువలంబింప నున్న చర్య సమంజసమైనదిగాదని ఎవ్వరును తుణమాత్రమైన దలంపవలదు. ప్రకృతమును భారతీయుల పరిస్థితులందు మేము అవలంబించిన మార్గమే లాభకరమైనదని మేము సంతసించుచున్నాము. కపటవేషము ధరించి నిరంకుశత్వము లేదని దోషించు నిరంకుశ్యము నాశనముచేయుట కంటే స్పష్టముగ నున్నట్లయి కృపలవేషధారణ లేనట్టి నిరంకుశత్వమును సుశుభగా నశింప జేయవచ్చునని మా అభిప్రాయము. నిజస్వభావమును గుర్తించుకొన వేషధారణము చేసికొనిన బురాక్రసీస్వభావమును మేము ప్రత్యేకముగ స్పష్టముచేయుటయొక్క, ప్రజల ఆశయము హక్కులను శాసనయందు వ్రాము ఖ్యముగ స్పష్టము చేసితిమి.

ప్రభుత్వవైఖరి

ప్రజలకోర్కెల యెడ ప్రభుత్వవైఖరి యెటులనున్నది? కఠిన నిర్బంధపట్టుల రద్దు చేయవలసిన మేముగోరితిమి అందులకు బెంగాలు ఆర్థిక సభ ప్రభుత్వము గావించెను. రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదలచేయగోరితిమి. ఈ సభ సభ్యుల నిర్ణయిత ప్రతిపాదనలను మూడుమూడు బెంగాలు యువకులను ప్రభుత్వము నిర్బంధించెను. ఈ శాసనసభయందలి స్వతంత్ర సభ్యుడు చెప్పిన మితమైన తీర్మానము అధికసంఖ్యాకులచే ఆమోదించబడినను ప్రభుత్వము దానిని బట్టదాఖలు చేసెను.

దేశబంధువుయొక్క నిలుపు

అఖిల భారత దేశమందును దేశబంధు చి తరంజనదాను వంటినిరుడు జనించలేడు. అట్టియొధుడు నిర్యాణములకురెండు

మానములపూర్వముగావించిన కాంతి వచనములు నిరాకరింప బడెను. మాడిహండులను నిరాకరింపుట దేశమునకు లాభకర మేమో యెవరెందులకు. శ్రీరాజోపనిషత్ విచారణగావించ ప్రచారకులను దేశభక్తులను నిర్బంధించి నిర్ణయతోను, కూర ముగను దేశీయుల కుత్తుకల్ల బిగించినగాని దేశీయులు నిస్సహాయ తనగు ర్చించి యీ విదేశ పరిపాలనను దొరికించుటకు ప్రయత్నించిన సత్వర స్వాతంత్ర్యము స్థాపించుటకొరకు ప్రభుత్వము యొక్కదుష్కారము లవసరమేమో.

దేశమందు ప్రచారము నల్పదరు

ఇంతవరకు మేము కాసనసభయందు అవలంబించిన విధానము ప్రజల ఆమోదము నొందినదియు లేనిదియు తెలిసి కొన మేము ప్రచారము నల్పదము. భావియందు మేమునుకరింపవలసి యున్న విధానమును గురించి ప్రజల మాండేటు దీసికొనెదము. ప్రజలనుండి నూతన బలమును ఉత్తేజమునుబడయుటకు మేము దేశమందు ప్రచారము చేసెదము. మా విధానమును తప్పక మా దేశీయు లామోదించి మా పక్షమునే బలపరచి ముమ్మలనే అధిక సంఖ్యాకులుగా కాసనసభకు ప్రజతంపెద రను దృఢ విశ్వాసముతో మేము వెడలిపోవుచున్నాము అప్పుడుకొన్ని సంఖ్యాకులు గనండి మేము పడిన చిక్కులకలలోని వార్తయగును. సంఖ్య వింపనున్న వానిని గురించిగాని యిటుల విషయములు తలపింప నున్న వనిగాని నేను ముందుగ తెల్పను. 1927-వ సంవత్సరము లో అధిక సంఖ్య గలవారమై కాసనసభయందు ప్రవేశించినను బుర్రాక్షి మూర్ఖత్వము యను బట్టిన కుండేటికి మూడేకొమ్మిలనియు దన పంతమే నెగ్గవలయుననియు దలంచి ప్రజా ప్రతినిధుల ఆశయముల గౌరవించ నిర్మొడవ్యాయ మగునట్టియు స ఫ లీ కృత మ గు న త ర మార్గ ము ల ను నిరాయుధులు, పతితులు, విదేశ పరిపాలనచే, వేధింపబడు భారతీయులు అవలంబింప వెరవరని నేను నిశ్చయముగ తెల్పుచు న్నాను.

నాతరపున పక్షసభ్యులకరవునను సభనుండి వెడలిపోవుట కనుజ్ఞ నీయవలసినదని నేనుగోరుచున్నాను.

వీరవండుగయందు కాసనసభ సమావేశమగు

గంటలు

వీరవండుగ జూమటకు సభ్యుల కవకాశము నిచ్చుట కొరకు ప్రతిదినమును మధ్యాహ్నము 2 1/2 గంటలు మొదలు రేపే గంటలవరకును తెక్కిన భూవేదికనువలందు కాసనసభ గూడుటకు గవర్నరు నియమించెను.

శ్రీమాన్

యన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

స్వరాజ్యపక్ష ప్రచారము

బొంబాయి నభలో నుపన్యసించుట

(శ్రీశైవ)

ధర్మి, మార్చి 18:— శ్రీమాన్ యన్, శ్రీనివాసయ్యంగారు యింటికి అభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభకు వచ్చి నేడు రాత్రి బొంబాయికి బయలుదేరి వెడలిరి. మద్రాసుకు బోవు లోపల బొంబాయిలో అయ్యంగారు కొంత ప్రచారము ను జేసెదరని తెలియుచున్నది.

బొంబాయి బహిరంగసభ

బొంబాయి, 16:— మద్రాసు స్వరాజ్యపక్ష నాయకులగు యన్, శ్రీనివాసయ్యంగారు బొంబాయిపొరుల సభయందు నిన్న సాయంత్రము పాల్గొనిరి. కే, యస్, నారిమ నుగారధ్యక్షత వహించిరి.

కాసనసభా నిర్ణయనాథము ఆయన యిటుల

జెప్పెను:—

స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు కాసనసభల నుండి వెడలిపోవుటను గురించి విమర్శ జేయువారు వచ్చే యెన్నికలలో విజయము గాంచుటకు యిదియొక యెత్తు యెత్తిననుట న్యాయముకాదు. దీనియొక్క నిజమైనయర్థము కాసనసభలందు పెద్దపక్షము అనగా కాసనసభచే భారతదేశీయ మహాసభ అధికారము క్రింద జేరినవని యిందు మూలముగ మొదటిసారి వ్యక్తమైనది. గత వత్సరము వరకు స్వరాజ్యపక్షము కాసనసభలోనికి బోవుటకు పూర్తిగ లై సెన్ను ఉండెను. కాని కాన్పురు తీర్మానము కాసన సభలను భారతదేశీయమనునట్లు గూడ అల్లరి తెట్టుటకు వానినివట్టి, తేసి లేచినట్టిరి. సంస్కరణముల చట్టబంధనలందు

అనునకు నమ్మకము లేదు. చట్టబంధన లెంతవఱకుగ నున్నను నియోజకాధికారములు యీచట్టము ప్రకార విాయబడినవి. విశాలముగ నుండి ప్రజాప్రతినిధుల పేర జరుగుచుండు నన్యాయములను జరుగకుండజేయుటకు పిలు గలరు.

హిందూమహమ్మదీయసమన్వయ

గత వత్సరము హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ లిఖిత్వ ద్వి గాంచెను. ఈ విషయము న ఆ సవనముగ భయము యొక్కవయ్యెను. జాతిమతవిధానము స్వారాజ్యము సంపాదించుటకు పిలుగాదనియు, యిప్పుడు జేయవలసినది మరెయ్యక జాతిమతముకన్న యొక్కవ హక్కులను సంపాదించుటయనియు నమ్మకమేర్పడుటవలన అవిసీతి యొక్కవై నది. రెండుజాతులలోను పూర్వాచార పరాయణులు నిజముగా తమ మతములందు నమ్మకముగలవారు గలరు. కాని వారు యేవోత్సరములకు అసత్వార్యముల బట్టుకొనియుండుదురు. నేను పూర్వాచారపరాయణుడగు హిందువునై. కాని హిందూస్వరాజ్యముని నేను భావమున నెప్పుడును దలంచియుండలేదు. దానికి ని దేశమున విద్యుక్త మునకును యెప్పుడును మడిచెట్టలేదు.

స్వరాజ్యపక్ష మెట్టిది?

స్వరాజ్యపక్షము విభేదముల గల్గించునదను నూతన సత్వముగాదు. స్వరాజ్యపక్షమునకు రెస్పాన్సివు పక్షమునకును భేదము స్పష్టము. ఈ విషయమై మహారాష్ట్ర మిత్రులయొంతగట్టిగనున్నను ఆంధ్రులు నైత్యము మాత్రము సాన్వయముగాదు. అందుకని ఆ పక్షము అపజయము గాంచినదికాదు. కాని మేజారిటీ నిర్ణయమునకు లొంగి పని జేయునెడల ప్రజా స్వత్వకారణముకై భావముతో పని జేసినట్లుగును."

అంతట స్వరాజ్యపక్ష కార్యవిధానమునందు విశ్వాసము తెల్పుచు తీర్మానము గావించబడెను.

శ్రీనివాసయ్యంగారు స్వరాజ్యపక్ష ప్రచారమునకు గాను దేశమునందు సంచారము జేసెదర.

* * *

స్వరాజ్య రెస్పాన్సివుపక్షకృతము:

బొంబాయి, మార్చి 18:—శ్రీనివాసయ్యంగారు రిచటికి 16 వ లేదే వచ్చినపుడు కొన్నిరోజులుండి రెస్పాన్సివు సమాకార పక్షమువారును, స్వరాజ్యపక్షమువారు యొకమై యెన్ని కలకు ఒకటే పేరుతో నిలచునటుల జేసెదరని తెలియుచున్నది. ఇందులకు ముందుగభ జరుపుటకు ప్రయత్నములుగూడ జరుగుచున్నవి. రెండు పక్షములను ఈవిషయమై సమన్వయము గురుర్చుకొనట కిష్టపడుచున్నవి.

(ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రదేశ

కళావంతుల సంస్కరణసభ (కృష్ణాజిల్లా) గుడివాడ

ఇదివరలో ప్రకటించిన ప్రకారము ఈసభ 1926 సం॥ ఏప్రిలు 13-4వ తేదీలయందు (శనివారము—ఆదివారములలో) ఈజిల్లామందు జరుగును.

సంఘసేవతత్పరులును, కాకినాడనుండులి క్రిపితాపురమహారాజా గారి కళాశాలలో ఉపాధ్యాయులును— నగు మ. రా. శ్రీ కాళే నూర్యప్రకాశం బి. ఏ. యల్. టి గారిని మహాసభకు అగ్రాసనాధిపతిగను, ఆంధ్రదేశమందు ప్రఖ్యాత పురుషులును, మృదంగవిద్వాంసులును నగు మ. రా. శ్రీ అశ్వధాటి రామమూర్తి గారిని ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొన జేసెనది. ఈమహాసభయ లిరువురు తమసమ్మతుల నొసంగియుండుటచే సభాప్రయత్నములు చురుకుగ జరుగుచున్నవి.

ఆంధ్రదేశమందులి కళావంతుల స్త్రీపురుషులకల్ల ఆహ్వానము లందజేయవలయును గావున తమగ్రామమందులి కళావంతుల పేర్లను నామ పంపుటకు ప్రార్థించు చున్నాను.

గుడినేవ సుబ్బయ్య.

గజ్జికితైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-4-0

గజ్జ, చీడ శరీరముంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నకల్లలకు విశేష బాధను గలిగించుచున్నది. ఈ తైలము నాలుగు పూలులు రాచిన గజ్జ, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును. వెలకన్న పొట్టుఖర్చు లధికముగను గాన ఇతరమందులతో కలిపి తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

ఇందూరుమహారాజు తుదిఘన కార్యము

"ప్రతాప"పత్రికపై విధించిన ఆంక్ష తొలగించుట

(శ్రీశైవ తం.)

కాసుపూరు, మార్చి 16:—1921 జనవరినుండియు ఇందూరుసంస్థానములోనికి రానీయకుండు ఆంక్ష వేయబడిన ప్రతాప పత్రికపైగల ఆంక్షను యిందూరు వహారాజు తొలగించెను. ఇదియే దీరు గావించిన తుదిఘనకార్యము. ప్రతాప పత్రికపై యిట్టిఆంక్షలు మరిపడిగలవు. గ్వాలియరు జయపురం, తోధపురం, ఉదయపురం స్థానములు ప్రతాప పత్రికను ఆంక్షవేసిన సంస్థానములలో అగ్రస్థానమును వహించుచున్నవి.

శ్రీగూడూరి రామచంద్రరావు, శ్రీబులుసు

సాంబమూర్తి పంతులుగార్ల పర్యటనము

యేలూరు

ది 16-26 సం॥ తేదీని సా 5 గంటలకు శ్రీయోగి రామచంద్రరావుగారు శ్రీబులుసు సాంబమూర్తి పంతులుగారు యేలూరు వంగాయగూడెం వచ్చిరి. రామాలయము చూచిరి. అటు తరువాత మాలపల్లి అంతయు తిరిగి చూచిరి. పంచములబావిదగ్గరకు వెళ్లిరి. అచ్చట వంచమస్త్రీలు నీళ్లు తోడుచుండగ శ్రీ సాంబమూర్తిపంతులుగారు, ఈమయ్యలో నీరు పంచముల కొకరికేనా, మాదిగవారుకూడా తోడెదరా అని పంచమస్త్రీని అడుగగా, మాదిగవారు మాలల నయ్యలో నీరు తోడ కూడదనెను. శ్రీ సాంబమూర్తిగారు మాదిగవారు మీనూతిలో నీరు తోడితే మాపంచములు మాదిగలను చావగొట్టెదరని ప్రత్యుత్తరము పంచమస్త్రీ చెప్పెను.

అచ్చటనుండి మాదిగపేటకు వెళ్లిరి. మాదిగలంతయు నిలువబడి శ్రీవార్లకు నమస్కరించి వారి సంగతులన్నియు చెప్పకొనిరి. శ్రీగూడూరి రామచంద్ర యోగీంద్రులవారు మాదిగలున్న కుటీరములలోదూరి యీ ఇంటిలో యెంతమంది యుండెదరని మాదిగలను అడుగగా, చతురం సుమారు 80 గజములగు కుటీరములలో 10 మంది ఉండెదమనిరి. అందుకు శ్రీవారు కొంచెము విచారగ్రహణైరి. అచ్చటనుండి పాకీవారిపేటకు వెళ్లిరి. పాకీవారి ప్రతి యిల్లును చూచిరి. వారి దైవధర్మి, దేవాలయములు, పాకీవారి పెద్దపెంతుట్టి వారి శాగరికత చూచి శ్రీవారలు ఆశ్చర్యపోయిరి. మీ పంచములలో కూడా ఇట్టివారు నాకు ఎచ్చట కనిపించలేదని శ్రీవారలు నడిచిరి. వీరికి యే ఆదిమాంధ్రులుగాని యే ప్రచారకులు ఇంతవరకు పాకీవారికి యే మియు బోధించలేదనియు మాయంతట మేము కలపవర్తములు తాటివాసములు బల్లులు వర్తకము వల్ల వైకి తీసిమని పాకీ నాయకులు చెప్పిరి. తరువాత మాదిగపేటకు వెళ్లి అచ్చట మాదిగలు అంతయు కలిసికొనిరి. మాదిగలకు శ్రీమాతే నారాయణ రావు జమిందారుగారు రూ 150-0-0 విరాళముతో కట్టించిన దేవాలయము చూచిరి. అందుకు సంతసించిరి. మీదేవాలయము నకు రూ 6-0-0 ఖరీదుగల శ్రీరామపట్టాభిషేకమహోత్సవపటమును పంపెదమ. ప్రతిరోజున మీరు రామాలయమున భజన చేయవలయునని శ్రీరామచంద్ర యోగిగారు చెప్పిరి. అటులనే చేయుదుమని మాదిగలు నెలవిడిరి. అంతట శ్రీరామచంద్రరావుగారు శ్రీతల్లాప్రగడ పానకాలరావుగారి యింటికిని, శ్రీసాంబమూర్తిగారు శ్రీ అత్తకూరి గోవిందాచార్యులుగారి యింటికి వెడలిపోయిరి.

(అత్తైల మూర్యనారాయణ)

హిందీ తెలుగు-

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట విలయిన సులభతైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష	0-6-0
మొదటి వాచకము	0-6-0
హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ	1-0-0

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము మద్రాసు,

చదువుడు

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

యోచింపుడు

కొనుడు

కామినియానూనె

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడుచు, వాటి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగమును హెచ్చింపును. పుష్ట్యందు గలుగుమంటను పారద్రోలును, బట్టలను మాన్పును, రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన మువాసగలదు. ఉపయోగించిన తగవాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చలనమును, మంచియోచిన ను గలిగించును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన ఆత్మగృహీతగణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడి యున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.

దివాక్ చందు భండారి, అమృతపర పంజాబునండి వ్రాసినది:—
“మీ కామినియానూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసిపంపును.

దీనిని ఉపయోగించుటకుమరువకును. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర రూ 1-0-0 పోస్టుఖర్చు 0-8-0 ప్రత్యేకము
5 ” ” 2-10-0 ” 0-12-0 ”

హెచ్చరిక:—కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి వాగరికగ్రామందు దుకాణమునందు తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుణులుగల తక్కువరకము నిచ్చి “ఇది సర సము, శ్రేష్ఠమైనదని” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార తంత్రములనుమీరు లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్ప మరేదియు వాడకూడదని, నిరపరమకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికి రాజువంటిది ఓటో డిల్ బహారు
వాడబడిన వారందరిచే చాలగొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరు మాలయందు కొని చుక్కలను వేసిన కొద్దగా కోసిన పుష్పములవలె మీచుట్టు ప్రక్కలకు దానివాసన వ్యాపించును.
దీనిని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మీరెప్పుడును దీనినేవాడుదురు.
1 బుడ్లి బుడ్లి 1 కి ధర రూ 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు రూ 0-5-0 ప్రత్యేకము
1 ” ” 1-4-0 ” 0-5-0 ”
కాంటిన్ బుడ్లి 1 కి ధర రూ 0-2-0

పోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
285, జామ్నామనీడు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

126

డాక్టరు ఆసిబెనెంటు

భవిష్యత్కార్యనిర్ణయము

(ఫీల్డ్)

కలకత్తా, మార్చి 16:—ఇప్పుడు కలకత్తా లో నన్ను ఆ నీ తెనెంటుమ్యుగారితో ఫీల్డ్ వెన్ ప్రశ్నించి ఆమె యిప్పుడు వెంటనే చేయునున్న కార్యనిర్ణయమునుమార్చి ప్రశ్నింపగా నిటుల జెప్పెను:—ఇప్పుడు నేను వెంటనే జేయవలసిన పని బెసాంటు సత్రా మానిఫెస్టోను భారతదేశమునందు బలము సంపాదించుటయే యున్నది. దేశములో నన్ని ప్రక్షులవారికి 109 మందికి ఆహ్వానముల బంపితిమి. అందు గావించబడిన నూచన లంగీకరించువారు ఏప్రిల్ 28, 29 తేదీలందు బొంబాయిలో జరుగనున్న సభకు వచ్చెదరు. ఆచట నందరను కామనవెల్లు బిల్లును వచ్చే యెన్నికల సందర్భమున బలపరచుటకు ప్రయత్నముల జేసెదరు. నా ప్రయత్నము భారతదేశము తన వ్యవహారములను తాను జూయకొను నటుల పార్లమెంటునందు కామనవెల్లు బిల్లు నంగీకరింప జేయుటయే.”

రెస్పాండిపు సహకార పత్రికమునందు జేరుటవలన యెన్ని క చారులవద్దకు ఆదేశమయ్యే పోయెదరా యని యడుగగా, బెసాంటు యిటుల జెప్పెను: “అయ్యది అభ్యర్థియొక్క రాజకీయ కార్యవిధానమునుబట్టి యుండును. రెస్పాండిపు సహకారము రాజకీయకార్యవిధానము గాదు. అది ఒక పద్ధతి. నేను నలు హోయాలకు స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థికి పోటీగనుండి ఉభయముల రెస్పాండిపు సహకారపత్రికమువారైనయెడల నేను హోయాలకు వోటు జేసెదను.

ఉయ్యాలవాడ

మాయూర, శ్రీయుత గట్టుపల్లి వెంకట సరసయ్య గారు, తమగృహమున వివాహకాలమున, విఖ్యాత శతావధానులును, గవిసంహితరుదాంచితరులు నగు బ్రహ్మశ్రీ, రాజశేఖర వెంకటేశ్వర కవులను రప్పించి శతావధానమును జేయించిరి. గొప్ప విద్యత్సభ సమావేశమయ్యెను. ప్రశ్నములన్నియు బ్రత్యేక శ్రద్ధతో నతికఠినములుగ నెర్పఱుపఱుచి యుండెను. కవిగీరి హు లసాధారణ ధారణాభోరణులతో నన్నింటి నెదుర్కొని సమంచితరసాలసిత విధిమునక గవనముచెప్పిరి.

అవధానాంతమున నీకవి వతంసులకు స్వర్ణపతకములును విద్యవృద్ధులకు “అవధాని పంచానన” బిరుదమునొసంగి సత్కరించిరి. ఇట్టి విద్యత్సభలు ద త్తమండలముల నలంకరించి యుండుట మాభాగ్యవి శేషము.

పాణ్యం లక్ష్మీనరసయ్య

కరిమేహమువలన ఆరచేతులలో నల్లమచ్చలకు క్రూరమయిన చర్మవ్యాధికి చికిత్స

అయ్యా, చాలాకాలమునుంచి నాచేహములోని రక్తము చెడి ఆరచేతులలో నల్లమచ్చలుపుట్టి చర్మము చిరునెక్కి పరిబాధపడుచు అనేక వైద్యులవల్ల పలువిధములయిన మందుల తినియు నిష్ఫల మనోరథుండనై తుదకు మద్రాసులో బ్రాడ్వే నెం 159 రున యుండు ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్, బ్రాడ్వే వైద్యశాలకు డాక్టరు సై వైద్యపతి కోట జయరాము నాయుడుగారితో యోచించివారు నావ్యాధిని గుర్తించి యివ్వబడిన ఖర్చులకి సంబంధించిన కొన్ని మందులను యివ్వగా, వాటిని నేవించిన పూర్వము 15 దినములకు నాకు అంతటి స్వల్ప కాలములో గుణము గలుగునని తలపనికాలములోనే ఆశ్చర్యము గలుగునట్లు నాచేతులలోని మచ్చలు దూపుమసిపోయి క్రమేణ పూర్ణ ఆరోగ్యమును బొందినందుకు నాకు సదరు డాక్టరు వారియందుగల కృతజ్ఞతను యిందువలన వెల్లడికేయవచ్చును. ఇలాటి క్రూరచర్మవ్యాధిగలవా రెవ్వరేనియు యీడాక్టరుగారి చికిత్సతోనై వారిచ్చు ఔషధము నేవించిరేని వారున్న నావలెనే ఆరోగ్యభాగ్యము వనుభవించురని దృఢముగా నమ్ముచున్నాను.

క. ఎ. వ. పార్థసారథి మొదలియారు, మద్రాసు } లింగసముద్రము జుమిందూరు, స్విట్జర్లండ్, మెనరన్ 18-8-26 } హోఫ్ ప్రొడక్టు అండు కంపెనీ, మద్రాసు

మంచిపనితరము! సకాలమునకు నగలు తయారుచేసి యిచ్చుట సరసమయిన మజూరి

వారి స్వలాభముకొరకే ప్రతియొకరున్న దీనిని గమనింపవలయును అన్ని విధములయిన బంగారుసామానులు. గాజులు, గొలుసులు, కాసులపేరు, వడ్యాణములు, నాగవత్తులు, పుంగరములు వస్త్రా నగలున్న చెంబులు, లోటాలు, కప్పులు, వెండిసామానులు, కుంకుమధరిజే మొదలు నీళ్లుపోసుకొనే పెద్దఅండాలువర్కు సకలవిధమైన సామానులు ప్రస్తుత నాగరికతనుబట్టి అందముగాను కుభ్రముగాను తయారుచేసి యివ్వబడును.

శ్రీ.లక్ష్మీ వర్మ

తంజిలివాసం. } పొప్రయిటరు, మే. సత్యనారాయణాచారి, “సత్యవర్మ” } నెం. 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యరు వీధి, మద్రాసు.

జి. యె. శెట్టి. స్థాని ఏజెంట్లు, 2/19, చైనాబజారు మద్రాసు.

విల్సన్ గాగుల్స్

సూర్యుని ఉష్ణమును ఆటంకపరచునట్టి అసలు విల్సన్ గాగుల్స్ నే కొనుడు.

ప్రేమునందు విల్సన్ పేరుఉన్నదాయని గమనించి తీసిన, చౌకయైన అదేమాదిరి గాగుల్స్ ను మోసపోయి కొనరు.

వల్లర్ మాక్స్ అండు కో., ఇన్క్.
ఇండియాకు ఏజెంట్లు, ప్రతినిధిగా నుండువారు.
మెనరన్ విల్సన్ అండు కో., పోస్టుబాక్సు నెం 2 మద్రాసు.

భారతీయ పౌరసత్వములు

వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము-స్వేచ్ఛాగమనము

రై. ఆ. వి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి

రెండవయువన్యాసము

“భారతీయపౌరసత్వము అని చెప్పిన యెడల ఆంధ్రముండును భారతీయ పౌరులు అనుపదమునకు ఆర్థములేదు” యెట్లు ఆనందము వి. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు భారతీయ పౌరసత్వము సాయంత్రము ఆంధ్రమున హానిండు, భారతీయ పౌరసత్వముల గురించి రెండవ యువన్యాసమును ప్రారంభించుచు, తాను కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయములందు దొంగిన యువన్యాసములను వివరించుచు, ఆచార్య పర్వ ప్రభుల చంద్రరాయగారు ప్రార్థనముగ నుడిచి యుండిరిని తెలిపిరి. ఒకానొక భూగోళశాస్త్రజ్ఞుడు “మంచుగడ్డదీని”ని గురించి మాటలాడుచు మాడుమాటలలో నాడివినంత ను వర్ణించెను. అచ్చట “సేమియు లేవు”. ఈపదములు భారతీయ పౌరసత్వములను నిర్ణయించుటకు సరిగ్గ సరిపోవును (నవ్య) అని మరొకొందరు ప్రముఖులు నుడిపిరి. భారతీయ పౌరసత్వములగురించి యువన్యాసించుచువును మీపని చాల నులభమని మరొకొందరు మిత్రు లెకపెక్కుములాడిరి. ఇందు చాల సత్యము లేకపోలేదు. అయినను దీర్ఘముగ విచారించు నెడల ఆవర్ణనలందు చాల అతిశయోక్తి గలవని మనకు గనిపింపగలదు.

వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము

పౌరునికి, అన్నిటికంటె ముఖ్య ప్రధానముగ హక్కు వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము. ఏదేశమునందెన్ని విప్లవములు సంభవించినను, ఎన్ని సామ్రాజ్యములు జరిగినను ఈ హక్కుకొరకే ప్రస్తుతము మనదేశము ప్రజావాంఛావ్యక్తియందున్న హక్కుగూడనిదియే. ఏ వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము నైనను, కొంతపరిమితియందునును విషయము నాకుచెలియును. అట్టిపరిమితి ప్రతివాగ్ధిక దేశమునందును నుండును. అదేవిధము మనదేశమునగూడ నుండవచ్చును. అట్టిపరిమితులు సంతోషము కవనరము. మనదేశమున వ్యక్తిస్వాతంత్ర్య మిండుకంతయైన లేదని చెప్పునపుడు హరిమితిని గమనించియే నుడువుచున్నాను.

ఉద్వేగులు-నిరంకుశాధికారములు

దుర్వినియోగ మొనర్చుట

ఈదేశములో నధికారులకు గల నిరంకుశాధికారముల సంఖ్య చాలపెచ్చు. సంఖ్యపెచ్చునాత్రమే గాదు. బాధ్యతను గుర్తింపకుండ, ఆనిరంకుశాధికారముల దుర్వినియోగ మొనర్చుట గూడ చాలతరుచు. చాలస్వల్పవిషయములందుగూడ పీరినిరంకుశాధికారముల నుపయోగించుచుందురు. అందుచే మన మీవిషయములగురించి మాటలాడునపుడు తీవ్రమునిరంకుశాధికారముల గురించి మాత్రమేగాక, నాని నతితీవ్రంగా తరుచు ఉపయోగించు దురలవాటుగూడ తీవ్రముగ ఖండింపకుండనుండజాలము. ఆయధికారములు, ఆంగ్లేయదేశపు శాసనములనుండి మనశాసనములలోనికి కాపీకేయబడినవిషయము నిజమే. అంతమాత్రమున, ఆంగ్లేయదేశమున ప్రజలనుభవించునంత స్వాతంత్ర్యమును మనమును అనుభవించుచుంటిమని యెందుల చాల పొరబాటు. ఆంగ్లేయదేశమున, న్యాయస్థానములు, పౌరులహక్కులను నెల్లప్పుడును కంటికి రెప్పవలె సప్రమత్తో కాపాడుచుండును. అంతయిగాక, ఆంగ్లేయదేశమున ప్రజాభిప్రాయమునకుగల బలముమరియేదేశమునందును గాంచజాలము. ప్రజాభిప్రాయమున కచ్చటియధికారులు గజగజలాడుచుందురు. అందుచే నాదేశమున అధికారుల కెట్టి నిరంకుశాధికారములున్నను, తప్పనిసరియైనచో దప్ప యెన్నడును పయోగింపకు. ఇందుకు నిదర్శనముగా ఇంగ. పీ. కోడు 124 (ఎ) సెక్షనును (రాజద్రోహము) దీనుకొనుడు. ఈసెక్షను, ఆంగ్లేయదేశపు పీనుల కోడునుండియే కాపీకేయబడినది. అయినను ఆంగ్లేయదేశమున సీసెక్షను నుపయోగించుటకు పూర్వము చాల జాగ్రత్తపాించెదరు. మనదేశమునం దట్లుగాదు. ప్రభుత్వమును ఏమాత్రము విమర్శించినను అధికారవర్గమువారి సెక్షనును పెట్టనే ప్రయోగించెదరు. తపాలాశాఖవారు, పౌరులబాలుల తెరచిచూచు నధికారమునుజూచుడు. ప్రత్యేకవ్యక్తుల జాబులను తెరచిచూచుటలో మనదేశమునం దధికారులు తీసుకొను స్వాతంత్ర్యము మరియేదేశమునందును గానరాదు. కొన్ని అసాధారణపరిస్థితులందు ప్రజాభిప్రాయమునకు ప్రభుత్వముగలగునని గట్టిఅనుమానము గలిగినపుడు మాత్రము ప్రత్యేకవ్యక్తులబాబులనధికారులు తెరచిచూచునధికారము చాలదేశములలోగలదు. ఆంగ్లేయదేశమునందు ఏమృత్యుగూడ అమానుషముగ కారణము లున్నచో దప్ప ఏ ప్రత్యేకవ్యక్తియొక్క బాబులను తెరచిచూచుట కుత్తరవోనర్చుదు. ఆంగ్లేయదేశము

(ప్రజాభిప్రాయముల మట్టిది. మనదేశమునం దీయధికార మెంత తరుచుగా నుపయోగింపబడుచుండునో మనకందరకును పరిచయమే. వీరిని గట్టిగా దబాయించి అడిగి తే, తాము తెరచిచూడలేదని అభిప్రాయములేదరు. (నవ్య) లేకనాతే, ఏమో పున్నవి లేనివి నాలుగుసాక్షులు గల్గించి చెప్పెదరు. అందు ముఖ్యముగా రాజకీయనాయకుల బాబులను తెరచిచూచు నిదర్శనములకు అంతమేలేదు.

మొదటిశాసనసభలు చేసిన ఘనకార్యములు

ఈసందర్భమున నొక్కమాట చెప్పవలసియున్నది. సంస్కరణలు ప్రకటించెట్లుబడిన తరువాత మొదటి శాసనసభలలో ప్రభుత్వ సభ్యులకును, శాసనసభ్యులకును చాల సహకారముండెను. అందుచే కేంద్రశాసనసభలందు మేమప్పుడు, జనులకు సంతృప్తి గలిగించు చట్టముల గావించు నట్లు ప్రభుత్వమువారిని ప్రేరేపించ గలిగితిమి. అప్పుడు చాల నిరంకుశశాసనములు రద్దుచేయబడినవి. ఇంకను మరికొన్ని నిరంకుశశాసనములు నిలబడియున్న వను విషయము నిజమే. అయినను మొదటి శాసనసభలు జేయగలిగిన పనినిమాత్రము, తాత్కాలికోదేశము నందు మరచిపోగూడదు. నిరంకుశశాసనముల రద్దు జేయుటయేగాక, వ్యక్తిస్వాతంత్ర్య సంరక్షణ కార్యవనరుల పీఠముకార్యము శాసనమును గూడ మొదటి శాసన సభలే యొనరించెను. ఇదివరకు మనదేశమునందలి హైకోర్టులకు ఆకోర్టులన్న నగర సరిహద్దులకు వెలుపలనుండి వ్యక్తుల రక్షణకును, పీఠము కార్యము ఉత్తరువు నొసరు నధికారములేదు. ఈశాస్త్రశాసనము నందు అన్ని హైకోర్టులకును ఆయధికార మొసగబడును. ఈసదుపాయములను, ఎంతయోమంది ప్రజల స్వాతంత్ర్యము రక్షింపబడుచున్నది. అందుచే నీవిషయమును మరువనగినదికాదు.

వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము అంటే ఏమిటి? ఒకానొకవ్యక్తి ఏదైన నేర మొనర్చుటచే విచారణకొరకు దీనుకొని పోబడుటకును, లేక, న్యాయస్థానమునందు బహిరంగముగ విచారణజరిగి, నేరముడని నిర్ధరింపబడి కారాగార శిక్ష విధింపబడినపుడు తప్ప మరెవ్వరను, ఏవ్యక్తిని నిర్బంధమున నుంచరాదు. అట్టివారికి సంపూర్ణముగ స్వేచ్ఛయుండవలెను. ఇది వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము. ఆంగ్లేయదేశములో వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకు మరెట్టి మినహాయింపులును అంగీకరింపబడలేదు. అధికారులు గాని మరెవ్వరు గాని అట్టి స్వాతంత్ర్యము నకు నిరోధము గలిగించి యెడల అట్టి వ్యక్తికిని మానవిధములను పరిహారములు గలవు. అందు మొదటిది పీఠము కార్యము యుత్తరువును పొందుటనిరోధమును గలిగించినవానిని ప్రాసిక్యూషను గావించుట రెండవది. మూడవది సవ్యపరిహారముల కొరకు దావాడెచ్చుట. ఈసందర్భమున ఆంగ్లేయదేశపు న్యాయస్థానముల స్వతంత్రపరత్వమును న్యాయనిరంతము నెంతకొనియాడినను తీరు. న్యాయస్థానములు సామాన్యపౌరుని స్వాతంత్ర్యమును హక్కుల రక్షించుటకుగాను సార్వభౌమునిలో నిరంతర సంక్రామముల నొనర్చిన దీయాంగ్లేయదేశముననే అధికార నిరంకుశత్వములే హింసించబడి కరణువొచ్చిన అనాధనందరిని ఆంగ్లేయన్యాసములు కరణ మొసగి కాపాడు చుండెను. ఆంగ్లేయదేశమున ప్రజలనుభవించు అద్భుతముగ స్వాతంత్ర్యముల కన్నిటికిని, ఆంగ్లేయన్యాసములే కారణమును వాక్యమునందేమాత్రమును అతిశయోక్తిలేదు.

మనదేశమున న్యాయస్థానముల దౌర్బల్యము

వ్యక్తి హక్కుల స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటయందు మనదేశపు న్యాయస్థానములు ఆంగ్లేయన్యాసములందువలె అంత శ్రద్ధపాించుటలేదని ప్రజలలో నొక యభిప్రాయ మేర్పడి యున్నది. ఈ సందర్భమున న్యాయస్థానము లందలి అధికారులను గురించి ఆరోపణ నొనర్చుట నాయభిప్రాయ ము గాదు. న్యాయస్థాన తిరస్కారముల శాసన మిటీవలనే గావించబడినది. అందుచే నేను చాలజాగ్రత్తగా మాటలాడవలసియున్నది. (నవ్య) సామాన్యముగా కొన్ని తరగతుల కేసులందు అతీతముఖ్యముగా రాజకీయ నేరము విచారించుటలో న్యాయయూర్తులు హింసించబడిన ముద్దాయిపైకంటె అధికారులపై నెక్కువ సానుభూతిని గవ్వరులను చాల అతీతము జూపుచుందురు. (నవ్య) ఇందుకు కారణము అందరు పూహించుకొన గలిగినదేదను నేను చెప్పనక్కరలేదు. (నవ్య) ఈ విషయము సంతకంపై తక్కువ తీవ్రముగ చెప్పటకు వీలులేదు. ఇక మనము పలుముయొక్క రెండువైపులను గూడ జూచుటకు కత్తుంపవలెను. మనన్యాసస్థానము ప్రవర్తనకొంత అసంతృప్తి కరముగనున్న విషయమనిజమే. కాని ఒక ముఖ్యవిషయము మనమందరము మరచిపోరాదు. మనదేశమున, అధికారవర్గము, నిరంకుశాధికారులలో తెగబలి

యున్నారు. వారినిరంకుశచర్యలనుండి ప్రజల సేవాత్రము రక్షించి నాన్యాసస్థానములే రక్షింపవలసియున్నది. అందుచే న్యాయస్థానముల నెక్కువతీవ్రముగ విమర్శింపరాదు. సాన్యమైనంతవరకు న్యాయస్థానముల ప్రతిష్ఠను కాపాడుచుండవలెను. న్యాయాధికారుల జీతముల తగ్గింపవలెనని పట్టుపట్టుచుండరాదు. వారి జీతములు తగ్గింపబడినయెడల వారియొక్కయు, వారి కుటుంబముయొక్కయు జీవితసౌఖ్యములకు భంగము గలుగును. వారు మానవాతీతులుగారు. అందుచే వారి సౌఖ్యముల తగ్గించు, నీతిదురమగు ఆకర్షణలకు గురిజేయరాదు. పెద్దయ్యవ్యక్తుల కొరకు అధికార వర్గమువారి అనుగ్రహమునకు ప్రాకులాడ నవసరము లేకుండజేయనియెడల న్యాయపరిపాలనకు తీరని నష్టము వాటిలగలదు.

పౌరసత్వముల రక్షణకు సౌష్ఠవమును న్యాయస్థానము లెంత అవశ్యకమో, సౌష్ఠవమును న్యాయవాదవర్గముగూడ సంత అవసరములే. సౌష్ఠవమును న్యాయవాదవర్గముయొక్క సహాయము లేనిది, ఎట్టి న్యాయస్థానమును సౌష్ఠవముగ పనిజేయజాలదు.

వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును నిరంకుశముగ నిరోధించుట

మన దేశమున వ్యక్తుల స్వాతంత్ర్యమును నిరంకుశముగ నిరోధించుట సర్వసాధారణమై పోయినది. గవర్నరుయొక్కగాని, గవర్నరు జేనరలుయొక్కగాని ఉత్తరువుపైన అధికారులెవరినైన తన కారణములేకుండ నరెట్లు జేయవచ్చును. న్యాయస్థానము లావిషయమున సేమియు జేయజాలవు. ఇవిగాక, అనేక వత్సరములకుపూర్వము, జేరు వుద్దేశములతో సేర్వరుపబడిన రిగ్యులేషనులు, ప్రజా స్వాతంత్ర్యములకు భంగకరముగ తరచు ఉపయోగింపబడుచున్నవి. ఇట్టిసందర్భములందు న్యాయస్థానములు పీఠము కార్యము పుత్తరువుల నొసగుటకు వీలులేదు. ఈవిధముగ నరెట్లుజేయబడినవారి హైకోర్టువారియెదుటకు వెళ్లి న్యాయ మొనర్చవలెనని ప్రార్థించునెడల అచ్చటి న్యాయయూర్తులు, గవర్నరుగారి యుత్తరువునందు అవసరములగు పదములన్నియున్నవాయని పరీక్షించెదరు. సరిగాయున్నయెడల, న్యాయశాస్త్రపు పేజీల నటునిటు కొంతనేపు తిరుగజేసి, తునకు పుస్తకమును నూసి అవశలపెట్టి “భగవంతుడు తోడ్చుడుగాక” అని చెప్పును. (నవ్య) ఈ నిరంకుశాధికారము వంగదేశమునందు తరుచుగా నుపయోగింపబడుచున్నది. వంగదేశమునకు వెళ్లి జూచినవారికే దప్ప ఇతరుల కీ భయంకరచర్యలు సరిగ్గ బోధపడజాలవు. వేలకొలది ప్రజలీ నిరంకుశచర్యలవలన స్వాతంత్ర్యముల గోల్పోయి విడుదల ఎన్నడో యెరుగకుండ కారాగారములందు దిడుములబడుచున్నారు. వీరిని పెట్టు హింసలకు, లెట్టి నెంటు మల్కనీగారి నీవేదకయే నిదర్శనము. ఇట్టి నిరంకుశచర్య లేల నస ప్రభుత్వమువారిని ప్రశ్నించినపుడు దేశమునందు ఆ రాజకీయ వ్యాపించి యున్నది. అందుచే తామును ఇట్టి ఆ రాజకీయ పద్ధతుల నలంబించుచుంటిమని అంగీకరించెదరు. భాగ్యవ్రాణసనము, నందు 72 వ సెక్షను ప్రకారము ఆపత్తయములందు ప్రజారక్షణకొరకు శాసనముల నొనర్చుటకుగాను స్వంతముగనే శాసనముల నొనర్చు నధికారము గవర్నరు జేనరలున కొనగబడినది. ఈయధికార మొకటిరెండు పర్యాయములు ప్రజోపయోగకరముగ నుపయోగింపబడినది. కాని ఈయధికారమే ప్రజాస్వాతంత్ర్య నిరోధమునకుగూడ నుపయోగింపబడినది. ఈయధికారముక్రింద గవర్నరు జేనరలుగారు మొన్ననే ఒక ఆర్డినెన్సును గావించిరి. రద్దుజేయబడిన రెంటు ఆర్డునీ నిరంకుశాధికారములనే ఈఆర్డినెన్సునందు పూర్వరూపముతోడనే చొప్పించిరి. ఈఆర్డినెన్సు ఆరు నెలలును ముగియకపూర్వమే జెంగాలు గవర్నరుగారు మరియొక ఆర్డినెన్సును తయారు జేసిరి. ఇది అయిన వత్సరములవరకును అమలునందుండును. ప్రజాశాంతికి ఉపద్రవకరులగువారిపైననే ఉపయోగింపబడును. అట్టితరి సత్వరులగు మీరెందుకెంత భయపడవలెనని ప్రభుత్వమువారు ప్రశ్నించుచుందురు. అయితే ఒకానొకవ్యక్తి ప్రజాశాంతికి ఉపద్రవకరుడని నిర్ణయించునదెవరు? అధికారులు అటు లనుకొనినతమాత్రమున అతడు నిజముగ నేరముడని యెంచుటెట్లు? నేరా నేరములు బహిరంగవిచారణ జరిగి ముద్దాయి, తన చర్యలను సమర్థించుకొనుట కవకాశ మొసగబడినపుడు మాత్రమే సరిగ్గ చెలికొనుట సాధ్యము గు ను. అట్టి యవకాశ మొసగక యే కొందరు వ్యక్తులు దోషులని అధికార వర్గమువారు ప్రకటించుట కెట్లు సాధ్యముగను? ఎట్టివిచారణ తోడును అవునరము లేకుండ, ఒక్క అధికారవర్గము వారే నేరా నేరముల నిర్ణయింప గలుగునెడల నీన్యాసస్థానము లన్నియు నెందుకు?

నే నొక్క విషయమును చెప్పెదను. న్యాయస్థానము లందు బహిరంగవిచారణ జరిగి, రెండుపక్షముల సాక్ష్యమును పరిశీలించి నేరము గుఱవగువరకు, ఎవ్వరిని దోషిగాని యెంచుటకు వీలులేదు. నేరాకోపణమును, రహస్యముగ నొక న్యాయ మూర్తి విచారించి నేరస్థుడని నిర్ణయించినను, నా కందు విశ్వాసములేదు. న్యాయమూర్తులుగూడ మానవమాత్రులే. వారుగూడ పొరబాటు లొనర్చవచ్చును.

ఈవిషయముల నన్నిటిని ఆంగ్లేయులకు విశేషికిరించిన యెడల "ఇట్టి ఘోరములకు అధికారముల వినవచ్చును నాళేర నుంతురు కంపమే త్రిపుమన్నది. కాని అందుచే మీ కట్లు గాకపోవచ్చును. మే వలవాటుపడియున్నంత స్వేచ్ఛకు మీ రల వాటుపడలేదు" అని ప్రత్యుత్తర మొసగుచుందురు. ఇంత చెప్పి యున్నాడ, తరువాత వారే ఇట్టిశాసనముల నింకను గావించు చుందురు. ఇట్టివిచిత్ర ప్రవర్తనల మానసిక స్వభావమును బోధ జేసికొనుట దుస్సాధ్యము.

సహజస్వాతంత్ర్యప్రియులగు నాంగ్లే య్నిరంకుశవైఖరి నవలంబించుటకు కారణ మేమైయుండునా యని నేను చాలవిచారింపితిని. ఈ నిరం కుశశాసనములు లేనిది, ఈదేశమున తమగనప్రాణులు సురక్షితముగ నుండజాలినది, ఈదేశమున నివసించుచున్న ఆంగ్లే యుల భయము. భారతప్రామాణ్య శాసనసభయందు రౌటు బిల్లును ప్రజాప్రతినిధులందరు నెదిర్చి తీవ్రముగ ఖండించిన తరువాత, ఆంగ్లేయసభ్యులలో ప్రతివారును లేచి, బిల్లును ప్ర శంసించుటను జూచినపుడు నా కీయమనము తట్టెను. ఇట్టి అనుమానముతో నిలువంటి నిరంకుశ శాసనముల నొనర్చుట న్యాయమని నేను చెప్పినపుడు డబ్బిటీ యూరపియన్ సభ్యుల కాగ్రహ ముగలిగెను. ఇదియే కారణమైయుండునని దోచినది నాకొక్క నీకే గాదు ఇందుకు ప్రీతికాన్సిలు న్యాయమూర్తుల తీర్పులందు గూడ ప్రమాణములు గలవు. ఈదేశమందలి బ్రిటిషు అధికారు లిట్టిసిద్ధిపాత్రములకు శాసనముల నొనర్చుటకు కారణ మేమా యని ప్రీతికాన్సిలువారికి గూడ సందేహము గలిగెను. తుదకు వారివిధముగ మనస్సునాధానము నొనర్చుకొనిరి.

"భారతదేశమునందు సిగ్గులు ఆంగ్లేదేశమునందు నలే క్కిరపడి శాంతముగ లేవు. అచ్చట అత్యల్పసంఖ్యాకులగు యూర పియన్లు, అత్యధికసంఖ్యాకులగు దేశీయుల మధ్య నిరంతరీక ప్రవర్తనయందు వసించుచుండవలసియున్నది. అందుచే భారత దేశమున నిట్టి శాసనము లవసరమై యుండును" నుప్రసిద్ధ నాయకుడును, న్యాయవిచారణయందు ప్రమాణికుడును అగు నొకనాయకుడు (గాంధీగారు) ఇటీవల వార్తాపత్రికలం దొక విషయమును వివరింపుచు నీవిషయమునే బలపరిచెను. 150 వత్సరములకాలము మన మాంగ్లేయులతో సహవాసమొనర్చి తిమి. మన మాంగ్లేయుల రక్తపాసవిపాసచే లిపించు పోవు నాటవికజాతివారము గానుని వారి కిప్పటికైనను చెలిసియుండ నలెను. ఈ దేశమునందలి ఆంగ్లేయు లింకను ఈ విధముగ నే నిరంకుశముగ ప్రవర్తింపుచు వారీదేశమున నిలిచియున్నంత వర కును భారతీయులను ఎట్టి హక్కులను నుండజాలనను అభిప్రాయ మును బలపరచుచుండునెడల తుద కది యెటుల పరిణమిం చునో చెలియదు.

దేశమునందు దిప్రమగు ప్రాంతమున నివసించు స్వాతంత్ర్యము స్వేచ్ఛాగమముగూడ ఘోరస్వాతంత్ర్యపు హక్కుతో సమానప్రాముఖ్యమైన హక్కు రాజ్యమునందు తన ఇచ్ఛనువచ్చిన ప్రాంతమునకు జనుటకును, అచ్చట నివాసమేర్పరుచుకొనుటకును ప్రతిపాదనకును స్వాతంత్ర్యముగలదు. ప్రపంచమంటును ప్రతిపాదనకును ఇది జన్మకొక్క గంగీకరింపబడెను. దన్నిరాష్ట్రములందును ఇది జన్మకొక్క గంగీకరింపబడెను. క్రిమియు గంపులకు మాత్రము ఈహక్కు వర్తింపనిమాట నిజమే కాని మిగిలిన పాదులందరకును ఆ హక్కు గలదు. అట్టి సందర్భ మున రాజప్రతినిధిగా రిటీనల బర్యాశాసనసభవారు గావించిన బర్యాక్రిమియు ఎక్కువైన చట్టమున కనుగుణి నొసగుట మిక్కిలి ఘోరము. కొన్ని నేరములక్రింద శిక్షింపబడిన భార తీయులను బర్యాశాసన వైద్యులకు కిశాసన ముద్దేశింపబడెను. అనేకరాష్ట్రముల హక్కులను జర్పివేయుచుగాని అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములందుగాని ఆస్ట్రేలియా యందు గాని మెక్సికో యందు గాని ఇట్టి నిషేధము లే చ్చుటలేదు. అచ్చట ప్రజలు సామాజ్యమునందు తమ కష్టము వచ్చిన ప్రాంతమునకు జని నివసించవచ్చును. బర్యాయందు ప్ర జాభిప్రాయములను ఉద్దేశావధానముననున్న పూర్వీక శాసనమొన ర్చబడెను. ఈశాసనము ప్రకారము 124 సెక్షనుక్రింద రాజ ద్రోహమునకు శిక్షింపబడినవారినిగూడ బర్యాశాసన వైద్యుల

వచ్చును. ఈవిషయమును గమనించిన తరువాత- బర్యాయందు న్యాయమగురాజకీయాంధోళనమును అంగదొక్కిబర్యాశాస్త్రి మును, నిరంకుశాధికారుల స్వేచ్ఛావిహారమున కుద్ధావనముగ నుంచుటకుగా నీ శాసనము గావించబడెనని వేరుగ చెప్పవలసర ముండదు. ఇందువలనను ప్రాథమిక పౌరసత్వముగూడ లాగివే యబడెను.

అధినివేశములందు మన పౌరసత్వములు కాస్త్రీగారుపన్యాసములయందు భారతీయులహక్కు లెటుల నిరాకరింపబడుచున్నదియును వివరించిరి. దక్షిణాఫ్రికాయందు ఏమిజరుగుచున్నదియు మిగిలినదేశముల దెలిసినవిషయమే. మన దేశీయుల కచ్చట కల్పింపబడుచున్న కష్టములును, అసానము లును ప్రతిభారతీయుని హృదయమును, తీవ్రముగ బాధించుచు న్నది. ఆయావేదన నింకను అధికమొనర్చు విషయముల దెలుపుటకు నే నిపు డిచ్చగింపను. అంతియేగాక మీ రప్రార్థ మొనర్చు కొనినను సహించి, మీయావేదనను కొంతవరకైన నుపశమింప జేయుటకు గాను కొన్ని విషయములు చెప్పెదను. ఈయనమానముల నందుచున్నది మనమెక్కడమే గాదు. జపా నీయులు మొదలగు మనసోదర ఆసియావాసులందరు ఇట్టియ వమానములకే గురియగుచున్నారు. శ్వేతజాతు లేదోయొకవిధ మును, ప్రపంచమందు నిన్ని భాగములను ఆక్రమించి, అధికసం ఖ్యాకులగు ఆసియావాసుల నాప్రాంతములను రానియ్యకుండ ప్రతిఘటించుచున్నారు. ఈవిషయమున జపానునంటి బలముగ దేశమే, సామోపాయములే నెటులైన నీసమస్యనుపరిష్కరించు కొనుటకుగాను అమెరికా ప్రభుత్వముతో రాయబారములు జరుపుచున్నవి. వారెంతయో కాలమునుండి రాయబారములు జరుపుచుండియు నింకను విసుగుజెందలేదు. మనమున్ననో 25 వత్సరములుగా మాత్రమే అధినివేశములతో నీవిషయమున పోరాడుచున్నాము. అందుచే నింతమాత్రమునకే మనము శాంతమును నదలి విసుగుజెందరాదు.

శుద్ధిమహాసభ

డాక్టరు మూంజీ అధ్యక్షోపన్యాసము

ధిల్లీ, మార్చి 14:— శుద్ధిమహాసభ నేడు సాయంత్రము డాక్టరు మూంజీ (నాగపూరు) అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. స్వామి శ్రద్ధానందులవారు అధ్యక్షుని సభ ప్రారంభము జేయవ లసినదిగ కొందరు శుద్ధియద్యమచరిత్రను చెల్చి హిందువులైన వారందరును దానిని బలపరుపవలెనని చెప్పిరి.

అధ్యక్షప్రసంగము

డాక్టరు మూంజీ ప్రగించుచు శుద్ధి యనునది దేవశస్త్ర తులనుండి యుత్పన్నమయ్యెననియు, అయ్యది మహమ్మదీయు లు భారతదేశమునకు వచ్చినపుడు వ్రాయబడెననియు జెప్పిరి. ప్రస్తుతము శుద్ధిఉద్యమము మలబారులో రెండుమాడు వేల మంది హిందువులు బలనంతముగ ఇస్లాములోనికి చేర్చుకొనుటన లన నేర్పడెను. గ్రామము లనేకములందు అన్నిజాతుల హిందువులు విదేశపుమతప్రచారకుల ప్రతిభలన అన్యమతస్వీకరణము జేయుట అవమానకరము. బ్రాహ్మణు లీవిషయమున శ్రద్ధదీసి కొనక పరాధృతిభావముతోనుండి జరుగనిచ్చిరి. మహమ్మదీ యులు ప్రపంచమంతటను మహమ్మదీయము జేయుటకు హక్కు న్నువుడు శుద్ధియద్యమమునుచూచి గిరియుట యేలాకో తెలియకున్నది. హిందువులు దుర్బలులై తలయొగ్గి యుండుటవలన దుండగిండ్ల బారినుండి తప్పించుకొనజాలరు. కావున వారు నిర్భయముగ శుద్ధిసంఘటనోద్యమముల జరుపవలయును. హిం దువు విశాలదృష్టి గర్భియుండి తండ్రిసంఘ పరిసితుల బాగుజేసికొ నవలయును. మరల మనమతములోనికి మార్పుకొనిన వారిని సంఘము నందు తారతమ్యము లేకుండ జూడవలయును. లేకున్న నీయుద్యమము మూలము గాంచజాలదు. హిందువులు అవసరమైనపుడు తమ మతములోనికి మరల మార్పుబడినవారికి రక్షణము నొసంగవల యును.

సేలం విజయ రాఘవాచార్యుగారు శుద్ధియద్యమ తత్వమును బలపరచుచు యిది నిష్ఫలముగ నుద్యమముగాదని యు ప్రజలుకొన్నటుల వివోదము గావనియు జెప్పిరి. హిందువులకు ప్రత్యేకశక్తి త్వ ముండుటచేతనే వారి నాశమునకు కారణమయ్యెను. ప్రజలు ప్రబోధము గాంచి హిందూ మతము నుద్ధరించెదరని ఆయన తలంచెను.

కాంచీ రాజాగారును పండితుడనమోహనమాళవ్యాగారు యా యద్యమమును బలపరచిరి.

సభ మరల లేచు సమావేశమును, అపుడు శ్రద్ధానంద స్వామి యుపన్యసించెదరు. (అ. ప్రె.)

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

గ్రంథరూపమున నెవరును ప్రకటింపగూడదు

నేనిపుడు ఎంగుయిండియా నవజీవనపత్రికలో ప్రకటింపుచున్న స్వీయచరిత్రను గ్రంథరూపమున ప్రకటింపుట కనుమతినయ్యవలెనని భారతీయులును విదేశీయులును. గూడ చాలమంది నాకు లేఖలు తంతులను గూడ మిలిమిరి పంపుచు న్నారు. వార్తాపత్రికలవారు (హిందూ-వార్-దిన-ఆది పత్రికలు) యీప్రకరణములను ఎప్పటి కప్పుడు తమతమ పత్రికలలో ప్రకటింపుటకు నే ననుమతించెదను గాని యీస్థితిలో గ్రంథరూప మున ప్రకటింపుటకు నేననుమతి నియ్యజాలను. ఈకథవిషయము గిరియన్ నాకే తెలియదు. మొత్తము గ్రంథమునంతట పూర్తిజేసి మరల నొకసారి దానిని పునరవలోకనముచేసినగాని దానిని గ్రంథరూపమున ప్రకటింపుటకు నేననుమతించజాలను. భాగములుగా ప్రకటింపుట నాకీష్టములేదు. కావున యిప్పటిలో యీప్రకరణములను గ్రంథరూపమున ఆంగ్లేయునగాని యితరభాషలలోగాని, ఎవరును ప్రకటింపగూడదు. (మో. క. గాంధీ ఎంగుయిండియా 4-3-26)

పండిత మోతీలాలునెహ్రూ

సం॥ రాష్ట్రములందు ప్రచారము

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

ధిల్లీ, మార్చి 15:— స్వరాజ్యపక్ష నాయకు డొక పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ నిన్నరాత్రి బయలుదేరి మరాఠాభాష పోయిరి. అడట తమరాష్ట్రమునందు స్వరాజ్యపక్షపు యెన్ని కల ప్రచారమును ప్రారంభించెను. ప్రచారవివరము లన్నియు ఫోరాల్ రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘము 20వ తేదీని కాకిలో సమావేశమై నిర్ణయించును. స్వరాజ్యపక్షము రాష్ట్రీయ కేంద్ర శాసనసభలం దన్ని స్థానములకును పోటీజేయ నిర్ణయించుచున్నటుల చెలియుచున్నది.

10,000 రు ఖద్దరు కావలెను

ఆంధ్రదేశమున తయారైన శుద్ధఖద్దరు మంచిది పదివేల రూపాయలది కావలసియున్నది. జములు కాకికోటింగు, జములు తెల్లకోటింగు, ఎర్రపాగా తానలు; ముతగరకం, సన్నరకములలో, కావలసియున్నది. ఆంధ్రులీ తరుణమును; పొగొట్టుకొనక వెంటనే శాంపిల్సు యీక్రింది చిరునామాకు పంపించవలయును. ప్రతిశాంపిల్సునైనను వెడల్పు, పొడవు, గ 1-కి ధరజేసి పంపించవలయును. శాంపిల్సు వారము దినములలో మాకందవలయును. శాంపిల్సునుచూచి ఆర్డరు పంపెదను.

గంటి సూర్యనారాయణశాస్త్రి

మేనేజర్, ఆంధ్ర ఖద్దరుబోర్డు, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు.

జెమియతు ఉల్ ఉలేమా సభవారు కొరానను కొందరు తప్పలతో ప్రకటించుచున్నారనియును కావున దానివిషయమై తగినశ్రద్ధ తీసుకొనవలసిన దనియు వివాహములలో ఖర్చులెక్కువగా చేయకూడదనియు హెడజాజిలో శాంతపరిస్థితులు నెలకొల్పవలెననియు తీర్మానింపబడెను.

బొంబాయి, మార్చి 12:— భావానగరులై నుమిద ఉదత్ వాన్ స్టేవ్ మీడికి బందిపోటు దొంగలు వచ్చి పిస్తోళ్లను చూపగా స్టేవ్ నుమాస్తాకు తాళపునెత్తిచ్చి యూరకుండెను. చాలడబ్బు తీసుకొని దొంగలు పారిపోయిరి. (ఫ్రీప్రెస్)

బొంబాయి, మార్చి 12:— లూనవాడాలో మంగలివాండ్లకును బ్రాహ్మణులకును క్షేరమున కీరసలసిన డబ్బునిషయమై తగాదాచచ్చి బ్రాహ్మణులందరూ తురక మంగలివాండ్రునే పిలువనలెననియు అట్లుచేయని బ్రాహ్మణుని కఠినముగా శిక్షింపవలెననియు నిశ్చయించిరి. (ఫ్రీప్రెస్)

అస్సాము గవర్నరు ప్రభుత్వ మండిరమునకొకదర్బారుజరిపెను.

కలకత్తాలో 880 బమ్మలు నడచుచుండుటచేత ప్లాములినాద పోపువారిలో 641 కిరెటిరి సంఖ్య తగ్గినది. వారిరాబడిలో 186888 రూపాయలు తగ్గినవి.

డాక్టరు దెసెంటు కలకత్తాలో 12 తేదీన కామనుచెలుపటనుగూర్చి ముఖ్యమైననాతీయవాదులతోను ఇండియన్ ంఘమువారితోను మాట్లాడెను.

నందిగామ తాలూకాబోర్డు

ఎన్నికలు

అభ్యర్థులనామములను తప్పగా అచ్చొత్తించుట

బెజవాడ, మార్చి 13. నందిగామ తాలూకాబోర్డు అభ్యర్థులను వెల మ క ర జ లు మీ థా పూ రు జ మి ం దా రు గా రి కి జం ధు వు లు శ్రీ హి ను లు నను గుమ్మడపు వేంకట రంగారావుగారు ఇక తమరిని అభ్యర్థులుగా ఎన్నుకొనవలసిరావే జయంతిపురం జమిందారు కాశీశ్వరరావు సుందరనరసింహం వీరవరప్రసాదనారాయణరాజు హసినరాజ్ కిలయన్ గార్లు మొదలగు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులయొక్కయు ఎల్లారి రంగయ్యగారు మొదలగు పలుకుబడిగలవారి యొక్కయు నామములను వోటురుల పట్టికల లో కొన్ని వందల వోటులకు నామముల తప్పగా అచ్చొత్తించి జిల్లా ప్రధానాధికారిని గ్రామములను పోలీసు సెంటరులను పట్టణముగా తాగుదారు వేసి తప్పడునామములముల మున పైవారి నామముల సన్నిటిని కొట్టివేయించెను.

నామములను అసలు ఓరుల పట్టికలతో పోల్చిచూడ వలసినదని కలెక్టరు వ్రాతపూరితముగా విధించియున్నను వేంకట రంగారావుగారు రమ్మచేసిరి.

జయంతిపురం జమిందారును ఓరు మహబూబును కుట్ర జరిగినదని దావాలను తెచ్చిరి. బెజవాడ డిప్యూటీ మునసిలు అభ్యర్థుని ఎన్నికను ఇతర ఎన్నికలను అంతటితో నిలిపివేయవలసినదని యుత్తరువుచ్చెను. ఇంత జరిగినపట్టికిని కాసనపర్తి అభ్యర్థిగా నిలువవలసిన జిల్లా బోర్డు అభ్యర్థులకు మీర్జాపూరు జమిందారు తమకొరకు ప్రచారము చేయుటకుగాను నందిగ్రామ తాలూకాబోర్డుకు ఆ వేంకటరావుగారి నే తాత్కాలికాభ్యర్థునిగా నియమించిరి.

కావున నందిగామ తాలూకా వోటురులు జయంతిపురం జమిందారు కాశీశ్వరరావుగార్లు మున్నగు నాయకులకు ఇరిగిన అవకాశమును గుర్తించి కాసనపర్తి తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలలో మీర్జాపూరుజమిందారిగారి పార్టీకిగాక కాంగ్రెసుపార్టీ వారికే నాయకుల చేసెదరని నమ్మకను అని జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి బెజవాడనుండి తంతిచేయుచున్నాడు.

నర్తనశాల

[కీచకపథ యను నవీననాటకరాజము]

శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ

విరచితము

తేనెతేటవంటి వచనము. అమృతగుళికలవంటి పద్యములు గలిగి, ఆదర్శప్రాయముగా, రంగాను కూలముగా రచించబడిన శృంగార రసప్రధానముగు నీనాటకరాజము ఆంధ్రులకు కొత్తకొత్త రుచుల నలవడజేయును. వెల రూ. ౧-౨-౦

పరూ.—(శ్రీ) శివశంకరశాస్త్రిగారిచే రచింపబడిన “హృదయేశ్వరి” “నర్తనశాల” కలిపి ఒకే సారి కొనువారికి రూ. ౧-౧౨-౦ లకే యివ్వబడుచున్న నర్తకులకు మంచి కమీషను యివ్వబడును.

ప్రథమ చంద్ర శేఖరశర్మ, తెనాలి.

శ్రీ జీవయాత్ర

కవితీలక శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకాంబా ప్రణీతము ఉత్తమ తత్త్వమును బోధించు పద్యకావ్యము.

గీతాశాస్త్ర సీతారామంజనేయాదిగ్రంథముల గల సారము పెక్కు నిశ్శేషములతో నిండియుండును.

వల రూ 2-8-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. వలయువాడు ఈక్రింది చిరునామావద్ద వ్రాయవలయును.

సం. జగన్నాథరావు, 2/11 అలంకర్తపల్లి వీధి, 1362 ట్రై ప్లి కే ను, మద్రాసు.

బోర్డు హైస్కూలు, నందిగామ

(ఒక విలేఖరి)

ఈపాఠశాలయొక్క వ్యాయామ బహుమాన సమావేశము మండలివిద్యార్థికారులకు లభ్యమ. రా.రా.శ్రీ శర్మగారి నరసింహారాయణుడువంటులు, బి.యే. యల్.టి. గారి యాధిపత్యముక్రింద జరిగెను. వ్యాయామక్రీడలలో గృహస్థులైన బాలురకు వెండిపతకములు ఇలువగల వస్తువులు పంచిపెట్టబడెను. ప్రధానోపాధ్యాయులగు చెట్టుపల్లి వెంకటప్పయ్య పంతులువారు పాఠశాలా చరిత్రమును విపులముగ నుపన్యసించిరి. హైస్కూలు విద్యార్థులు పాపారాయణిర్యాల మను బొబ్బిలి నాటకమునందలి రెండవ యంకమును మనోజ్ఞముగాఁ బ్రదర్శించిరి. పాదులందఱు నీసమావేశమునఁ బాలుగొని తమ యభిమానము ప్రకటించిరి. అభ్యర్థుని మహత్తర సందేశముతో కృతజ్ఞతాపదనములతో సభ జయప్రదముగా ముగిసెను.

మండలసంఘాద్యక్షుల యాగమవము

కృష్ణ జిల్లాలలో బోర్డుతనీడెంటు శ్రీమీర్జాపూరు రాజావారు జగ్గయ్య పేటనుండి నందిగామ బోర్డు హైస్కూలును జూచుటకు ఈనెల 13వ తేది ఉదయము దయచేసిరి. స్కూలులోఁ బ, ఇన్స్పెక్టర్ గారిని బాలర చేతిపనులు తరగతులు ప్రత్యేకించి సాదరముగ సందర్శించిరి. ఉపాధ్యాయులు శ్రీప్రసాదెంటుగారికి పూర్వముపూర్వముగా స్వాగతము నొసంగిరి. శ్రీతాలూకాబోర్డు ప్రసాదెంటుగారును కమిటీపాలక వర్గమువారును, హైస్కూలు బాలభటబృందము, నాటిసమావేశమునందు బాల్గాసిరి. తొలుత ప్రధానోపాధ్యాయులు పాఠశాలాపరిస్థితులు అభివృద్ధివిషయములు సహాయోపాధ్యాయుల సహకారమునుగూర్చి యాంగ్లమున నుపన్యసించిరి. హైస్కూలు పండితులు వేతనములందుగల కష్టనిష్ఠులనుగూర్చి పద్యములఁ బఠించిరి. మున్సిగారిక ప్రశంసాగీతమును బాడిరి. అనంతరము అభ్యర్థులు సందర్శించుచు తాలూకాలోని పేదపిల్లల బడికించితిమనియు నందిగామ బోర్డు హైస్కూలు అభివృద్ధికి సాయ శక్తులఁ దోడుపడి సానుభూతిఁ జూపుదు మనియు ఉపాధ్యాయుల వేతనాభివృద్ధిని గూర్చి సాధ్యమగుంత త్వరలోఁ బ్రయత్నింతుమనియు సాదరముగా నెలవిచ్చి బెజవాడకు దయచేసిరి. ఉపాధ్యాయులకు శ్రీ ప్రసాదెంటుగారి యుదారవాక్యములు సంతృప్తి కలుగఁజేసెను. శ్రీవారి యాగమవసంతోషనూచకముగా ఒకదినము పాఠశాలకు సెలవీయఁబడెను.

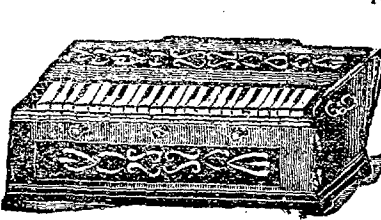
ముఖ్యము

మందునరకులు, శత్రువైద్యమునకు సంబంధించిన ఆయుధములు, అపైయన్నులు, చిల్లర సామానులు, శేకు అల్పారాలు మొదలగునవి బొంబాయిలో గవర్నమెంటు మెడికల్ స్టోరుడిపోయందు 23-3-1926 తేదిన ౪గలు 12 గంటలకు బహిరంగయేలమువేసి విక్రయించబడును.

పూర్తివివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాసిన బడయగలరు.

BYREN & COMPANY Auctioneers, Apollo Street, BOMBAY

“లక్ష్మీ మోహన్ ఫ్లట్”

సింగిల్ రీడు, పారిసు ౩ రూ 32, జర్జీనీద్ రూ 22 డబల్ రీడు, పారిసుది రూ 55, జర్జీనీద్ రూ 35 100 కి రూ

25 చొప్పున అద్దాప్తుగా పంపవలెను. 1926 సెల్లెం క్యాటలాగుకు వ్రాసిన పంపబడును.

3 Ramachandra Ghose Lane P. O. Beadon Street, Calcutta

మదనకామేశ్వరిలేఖ్యము

బహినుల సుజీవి, మేసాము, నిక్కాక, నిస్సత్తున కుక్క నష్టము, అతియూతము మొ॥ వాటిని హరించి బలమును, పిర్వ వృద్ధిని, సంసార మోక్షమును, సంతానప్రాప్తిని గలిగించును, 2 డబ్బీలు చాలును. 3851 (4)

20 తు. డబ్బీ రూ 1-4-0 వి. పి. 0-6-0. పి. కి. పి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, వెలిజేపి.(నెల్లూరు)

కావలెను

స్వల్ప రుసుముకై మీరై నుమిల్లులుగాని, జిన్నెండు ప్రస్తులుగాని, యితరమైన యే యంత్రములుగాని, ప్రతివారము తనిఖీచేసి, సరియైన స్థితిలోనుంచి, మీ ప్యాక్టరీ ఖర్చులు చాల వఱకు తగ్గింపు అనుభవముగల ఇంజనీర్ కావలసిన యెడల యీ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు.

Engineer C/o Andhrapatrika

కావలెను

ఒంగోలుతాలూకా కనుపర్తి గ్రామమునందలి వైశ్యబృందమువారి గృహములయందు వేదోక్తవిధానము ననుసరించి పురోహితముచేయించగల బ్రాహ్మణులకు కావలెను. వివరముల కొరకు యీక్రిందిచిరునామాకు వ్రాయుడు.

ఉ. వెం. శ్రేష్ఠి,

కనుపర్తి గ్రామపైశ్య సంఘాధికరి, లక్ష్మీనివాసము, నేటపాలెము 10-3-26

శిరోరక్షణితైలము:—నల్లపోమంతిపూరిత తయారు చేయబడినది. దీర్ఘ కాలముగానుండు తలనొప్పిలను, తలపొట్టున, కర్పాటి, కంటితో నీరుకాటుట వీనిని మొదలంట పోగొట్టుట తీసియే మంచిమందు. 24 రులముల తైలము రూ 2-0-0 1121 డక్లర్ కంపెనీ 1, అంబికాతాపిల్లవీధి తిరువల్లి క్షేత్రముద్రాస.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రూ 3-0-0 ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు.2. భస్మప్రకాశిక రు.1. శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046 (వీధిపాఠ అండు నీనియర్ దాక్టరు. బెజవాడ.

మీకు తెలియునా?

హిందూదేశమునను, తదితరదేశములందును గూడ యీ పుస్తకము ప్రతిగృహమును అలంకరించుచున్నది. ఇదియే కామశాస్త్రము:— ఇది ఆచార్యారోగ్య విశ్వ ర్థములను సంపాదించుకొనుటకు పదునదగిన అపురూపమైన గ్రంథము.

మీరు ఇదివరలో ఈ గ్రంథమునందలి యంశములను పూర్తిగ చూడనియెడల వెంటనే తెప్పించి చూడుడు. మీరు ఒకకార్డు వ్రాసినంత మాత్రముననే గ్రంథమునుబడయగలరు. ఆతంతనిగ్రహ ఛార్జీ, 26 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నమ్మకమైన వెన్న కాచిననెయ్యి

చౌకధర

మానేతిలో యే విధమైన కల్తీలేధని నొక్కి చెప్పగలము. స్వల్పలాభమునకు విక్రయించుచున్నాము. వొకమారు తీసుకొనిన వారు మరల నెన్నడును వేరొకతావుకు వెళ్లరు. ఒకసారి పరీక్షింపుడు.

వరదా రాధాకృష్ణయ్య

(2676) నెం. 1/29 ఆదియప్పనాయని వీధి, మద్రాసు

ఆరోగ్యపారిశుద్ధ్య గ్రంథములు

ఆరోగ్యోపన్యాసములకు శ్రేష్ఠమైన సహాయక గ్రంథములు

- 9. పాలు—ఆరోగ్యము
10. బ్రాంది సారాయి (అల్కహాం) (త్రాగుటలకు కలుగు అపాయము. 2
11. తనకేరమునకు సంబంధించిన ఆరోగ్యశాస్త్రము 4
12. ఇంటితో ఉపధర్మ 8
13. ఆహారము—ఆరోగ్యము 2

ఎవరికైన అపాయము కలిగినపుడు వెంటనే ప్రశ్నము చి కిత్త చేయుపద్ధతి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్, కర్నాటక, మళయాళ, ఆంగ్ల భాషలలో ముద్రింపబడెను. అతాలు 12.

ఈగ్రంథములు దొరకు తావు:—

శ్రీ కృష్ణ బ్రదర్సు,

కెమిస్టు అండు ఆస్టిషియన్సు, పోస్టు బాక్సు 166, 3361 మదరాసు.

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుతారము

పథ్యము లేదు. పిచికారితో పనిలేదు. మాడుపులు లలో తప్పక గుణము కనబడును. ఒకడబ్బాలో వ్యాధినిర్మూల మగును. రాజకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. కల డబ్బా 2-4-0. దీనికనుపానము నింపనలైదుము జొన్న 3-0-0 రెండును ప్యాకింగువగైరా ఖర్చుతో 6-0-0. 2462

గంధర్వ ఫార్మసీ రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

S. U. Narayanachary & Co,
2650 Choukhamba-Benares

S. U. N. & CO.
BENARES CITY

మానగర అన్నిరకముల పట్టుబట్టులు, దు ద్రాక్ష, బిడ్డలు అడదగిన సామానులు మొద లగునవి కోరినవారికి సరియైన ధరలకు వి. పి. మాటలుగా పంపబడును. మంచి పట్టుబడి యను 1 కి రు 7 నుంచి 10 వరకు రు దాక్ష 108 వుండేసరం 1-కి అణాలు 6 నుంచి రు 10 లు. 82 పూసలువున్న కంటి 1-కి అణా లు 8 నుంచి రు 10 లు గోరికంకరపూస 1-కి రు 8 1/2 నుంచి 25 వరకు 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ముఖముకల పూస 1-కి రు 2 నుంచి 80 లు పొత్తి పంచెలు 7, 8 మూర 1-కి రు 7 నుంచి 11 లు పట్టు పంచెలు మూర 10, 12, 1-కి రు 14 నుంచి 25 లు బెంగుళూరు రకం చీరలు జరిపనిచేయబడినవి. 12, 16, 18 మూర మంచురకం, రు 85 నుండి రు 150 వరకు. 12, 16 మూర బనారస్ చీర 1-కి రు 25 నుంచి 150 లు చిన్న పిల్లలు అడతగిన ఇత్తడి సామానులు 82 ఉన్నటువంటి పెట్టె 1-కి రు 1-8-0 మర్రాకం 2-8 అన్నిటికి మెరలి రు 5-0-0 ఇంకా కావలసిన సామానులకు మాకేటలాగు ఉచితము. యస్. యు. నారాయణాచారి కంపెనీ, నవుకంభా-కాశీ.

మ ద న వి లా న ము

నిక్కాకచేతగాని, యితరకారణములవలనగాని కలిగిన కుళ్లనవ్వమును తగ్గించి వీర్యమును గట్టిపరచి సంసారసుఖమును గలిగించు తియ్యలిరసాయనము. 4 బొట్టుల సీసా 1 కి తపాలా ప్యాకింగుతో రు 3-9-0. 2460 మోహన ఫార్మసీ, రామచంద్రపురం (గోదావరి)

జినివా కార్మిక సభలు

హిందూదేశ ప్రతినిధులు

థిన్ మార్చి 12:—జినివాలో మే 26 జూను 7 తేదీలలో జరుగు, 8, 9 అంతర్జాతీయ కార్మికసభల కీడినవనుదహరింప బడిన వారుహిందూదేశ ప్రతినిధులుగా పోయెదరు:—

రెండుసభలకును సర్ ఎస్. చట్టర్జీ సర్. యల్. జె. కర్నాగాల్లు ఇండియా దొరతనమువారి ప్రతినిధులు 8 సభకు ఆర్. యన్. గిల్ క్రైస్టు, 9 సభకు బొంబాయి పిప్పింగుమా స్టరు కర్రీగాల్లు అసీషియట్ అడ్వైజరీగా నుందురు.

రెండు సభలకును మాకిచ్చాన్ మెకెంటీఅండు కో (బొంబాయి) తరపున ప్లేటుకొన్నిం సభ్యుడైన సర్ ఆర్థరు ప్రూముగారు యజమానుల ప్రతినిధిగా నుందురు.

పనివాండ్రుతరపున 84 సభలో లాలా లజపతిరాయి గారును 9వ సభలో కలకత్తా ఇండియన్ సేమెన్సు యూని య్ టెనరులు కార్యదర్శి డాక్టరుగారును ప్రతినిధులుగా నుం దురు. డాక్టరు గారికి ఫీ ఫు ప్టి వార్డు మ గ ల్ జూనుగారు 9 సభలో కలకత్తా వి వి యన్ కంపెనీనిర్వహణను సర్ ఆర్థరు ప్రూముగారికిని అడ్వైజరుగా నుందురు. అ. ప్రె

కలరా

కలకత్తాలో మూడు బాలస్టుబండ్లమీద కలరాపుట్టెను. హారా పబ్లిక్ హాస్పిటల్ కాలిబండ్లను లాగుకొనిపోయిరి. కలరాకాంపును తెరచిరి. కొంతమంది చనిపోవుచున్నారు. ఇప్ప టికి వేయిమంది కలరా తగిలినవారున్నారు. (ఫీ. ప్రెస్)

రామకృష్ణ ఉద్యమము

కలకత్తా, మార్చి 13:—రామ కృష్ణమిషనువారు బే లూరు మరమునందు (హారా) ఉత్సవమువలనో నొక సభ చేసెదరు. హిందూదేశమునుండియు ని తర దేశములనుండియు మొత్తము 99 సంఘాలనుండి ప్రతినిధులు వచ్చెదరు. రామకృష్ణ వివేకానందుల బోధననుగొనిన యువస్వామి. లేర్పాటుచేయ బడినవి (ఫీ. ప్రెస్)

మహమ్మదీయ విద్యాసంఘము

హుగ్లీ లో బహిరంగసభ

మూల్వీలు మాలానాలు మున్నగు మహమ్మదీయులు చాల మంది హుగ్లీలో సభచేసి మహమ్మదీయ విద్యాసంఘము నేర్పర చిరి. ఒక కార్యనిర్వాహక సంఘమును ఏర్పరచిరి. సర్ అబ్దు రురహీంగారిని ఆసంఘమునకు అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి. ఆ సంఘమున చాలమంది ప్రముఖులు సభ్యులుగా నున్నారు. ఆర బికు పాకశాలల నేర్పరచుటకును ప్రభుత్వమువారు వాటికి ధన సహాయము చేయవలె నని కోరుటకు కలకత్తాలో నున్న శిశు శాలలలో ఆరబికు భావనుగూడ జోధించుట కేర్పాటుచేయ వలెనని దొరతనమును కోరుటకును ఆరబికు విశ్వవిద్యాలయము వంటి మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము నేర్పరచుటకును ఆసభ లో తీర్మానములు జరిగెను. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారు మహమ్మదీయుల విద్యవిషయమున ఆశ్రద్ధచేయుచున్నారు. కాన మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక విద్యాశాఖ నేర్పరచవలెనని వారు తీర్మానించిరి. సరిహద్దుపరగణాలను పంజాబురాష్ట్రముతో కలుపగూడదు. పంగరాష్ట్రమున గల మహమ్మదీయుల జనసంఖ్య నుబట్టి రాష్ట్రీయకాపనసభలో వారికి ప్రాతినిధ్యము నేర్పరచ వలెను అని వారుకోరిరి.

అఖిలభారత సంస్కృతసమ్మేళనము

ఈ సమ్మేళనము కలకత్తానగరమున జూలై నెల 20, 21, 22 తేదీలలో జరుగును. (ఫీ. ప్రెస్, కలకత్తా)

సముద్రవ్యాపారము

కలకత్తా, మార్చి 13—12 నెలలక్రిందటికంటె పరిస్థితు లిప్పుడు కొంత అనుకూలముగా మారిన వని కలకత్తా సముద్ర వ్యాపారమును గూర్చి పోర్టు కమిషనరుల అధ్యక్షుడు పత్రికా ప్రతినిధితో చెప్పెను. అవిశేషింజలమీద ఎగుమతిపన్నును విధింపవలసిన దని పన్ను విచారా సంఘములో కొందరు చేసిన నూచన వారీడు నిరసించెను. తేవులో స్తీమరులు లేకపోవుటవ లన వర్తకము మందగించినదను మాట అబద్ధమని చెప్పెను. (ఫీ. ప్రెస్)

మీరు నూతన ట్రక్కులను చూచియున్నారా?

మీ స్థానికవర్తకుడు

కామన్ వెల్లు ట్రస్టు లిమిటెడ్
కల్కి కోట

మధురకంపెనీ లిమిటెడ్, మాత్తుకుడి

జి. హెచ్. బాలి అండు కో
బెంగుళూరు

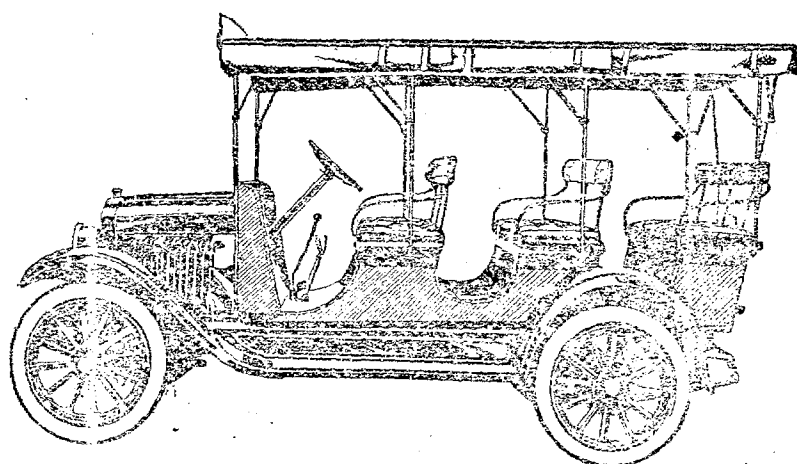
ఆస్క్విత్ అండు కో, బెల్లూరి

రామకృష్ణ చెట్టియార్ కొత్తరాకర.

సేలం ఆటోమొబైల్సు, సేలము

టి. ఎన్. రామానుజ అయ్యంగారు
కుంభ కోణము

for Economical Transportation

ఒకటన్ ట్రక్కు రు 2400 నుండిగలదు.
అర్ధటన్ " రు 1900 నుండి గలదు.

మీ స్థానికవర్తకుడు

నైకిల్ అండు ఆటోమొబైల్ ఏజెన్సీ,
బరంపురం

ఆంధ్రా ఎంజనీరింగు అండు కో
విశాఖ పట్టణము

కనాడియన్ ఇండస్ట్రీయల్, కాకినాడ

రావు అండు బ్రదర్సు, బెజవాడ

టి. ఎన్. మోటారుసర్విసు, పి.మోగ

యూనియన్ మోటారుసర్విసు
హాస్సాన్

మధురకంపెనీ లిమిటెడ్
తిరువేండ్రము

లిన్ సెంటు అండు కో
కోయంబూత్తూరు

సేలం ఆటోమొబైల్సు, సేలము

MADRAS
OOTACAMUND.

చెన్నై బజారుధరాలు

1926 చైత్ర మాస 13 వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-8 ర 85 0 0 మొదలు 49 0 0 వరకు

వియ్యములు

మనుమ తెనాలిని ,, 48 గలవి 11 8 0 13 0 0

నెల్లూరిని ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0

డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0

రాగులు రా. 164 బస్తా 1-8 ,, 8 12 0 9 0 0

సామ్యలు ,, ,, 20 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-8 ర 205 ,, 12 8 0 13 0 0

నెనగలు ,, డిటా ,, 12 8 0 13 8 0

నెనలు ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0

మనుములు ,, డిటా ,, 17 0 0 18 0 0

ఉలములు ,, ర 164 ,, 8 8 0 9 0 0

3. నూనెపప్పులు

మొవ్వలనూనె బా 1-8 ,, 150 0 0 152 0 0

నెయ్యి మ 1-8 ,, 14 0 0 25 0 0

కొండాపురంపేర నెనగపప్పు బా 1-8 ,, 58 0 0 59 0 0

ఇతర ప్రదేశము ,, ,, 54 0 0 56 0 0

పేరు నెనగనూనెగానగ బా 1-8 ర 119 మొదల నూనె 115 0 0

అముదము బా 1-8 ,, 97-0-0 98-0-0

4. చిల్లరపప్పులు.

చాడకనుపు బా 1-8 ,, 75 0 0 80 0 0

మారకనుపు ,, ,, 40 0 0 42 0 0

మిరకకాయలు(గుంటూరిని) బా 1-8 ,, 105 0 0 120 0 0

గుంటూరుపొయకట్టు వీలినందు మజుగు 1-8 ర 45,50

కాళవా ప్రిపాయకట్టు ,, ,, 50,55

లెల్లము బా 1-8 ర 40 0 0 60 0 0

దింలవందు బా 1-8 ,, 28 0 0 70 0 0

ఇనుము.

వట్టారకం బా 1-8 ,, 30 0 0 44 0 0

చదరం ,, 38 0 0 34 0 0

రవుండు ,, 38 0 0 34 0 0

లోహములు

నండి 100 కులంకు ,, 68 0 0 71 0 0

అంగారము కులము 1-8 ,, 21 4 0 21 8 0

సవరము 1-8 ,, 18 5 8

ఇత్తడి బా 1-8 ,, 258 0 0 262 0 0

రాగి డిటా ,, 272 0 0 275 0 0

అస్కాచక్కెర 226 ఖాళి గలవి ,, 82 12 0 88 0 0

దూది-

జోండాపెట్టెబాదమ 1-8 ర 800 0 0

వల్నాడు దూది ,, 215 0 0

నూలు

పుష్కారు రోనుగ నెం 12 1/2 కెట్టె 1-8 ,, 6 0 0

మూళరోనుగ నెం 20 ,, 8 4 0

నెం 20 కెన్ని సింహం యాకె ,, 8 12 0

నెం 22 ,, ,, 8 14 0

నెం 12 1/2 కెన్ని సర్కసు ,, 7 0 0

నెం 14 1/2 ,, ,, 7 8 0

నెం 12 1/2 అకెన్ను ,, 6 6 0

నెం 12 1/2 పాండిచేరి ,, 6 14 0

నెం 14 1/2 ,, ,, 7 2 0

నెం 12 1/2 క్విలక్ కెట్టె ,, 6 0 0

నెం 14 1/2 ,, ,, 6 4 0

నెం 10 1/2 కోయంబుత్తూరు ,, 6 2 0

నెం 12 1/2 ,, ,, 6 12 0

నెం 14 1/2 ,, ,, 6 14 0

నెం 12 1/2 గోక ,, 6 7 0

నెం 20 గోక ,, 7 12 0

నాయకురాలు

(పల్నాటి వీరచరిత్ర) 2574

సిద్ధముగా నున్నది.

చరిత్రాత్మకమగు ఆరు అంకముల నాటకము.

నూతనఫక్కిని వాడుక తెలుగులో రసవంతముగ వ్రాయబడినది. చక్కని పలపాటలు గలవు.

ఉన్న ప లక్ష్మీనారాయణగారిచే వ్రాయబడినది.

కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే అచ్చువేయబడుచు న్నందున త్వరపడి దరఖాస్తు చేయుచు, మంచి బైండు.

ఫెడర్ వైట్ కాగితములమీద చక్కగా అచ్చు వేయబడినది. చిత్రపటము లున్నవి. వెల రు1-0-0

వలయువారు:- ఉన్న ప లక్ష్మీనారాయణ,

గుంటూరు అని వ్రాయవలయును.

మాన స్థాల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలసులభము! (పోట్టుభర్తలు ప్రత్యేకము) గుణమధికము!

శరీరములో ఉష్ణధృక్వముచే కలిగిడి వైద్యకాళ

క్రిమాత్రలు దివ్యాత్మము. అతీర్ణము, అరుచి, ఆపురింతులు,

అగ్నిమాంద్యము, అతిహామము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల

యందు బలక్షయము; పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,

ప్రేళ్లు, అస్థులు మొదలగువనియందు గలిగిడి నొప్పలను

బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును.

ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ

మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.

ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరునామా:- (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోట్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

మకరధ్వజ రసాయనము.

దీనిని సేవించినచో బలము, పుష్టి, కాంతి, తేజస్సు,

మనోబలము, రతిదార్ధ్యముకలగజేయును. 60 మాత్రలు 3-7-0.

2460 పి. ఆర్. మెడికల్ హాల్

రామచంద్రపురం (గోదావరి.)

ప్రతి పనికి

మైయర్స్ పంపులు

అన్ని రకముల చేతి పంపులు

పవరు పంపులు, స్ప్రేషంపులు, ఆ

యిల్ పంపులు. ముఖ్యగమనింపు:-

ఎప్పుడు ఉత్తములు అంగ భావ

యందే వ్రాయవలెను.

నృవసాయమునకు, కంట్లా

క్రూరులకు తగిన పెద్ద చేతిపంపు.

నక్స్ & డెలివరీ 2 అంగశముల

గలవి. గంటలకు 3000 గాలను చొ

ప్పున ఇద్దరు మనుష్యులచే పని చేయ

వచ్చును. ఒక డబుల్ పిస్టన్ పంపు

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

శ్రీ అల్లూరి సీతారామరాజు

ప్రశంస

భమిడిపాటి నత్యనారాయణగారిచే రచింపబడినది.

ఆంగ్ల దినపత్రిక "హిందు" విమర్శన మిట్లు చేసినది:-

"గ్రంథకర్త యాభ్యుదయమును ఆంధ్రదేశమునకు రాబిన్

హుడ్ (Robin Hood) వంటి యహూయకూతుని పేరట

కాధనమర్పణముగా నిచ్చినాడు. ఆతని జాతకచక్రముగూడ

నున్నది. ఒకయుద్ధోద్ధిగురాకములచే పితూరీ యెట్లు చేసినది;

బ్రాహ్మణులపాలిట నిలిచి పనిచేయుటకు రాజెట్లు సంసిద్ధుడయ్యె

నో; తన విశ్రేష్టతలచేతను, ప్రకృత దేశభక్తిచేతను, నిప్పు,

పాత న్యాయబుద్ధిచేతను ప్రజల తాతని కెట్లునుర క్తులైరో; ఇట్టి

పహజడ్డీలశంసాగౌరవముల నాత డెట్లుసంపాదించెనో; ప్ర

భుత్వ మాతనిపై నెట్లు చేయివేయగలిగిరో; యాతనిపితూరీకై

యాతనిప్రాణము లెట్లుపుచ్చుకొనిరో యంతయు మనకు చూప

బడినది. నిజమైన సీతారామరాజు నింకను ప్రభుత్వము పట్టు

కొనవలసియున్నదనియు, వారు పట్టుకొని యక్కడి యొక్కయు

ద్వోగిచే అనవాలు పట్టింపబడినవాడు తన ప్రియనేనారాయ

మనికొంత మనఃపూర్వకముగా తనప్రాణముల నిచ్చివైచిన

మరియొకడనియు; నాయకుడు మరియు జానుగా తయారగు

నకై తపస్సుచేయుటకై యేగి సమయము వేచియున్నాడని

యు గ్రంథకర్త వాదించుచున్నాడు." (శనివారము 7 వ నవం

బరు 1925).

పుస్తకమువెల అర్ధరూపాయ; పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. వి.

సి. గా 11 అణాలకు పంపబడును.

కావలసినవారు క్రిందివిరునామాకు వ్రాయవలెను.

భమిడిపాటి నత్యనారాయణ,

2605 ఇమ్మీ నుపేట, రాజమహేంద్రవరము.

తెలియనిది తెలియును

హనుమంతుని అంజనము

ఆశ్చర్యము! అద్భుతము!!

జరిగినది, జరుగుచున్నది, జరు

గబోవునది మీరు తెలుసుకొనుట

కష్టముగలదా! అట్లుండినచో గు

ప్రసిద్ధమైన అంజనమును తెప్పించు

కొనుదు. అది జరుగబోవు సంగతు

లను, తప్పిపోయిన బంధువుల వివర

ములు, దాచబడిన సాక్షులు, ఇతర

భాగ్యకరమైన విషయములు మొద

లగు తెలుపును. సినీహవలె గుణముండును. అన్ని భావలలోను

సరియైన జవాబులిచ్చును. అంజనముతో పూర్తి వివరములు

తెలుపబడును. 1 కి ధర రు. 1-8-0 తపాలఖర్చు ప్రత్యేకము.

P. P. Katcham 21/74 Broadway MADRAS.

మైయర్స్ హౌండి బిల్లి ఫోర్స్ పంపు

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

మొదలగునవి.

బుల్ బుల్ ఆటోమాటిక్ స్ప్రే అత్తరు

క్రాంతగా జర్మనీవారిచే కనిపెట్టబడినది

వివాహము యితర

వేడుకసమయములందు వా

డుటకు యింతమంచి సమీప

అత్తరు ఇదివర కెప్పుడు

అత్తరు నెడబాను, బుడిని నిలుపుగానుంచిన బయటికిరానడగు ఆరును. పరిష్కారమై ఒకబుడికి అర్ధరూపు తెప్పించుకొనును.

తరువాత మీరు మీసేపిట్టలును డబులను సంతోషముతో అర్పింతురు. బుడి 1-3 ధర రు 1-4-0 తపాలఖర్చు ప్రత్యేకం,

BAIJNATH MOTHILAL & Co.,

68, China Bazar Road, P. Box No. 163 Madras

ఉండి యుండ లేదు.

పై భాగమునకు దున్న

మొర మూతను తీసినచే

మంచి సువాసన గల

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

అమృతాంజనము, వలముల చింతామణి

అమృతం

1928

మొదలగు చిహ్నం.

Deschiens' syrup

పిర్రపును ఉపయోగించుచు.

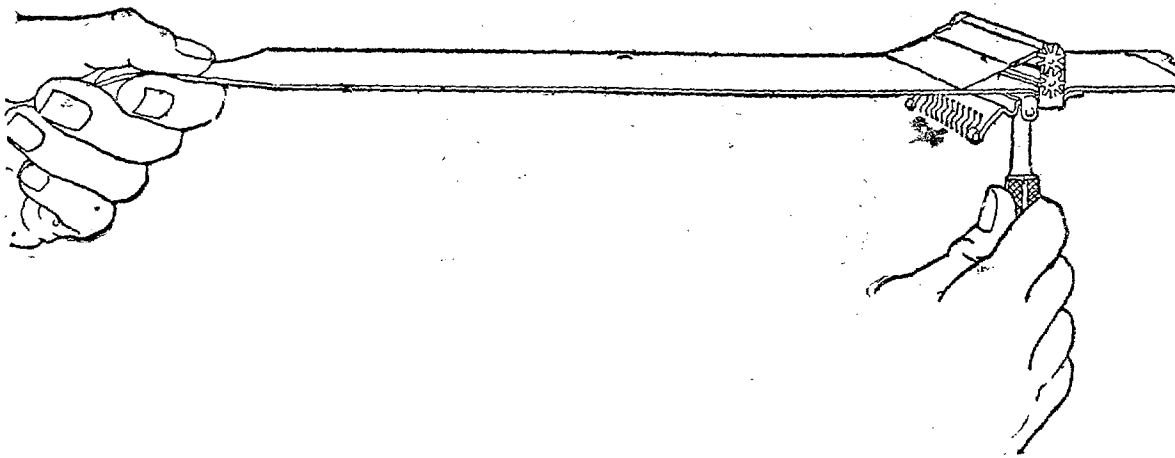
ఇది, లోకొగ్రమము, ఇలము, నియంత్రణపడియు, 30,000 వైద్యులుపెచ్చుకొనియున్నాము. దీనిని, పారిష్
అను గ్రామము, కనకాదుర్గము, నల్గొండను నిర్మించు.

To be had of all Chemists (Wholesale) **C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.**

ప్రాచీన వైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము:— బసవరాజీయము వంటి
వైద్యగ్రంథము. శరభరాజు ప్రణీతము. సులభ శైలిని మంచి
యోగములుకలవు. సగముధరము అమ్ముచున్నాము. వెల 0-4-0
కూటముద్గరము:— మాధవపండిత రచితమైన

వైద్యగ్రంథము. తెలుగులో. వెల 0-4-0
చారుచర్య:— భోజరాజకృతచారుచర్యము తెలుగు
సంగ్రహము. తిక్కన కాలమునాటిది. ఆంగ్లవిధులను చిలు
పును. వెల 0-4-0
మేనేజరు, ఆర్థరసాయనశాల, ముక్త్యాల,
కృష్ణాజిల్లా.

అచ్చమైన "వేలెట్" మంగలక త్తినీరు 2-12-0 లకు వచ్చునని ఎప్పుడైననూ తలంచితవా?

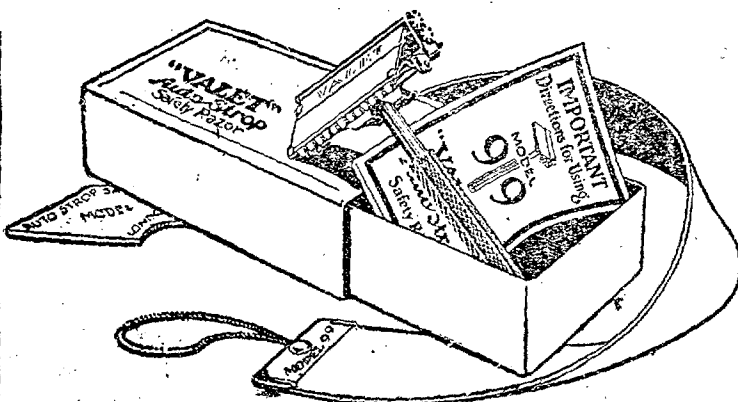
ప్రపంచమందంతటను పేరొందిన మా ఘనతగల "వేలెట్" మంగలిక త్తినీరు గురించి వినియుండవు గదా! దీని కత్తి అంచులుండు తరహా మరిచి యితరములైనవాటికి
లేవు. కాని ధరలవలన మీరు చాల భయపడియుందురు.

కాని ప్రతివారికి తగినట్టేగా మా "వేలెట్" మంగలిక త్తినీరు రూ 2-12-0 లకు మాత్రమే యిచ్చుచున్నాము.

ఇంత కృంగారమైనటువంటిన్ని, యింత పదునైనకత్తి అంచులతోనూ, యింత యుపాయమునమర్చిన తోలుపట్టాతోనున్నాయన్న మాకత్తితో, యీ నవనాగరిక
క్షుద్రములకంటె బాగుగా చేసుకొనగలరు.

2548

"VALET"
Auto Strop
Safety Razor

అందమైన వెట్టెలో
దీనిని పట్టాతోను
బేడుతోను,
అమర్పబడినది.
రూ 2-12-0

యింగ్గండులో
తయారైనది.